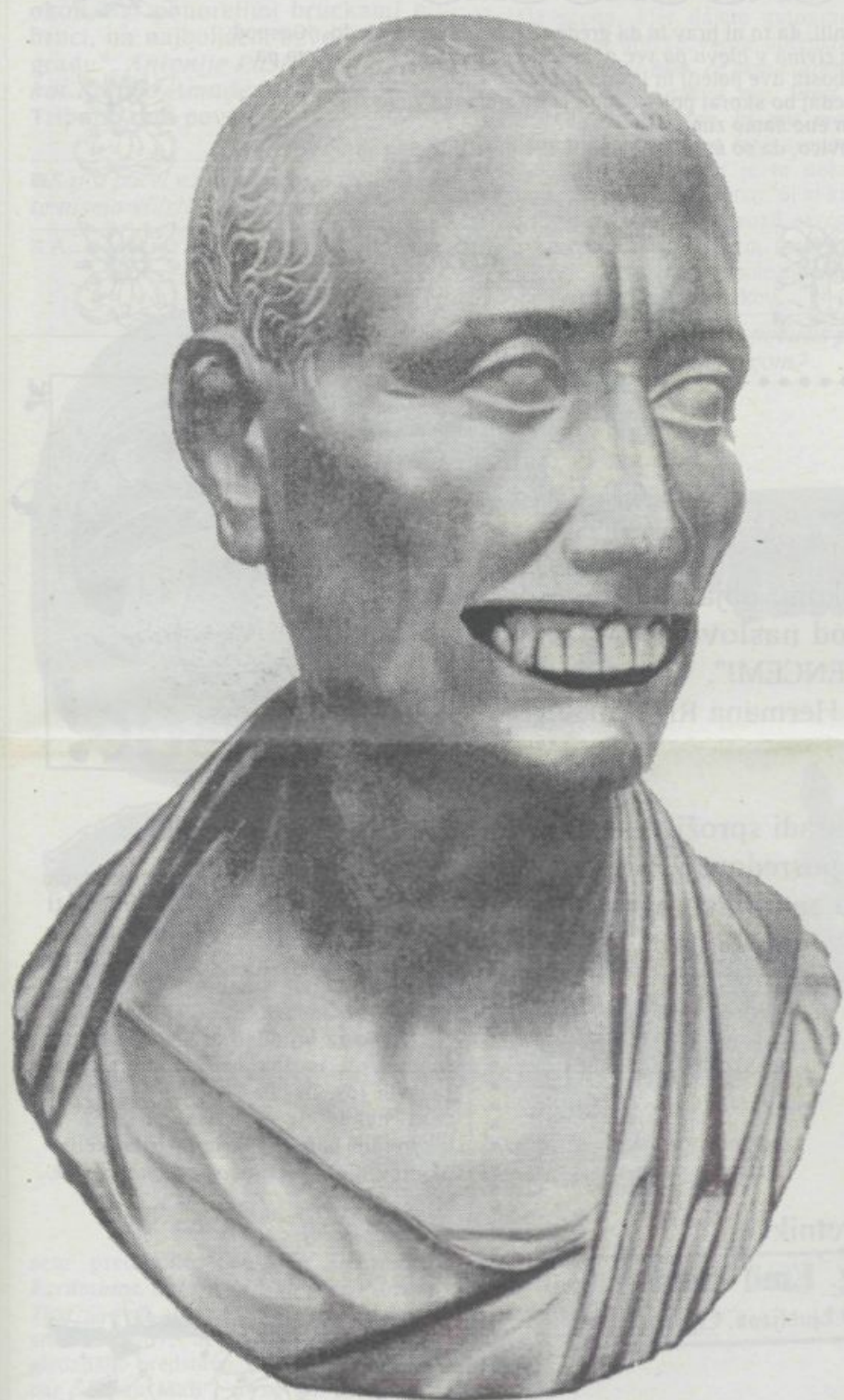

TRIBUNA

7. december 1993, letnik 93/94

študentski časopis za civilno družbo / št. 6
izhaja vsak drugi torek

cena: hrapavih 100 SIT

KOCKE SO OBTEŽENE IN OBLAST NE PADE

KDO PLAČUJE OBLAST

ali ne-umni zakoni

5

STRAN

BERLIN

Four years later: destrukcija.

7

STRAN

NEVROZA

Spet super, kot vedno.

11-22

STRAN

KRIŠNAMURTI V SLOVENŠČINI

"Bogove so izumili naši zanikrni majhni umi"

28

STRAN

ŠTUDENTSKI JEŽ

Iz starih časov so se študentom ohranili marsikateri spomini, morebiti so resnični, morebiti niso.

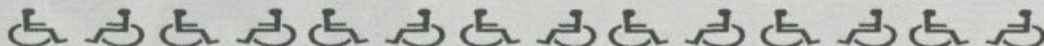
Med take spomine spada tudi študentski jež.

Pravijo, v davnih dneh da je ŠOU vsako leto priredil pitanega ježa. O svetem Martinu ali malo kasneje so ga zaklali in mast in meso prodali in je bil dobiček tolikšen, da jim je zalegel za vse cerkvene potrebe. Razdelali so ježa v koritu, to korito so potem izplaknili s kropom in je imelo vesoljno mesto mastno juho ves teden vse mesne dni. Kos od pleča pa so si prihranili za pustni čas in so jo tedaj vtikale v lonce vsak dan druga gospodinja, da je dobil ričet žlahtnejši okus. Tolikšen je bil študentski jež!

Neko leto, pravijo, je bil jež tako nemarno debel, da jim je masti še čuda ostalo. Nasolili so jo in dali v zvonik. Nad zvonovi je bil obok, tjakaj nad obok so jo spravili, tam se jim ni bilo bati drznih tolovajev in požrešnih tatov.

Toda je bilo preveč masti in je bila pretežka. Predrla je obok nad zvonovi in je porušila še drugi obok pod zvonovi in bi bila kmalu predrla še tretji obok in porušila kor. Pa je bila nad tretjim obokom pajčevina - hvala bogu, da je mežnar ni bil ometel! V to pajčevino se je mast srečno ujela in je v njej obvisela, da sta bila tretji obok in kor obvarovana od razdejanja.

Včasih je le prav, če mežnarji puste v miru kako pajčevino.

Bližala se je pomlad. Študentom je primanjkovalo krme. Sklepali so in sklenili, da to ni prav in da gredo nad študentsko vlado: "Gospod poglavar, čas za pašo je vsako leto prekratek, zima je predolga, pozimi je živina v hlevu pa več požre, kakor imamo krme, potem pa spomladi crka od lakote. Dajte, pomagajte, da bosta dve poletji in le ena zima!"

Jim odgovori poglavar: "Hodite zbogom, ljudje, vaša prošnja je uslišana! Sedaj bo skoraj poletje, potem bo zima, za zimo zopet poletje - evo, pa boste imeli dve poletji in eno samo zimo."

Študentje so se hvaležno poklonili in so šli in domov prinesli veselo novico, da so študentje dobili dve poletji in eno samo zimo.

LARA LAH

Spoštovani !

Pišem Vam po pooblastilu g. Hermana Rigelnika, v zvezi s člankom, objavljenim v 5. številki vašega časopisa dne 23.11.1993 na 6. in 7. strani pod naslovom "Država Slovenija, civilna iniciativa OBVESTILO SLOVENKAM IN SLOVENCEM!". V članku so neresnične navedbe, ki pomenijo napad na čast in dobro ime g. Hermana Rigelnika. S člankom so storjena kazniva dejanja zoper čast in dobro ime.

Prosim, da mi sporočite ime avtorja, saj je članek nepodpisan, zaradi sprožitve sodnih postopkov. V primeru, da mi v roku 7 dni tega podatka ne boste posredovali, bom štel, da avtor ni znan in v tem primeru v skladu z določbami zakona za objavo odgovarja odgovorni urednik časopisa.

Zabavno branje

Tekst že nekaj časa v fotokopijah tava po Sloveniji in vsi pomembnejši ljudje so ga prebrali, ali pa vedo o stvareh iz prve roke. Tiskamo ga torej v veselje radovednih bralcev brez zvez. Resničnost konkretnih podatkov v njem nas niti ne zanima, in kar se nas tiče, je vsaka podobnost s kakšno sedaj ali kdaj prej živečo osebo nenamerna in zgolj naključna. Tekst jemljemo kot osnutek (outline) za literarno delo, podobnih političnih kriminalk pa v SLO itak manjka. Njegova anonimnost nas le veseli, saj se je neznan umetnik odrekel honorarju.

S spoštovanjem !

V Ljubljani, 29.11.1993

Odvetnik

Mag. Emil Zakonjšek

61000 Ljubljana, Cigaletova 7/I.

Odvetnika: Miha Kozinc Emil Zakonjšek

61000 Ljubljana, Cigaletova 7/I., Tel.: +38(0)61 32 59 76, Fax: +38(0)61 32 59 76

SEPPUKU

Brali smo, da je Mitja Ribičič zagrozil, da ga preiskave o povojnih poljih smrti gonijo v samomor. Če je kaj resnice v pripovedih, da je gospod med vojno na Pohorju pobijal sumljive partizane s kolom, bi bil tak harakiri spodobno opravičilo za brutalno odvzeta življenja. In tudi, če možak osebno ne bi imel krvavih rok, bi bilo spodobno, da bi se vsaj nekdo iz partijskega vrha z diskretnim harakirijem opravičil za toliko umorov, morda še najbolj za umore otrok.

DELU ČAST IN POKOJNINO

Mladen Švarc je napovedal, da bo od Drnovška javno zahteval, naj mu država prizna toliko let delovne dobe kot udbašem, ki so ga v 70. in 80. letih nadzorovali. Dokurčilo mu je, da se mu ti upokojeni udbovci smeji na česti. (oni so dobili beneficirano press).

TAKIH SE PA LE PAZI, SINKO... IZ-
GLEDA NEDOLŽNO, AMPAK EN-DVA-TRI
TI PREGLODA MOŽGANE...

KST (Klub studenata tehnike), 4. november v Beogradu, pred okoli 400 ponorelimi bruckami in bruci, na najboljšem ozvočenju "u gradu", Antonije Pušić, ponarodel kot Rambo Amadeus, odigra in za Tribuno tudi pove.

■ Kaj si počel v zadnjih dveh letih, kar te nismo videli v Sloveniji?

R.A.: Od takrat sem malo naredil. Naredil

Rambo Amadeus: "RAD BI SLIŠAL AVSENIKE"

po premierah, *saj veš, metuljček za vratom pa se malo kurčiš itd.*, potem sem dal prošnjo za stanovanje na občini Stari Grad na osnovi moje udeležbe v kulturi in medijih, *razumeš kurac-palac, lepi izrazi, lahko noč-nasvidenje itd.*, potem sem se odločil, da se prodam, za denar razumeš, da igram v nekem filmu, da igram... *jebimimater če vem*, v glavnem super, neki avto, džidži-midži, non-stop pijača, obstaja scena, kjer dajem avtograme, oboževalke pa, njih 15, vse mi hočejo fafat kurac. *Lepo mi je bilo, če sem iskren, le da je producent, slava mu, umrl od raka dva dni preden bi me moral izplačat v kešu.* Jebi ga, tako sem ostal brez denarja, pa vendar je to nekako pravilno, ker če bi dobil denar, bi si kupil jahto in se po cele dneve vozil okrog in fukal kmetice, tako pa sem ostal brez denarja in sem še zmeraj na strani siromakov.

■ Kako se počutiš pod embargom?

en kurac, kar jaz delam.

Pa tudi O.K. jim je, malo igrajo, trenirajo za te njihove nastope, denar kaplja, pa tudi veseljaki so, radi pojedjo in popijejo.

■ Danes si obogaten tudi s kongo sekcijo?!

R.A.: To ti moram povedati. Predvčerajšnjim sem šel ven v klub in se napil. Potem sem tam v klubu videl, da igrata tistadva (*kongo sekcija*) in še neki muzikantje, in jaz po tem svojem pijančevanju svoj egoizem toliko nabildiram, rečem, hočem tudi jaz igrat. Seveda sem domneval, da bom blamiral njih, sebe in celoten klub, kjer je bila zelo elegantna družba. Tam moraš imeti čevlje z usnjenimi podplati. Kdor ima podplate iz gume, ga vržejo ven. Pa še usnjeni podplati morajo biti iz goveje kože. **Na vstopnini je človek, ki ti voha podplate, če so goveji, je O.K., če je svinjski, ven.** Tako sem tam odigral par komadov, njim se je dopadlo in bilo je super. Oni so me povabili še včeraj, da igram z njimi in spet je bilo super.

Rock Against Peace

Danes pa imam koncert in sem njih povabil, da igrajo z menoj in da nam bo spet O.K.

■ Kaj misliš, kaj je trenutno v Beogradu alternativa?

R.A.: Uh, jebem ti, samo da premislim, zelo težko vprašanje, ker jaz sem že dolgo mainstream.

■ Vidim, igraš na brucovanju.

R.A.: Seveda, to so manifestacije kmečkega karakterja, malo zabavne, narodne, disco in to je to. Ampak da razmislim, kaj je tukaj trenutno alternativa... spomnil sem se. Največja alternativa tukaj je kulturno živeti, brati knjige zvečer, ne gledati televizije, ne hoditi ven in poslušati muziko, še večja alternativa pa je žiro račun, da se ti denar nakaže na žiro računu. To lahko dela le kakšen znanstvenik, zelo pameten človek, ali kakšen umetnik, vse, kar pa je keš na roke, to je *mainstream*. Verjamem, da ko Slobo dobi keš, da je na roke.

■ Ali obstaja kakšen slovenski band, ki bi ga rad slišal?

Pride Bata (basist): Obstaja neki band, igrajo narodno in avstrijsko muziko, kako jim je že ime...

Oglasi se Rambo: Avseniki!

Bata: Ja, Avseniki. Rad bi slišal Avsenike.

BORIS PETKOVIČ

sem predvolilno pesem: *Karamba-karambita, boljše je bilo za vreme druga Tita*, ne vem, ali ste to uspeli slišati (slišali smo, slišali), delal sem muziko za gledališko predstavo, črnogorsko "Lažni car Ščepan Mali", to so me beograjski režiserji klicali, naj jaz to naredim, pa sem si vzel v najem obleko, se malo sprehajal

R.A.: Embargo je, kot bi ti nekdo postavil ponev na glavo in ti nič ne veš. Niti ideje ti ne prihajajo več, ker embargo velja tudi za ideje, niti tiste muze, ki sem jih včasih mečkal za joške, z njimi delal pesmi, tudi one ne prihajajo več, ker so pod embargom. Par dni nazaj pa so le prišle, in jih vprašam: "Kje hodite, pizda vam materna, že dve leti se koncentriram, da napišem pesem, vas pa ni!". One mi pa pravijo, jebi se ti, ti si pod embargom.

■ Živiš v Beogradu?

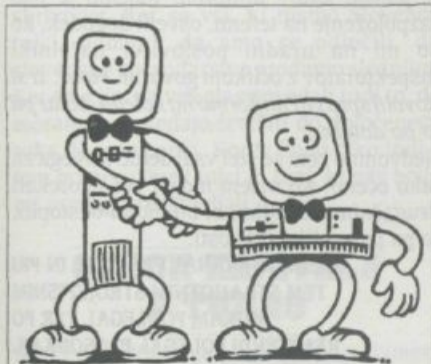
R.A.: Živim v Beogradu in poročen sem, le čez poletje živim v Hercegovnem.

■ Slišal sem trač, da Nele Karajlić živi pri tebi.

R.A.: To ni res. Stanoval je pri meni teden dni, ko je bil begunec. Ko pa sem videl, da ima on več denarja kot jaz, sem mu našel stanovanje na Dedinju, da ga plačuje in živi kot človek.

■ Vidim, da si zamenjal muzikante?!

R.A.: Bobnar je isti, Neša in Bata (saksofonist in basist) so beograjski džezzerji, in jebi ga, jazz koncerti so slabo plačani, ko pa jaz igram, potem je tu denar, marke, tako da sta onadva malo spregledala, da je to vse za

GAMBIT
Nalezljivo zadovoljstvo

Zakaj vse sile v prodajo Tribune? Da se ne bo dalo kavsati na remitendi.

K O L O F O N

TRIBUNA IZHAJA DVOTEDENSKO. Je časopis za visokošolska, družbena, politična in kulturna vprašanja, katerega ustanovitelj in izdajatelj je ŠTUDENTSKA ORGANIZACIJA UNIVERZE v Ljubljani (ŠOU). Naslov uredništva: Kersnikova 4, Ljubljana, soba 206, telefon 061-319-496, telefax 061-319-448. Uradne ure med 10 in 14 uro vsak dan. Časopisni svet TRIBUNE: Tone Vidmar, Miran Božovič, Lev Kreft, Darko Štrajn, Antiša Korljan, Janez Drnovšek. Uredniki: Samo Resnik (publicistika, lektura), Manica Ferenc (univerza, študij, izobraževanje), Nataša Novak (kultura in oblikovanje), Lara Lah (reportaže, politika, gospodarstvo), Ksenja Perko (študentski informator - "NEVROZA"), Primož Trobešek (zobotrebčarstvo) in Gorazd Drevenšek, "ki je za vse odgovoren". Prelom: SLOVENEK; računalniška podpora: Zoran Obradović VIP; Mojca Prestor; uradne ure od 10 do 14 ure. Sprejemna naročila na časopis. Cena izvoda je okroglih, oglatih, hrupavih ali gladkih 100 SIT, ob naročilu 80 SIT. Naročnina plačljiva 2 krat letno (2 x 900 sit). Tisk: MİSMAS Izhajja ob finančni podpori Ministrstva za Kulturo RS, ŠOU in predvsem ob pomoči tržnega oglašanja, zatorej - poslovnosti - v pomoči "Tribuna šteje med proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%."

KAŽIPOT / VODILO

4 KAKO SE JE KALIL ČELIK

6 BEOGRADSKA POSLA

8 NAFTA ZA ŽEJNE

9 KNJIGE SE LAHKO TUDI KRADE

10 BOYE SE NE BOJE

23 JAVNOST IMA MNENJE?

25 RACIONALNO IN EMOCIONALNO

26 GLASSIČNA GLASBA

29 BIZNIS, TOBAK & ŽGANJE

30 ZGOBICA

31 FANTJE, ČE HOČETE VOJNO, JO BOSTE IMELI

Policaj uniformo menja, pendreka ne.

KAKO SE JE KALIL ČELIK

Ekskluzivno objavljamo odlomke iz treh novih knjig Pavla Čelika, ki bodo v javnosti šele prihodnje leto.

Pavle Čelik je policaj z žlahtnim rodovnikom. Današnji upokojenec je v času svojega službovanja v milici ali pozneje policiji izstopal iz povprečja. Izjema, ki potrjuje štose o policajih. Šolal se je na Filozofski fakulteti, smer sociologija, kjer je pozneje tudi magistriral. V letih 1964 - 65 je na Tribuni urejal mednarodno in univerzitetno rubriko. Hkrati s študijem in delom na Tribuni je opravljal še delo miličnika. Po končanem šolanju bi se njegovi poklicni poti lahko reklo kar kariera. Javnosti postane znan predvsem konec osemdesetih in v začetku devetdesetih, ko služi v vrhu milice/policije in se odlikuje po prefinjenih in šolanih strokovnih prijemih. Med drugim se je šolal v Franciji.

Po upokojitvi pripravi izdajo kar treh knjig. Odlomki, ki jih objavljamo v tej številki, so izbrani iz knjige z delovnim naslovom *Na južni straži*, kjer dokumentira nastajanje slovensko-hrvaške meje. V prihodnjih številkah bomo objavili še odlomke iz knjige z naslovom *Policija, demonstracije, oblast*, kjer opiše in opiše demonstracije, javne manifestacije itd. in delovanje milice ter posredno oblasti od zgodnjih šestdesetih do Metelkove. Če ga bomo uspeli nagovoriti, bomo objavili odlomke tudi iz tretje knjige *Policaji in politika*, verjetno tematsko najbolj dražljive od naštetih knjig. Govori o povezanosti policije in politike. Berite v kateri od januarjskih števil Tribune. Prvi dve našteti knjigi bosta izšli januarja in pripravili teren za objavo najzanimivejše, tretje.

Knjigo *Na južni straži* bo Pavle izdal pri založbi **Viharnik**, *Policijo, demonstracije, oblast* pa pri založbi **Enotnost**.

NENAVADNA PRIPONKA

Ko sem bil učenec, dijak, študent in navaden miličnik, sem slišal več oblik namigovanja na reki Kolpo in Sotlo. Vedno v povezanosti s Slovenci ali Slovenijo v razmerju do drugih predelov zvezne Jugoslavije. Starejši in najstarejši občani vedo povedati, da ni bilo brez tega niti v kraljevih časih.

(...)

V vse močnejših vetrovih slovenske pomladi so začeli v Ljubljani in tudi v nekaterih drugih mestih Slovenije prodajati pripionko s čudnim napisom. To je bilo leta 1989: Večina je imela napisano razmeroma dolgo besedilo *Ko bom velik, bom carinik na Kolpi*. V sredini je bil dojenček in obris vode. Druga izvedba je imela le napis *Ko bom velik, bom carinik*, v sredini je bila zibelka z otrokom, ter obris reke. Dalo se je razbrati, da gre za mejno reko Kolpo. Vse izvedbe so bile okrogle oblike. Prodajali so jih na stojnicah s tednikom Mladina ali pa na

drugih krajih. To je teklo več ali manj javno. Pripionka je zbudila radovednost prebivalcev, da ne omenim delavcev organov za notranje zadeve. Začeli smo poizvedovati za neznanim storilcem. Včasih se je kdo od nas namuznil, češ, kaj pa se bo zgodilo, če bo ta napis resničnost. Verjetno pa ni nihče od nas niti sanjal, da bo to res že čez dve leti.

Kdo je bil "storilec"?

Ko sem pisal rokopis te knjige, sem se zanimal, kako je prišlo do te pripionke. Največ mi je pomagal **Gorazd Drevenšek** (1), ki sem ga poznal več let in je bil v vrhu tedanje *študentske organizacije* na ljubljanski univerzi. Na kratko bom zapisal to zgodbo. Sedaj ni več nevarnosti za "storilca". Tedaj pa mu je grozila 3. točka 10. člena *zakona o prekrških zoper javni red in mir*. Za nošenje znaka, ki bi žalil domoljubna čustva občanov, je bila zagrožena kazen do 60 dni zapora. Največ bi bilo odvisno od sodnika za prekrške...

Misel o taki pripionki je nastala na uredništvu *študentskega lista Tribuna* (2). Kje pa drugje, bi lahko rekel. Hoteli so dregniti v zelo občutljivo tkivo naše politike. Iskali so obrtnika, ki bi izdelal tako kovinski del kot nalepko. Moral bi biti tak, ki zna držati jezik za zobmi, saj je bilo pričakovati zanimanje policije za "storilce". Oboje so našli v lepem štajerskem mestu. Po tem je bila stvar razmeroma enostavna, treba je bilo le nekaj hrabrosti pri razpečevalcih pripionke. Uspeli so, saj so organi za notranje zadeve tavalji v temi na raznih koncih Slovenije, na primer v Ajdovščini, Kranju, Celju... Vpleteni še danes ne želijo javno spregovoriti o zadevi.

ODBITA ZAMISEL

Da ne bi samo kritiziral pogledov drugih, naj na kratko predstavim, kako smo si v vodstvu slovenske uniformirane policije zamišljali prihodnjo organiziranost službe. Na kratko: *podobno kot druga področja znotraj ministrstva. Nismo terjali nobene predpavice*.

Naše sodelovanje

Uprava policije je sodelovala pri teh razpravah o novi ali dopolnjeni organizaciji notranjega resorja. Izdelali smo ducat obširnih gradiv, ki so pomenila v bistvu razpravo s stališči ministrovega kabineta. Skupaj je bilo popisanih 136 strani izvirnega besedila in zraven je bilo še več prilog. Skratka, obilo branja.

Učinek vsega tega pisanja? Skromen. Zakaj?

Ker smo uspeli le v nasprotovanju delitvi uprave na tri dele. Namestnik ministra B.B. (3) si je ustvaril o policiji in njeni organiziranosti v prihodnosti svojo zamisel. Vse je hotel podrediti taki shemi. Tisti, ki so ga podpirali, so postali šefi notranjih organizacijskih enot v ministrstvu. Tako smo bili priča pravilu, da je nosilec zamisli o določeni enoti postal njen vodja, ko je bila potrjena z ministrovim podpisom.

Drugačna rešitev

V vodstvu slovenske policije smo si precej enotno delili stališče, da je treba graditi na stroki. Kaj je to pomenilo za uniformirani in kaj za civilni del organov za notranje zadeve? Povezanost uni-

formirane policije bi dopolnjevali. To je bila zamisel, ki je živela vseh 45 let in so jo uspešno uresničevali. Pomenila je organizacijsko in delovno povezanost od postaje oziroma oddelka milice na terenu preko inšpektorata na upravi za notranje zadeve do osrednjega vodstva v upravi milice. Seveda tudi v obratni smeri. Javni red in mir, cestni promet, varovanje državne meje in druga strokovna področja je najboljšje razvijati na povezani črti, linijsko, kot smo rekli s tujko. Podobno smo šli za zaokroženo področje zatiranje kriminalitete, upravnih zadev, naših financ, kadrovanja, izobraževanja itd. Zmagalo je drugačno stališče. Uniformirana policija se je ožila v svoji organizaciji in delovni vsebini. Nastajale so nove enote na ministrstvu in na pokrajinskih organih, kar je jemalo kadre uniformi. Kakšno je bilo razpoloženje na terenu, osvetli dogodek, ko so mi na uradni poslovitvi načelniki inšpektoratov z očitkom govorili: *Pavle, ti si dovolil spraviti uniformo na kolena, Solar pa jo bo dotolkel...*

Nedvomno sem se štel vsaj delno krivega za tako oceno. Ko nisem mogel več oporekati drugačnim zamislam, bi bil moral odstopiti, to pa pojasniti v javnosti.

UREDIL, ORIGINAL PREPISAL IN PRI TEM STRAHOTNIM STROJEPISNIM MUKAM PODLEGAL TER PO REMITENDI POLEGAL B. OSONKAR.

(1) Gorazd je danes glavni in odgovorni urednik časopisa, ki ga pravkar bereš.

(2) Ha!

(3) Verjetno Bojan Brvar

Vse pripombe je dodal urejevalec.

KDO PLAČUJE OBLAST

ali ne-umni zakoni

Parlament, ta slovenski Olimp, vsem državljanom tako blizu, a kljub temu božansko razdaljo daleč, s sprejemanjem zakonov za navadne smrtnike skrbi, da bi bilo življenje Slovencev čimbolje urejeno. Ti zakoni zagotavljajo osnovo za razvoj demokracije in podjetništva, kar je predpogoj za splošno blaginjo. Le-ta pa je povezana z denarjem in ker tega ni, se lahko vprašamo, zakaj so bili nekateri pomembni zakoni sprejeti.

DENACIONALIZACIJA

Zakon o denacionalizaciji je bil predstavljen kot za Slovence pomembna zadeva, ki naj bi nam prinesla mnogo koristi. Učvrstil naj bi se naš položaj v mednarodni skupnosti in bivši lastniki, ki naj bi bili povečini uspešni svetovni poslovneži, bi se vrnili v Slovenijo. Tuji poslovneži bi pridobili zaupanje v Slovenijo in pokazali večje zanimanje za vlaganje v domače gospodarstvo.

Od obljub ni ostalo skoraj nič. Glede na rezultat je jasno, da je bila denacionalizacija predvsem plačilo Cerkvi za njeno vlogo pri priznanju Slovenije. Le tega smo res dobili, a plačali smo ga tako, da smo del svojega ozemlja dali tuji državi. Res lep kavelj! In drag!

PRIVATIZACIJA

Najprej smo imeli Markovičev zakon. Pri njegovi izdelavi so sodelovali tudi Slovenci in Mr. Sachs. Bil je to lepo in v duhu devetdesetih let napisan zakon. Socializem je prehajal v zadnjo fazo. Njegovi akterji, ki so se vse do tedaj zanašali na neuničljivost Države, so ugotovili, da zaradi privilegijev sicer lepo živijo, da pa je vse preveč odvisno od Države, ki je pričela propadati. Kapitalizem je postal nova uradna politika. Smisel novega zakona je bil pravzaprav v zagotovitvi zakonite preobrazbe politične v finančno in s tem v novem kapitalizmu zopet politično moč.

Novonastali opoziciji v Sloveniji bi uresničitev tega zakona onemogočila eksistenco, zato je takoj pričela z medijsko akcijo proti njemu. Sprejet je bil novi zakon o privatizaciji, ki še vedno omogoča prej takoimenovano divje lastninjenje, toda precej širšemu potencialnemu krogu zainteresiranih.

Novi zakon rok za privatizacijo časovno omejuje. Da Slovenci nimamo denarja za odkup vseh podjetij, je tako in tako javna skrivnost. Ker so vsi, ki nismo Slovenci, tujci, pomeni, da smo se odločili, da slovensko gospodarstvo prodamo slednjim. Ker smo jim na ves glas povedali tudi to, da moramo razprodajo izvršiti do določenega roka, je cena padla. Korist bodo tako tudi v tem primeru imeli tuji in tisti, ki nas bodo pri prodaji predstavljali.

ODTOK KAPITALA V TUJINO

Na kratko. Vlada je predlagala, parlament sprejel, podjetniki realizirali, javnost pa se je zbudila z dolgim nosom. Kapital je odšel na varno v tujino. In to zakonito! Še en zakon, ki je zmanjšal vrednost podjetij pred lastninjenjem in s tem imetje Slovencev. Na srečo se bo nekaj denarja vrnilo, ko bodo podjetja naprodaj.

SANACIJA BANK

Denar za sanacijo bank je namenjen kritju interne zadolženosti in preobrazbi banke. Pod pojmom "preobrazba banke" lahko razumemo samo zagotavljanje vseh odvečnih delovnih mest in s tem hvaležnih volivcev. Interna zadolženost po končnem izračunu ne pomeni dolgov bank do gospodarstva, temveč obratno. Sanirati bi torej morali gospodarstvo (s takimi zadevami se Vlada ne ukvarja, za to naj poskrbijo novi lastniki) in ne bančnega sistema.

Podjetja so trenutno naprodaj. Njihov dolg do domačih bank se pri cenitvi odšteje in kupec opravi ugoden nakup. Po dosedanjih izkušnjah je dolg ne samo odštet od kupnine, ampak tudi pozabljen. Na ta način je vrednost slovenskega gospodarstva zmanjšana za celotno vrednost dolga do slovenskih bank. Gospodarstvo ugodno kupujejo drugi, davkoplačevalci pa doplačujejo razliko. In sanirajo banke, seveda!

DAVČNA ZAKONODAJA

Ocene, koliko davkov Država v resnici pobere, so zelo različne in se gibljejo od 30

valci, igramo v tej igri pasivno vlogo in nihče nas ne vpraša, kaj želimo za to, da plačujemo vse te igrice.

Ker zakona v času zadnjih volitev ni bilo, je lahko kapital pritekal v Slovenijo na toliko načinov, kolikor so imeli naši politiki domišljije. V gotovini, ki je bila potem posredovana dalje tiskarjem, marketinškim agencijam in podobnim brez ustreznih računov in obdavčitev. Še več, tiskarji so se lahko pohvalili, da je bilo njihovo delo prispevek k promociji njim drage stranke in si zmanjšali osnovo za davek. Tujcem se je vlaganje očitno izplačalo. *Slovenijo glodajo s tako hitrostjo, da sta neodvisnost in samostojnost samo še lep spomin.* Slovenčki pa so zadovoljni z drobtinčarji.

VARSTVO NARAVE

Naši izvozniki v primerjavi z svojo tujo konkurenco iz zahodne Evrope plačujejo zelo majhne odškodnine in kazni za onesnaževanje okolja. Tovarne so mogoče zaradi tega res konkurenčnejše, toda na koncu bomo stroške obnove naravnega okolja plačali vsi. *Gorivo ni samo premog*

pokrijejo in tudi v blagajni še kaj ostane, vendar ostali nimamo od tega nič. Ko so na nas pozabili, so si zeleni bratje omogočili konkurenčno ponudbo, katere posledica je naval tujih lovcev v naše gozdove. Ogrožene vrste so tako ali tako problem vseh, zato bomo za reševanje problema kasneje plačali vsi.

SUMA SUMARUM

Moj kalkulator ima premalo števil, da bi lahko izračunal skupno vsoto, za katero smo Slovenci oškodovani. Vsekakor ta številka presega večletni državni proračun, skupaj z izpadom dobička v višini vsaj 10% letno (to je kapitalizem) v zadnjih treh letih pa presega vrednost celotnega slovenskega gospodarstva. SMELT, HIT, ELAN in podobne afere so samo koščička za glodanje, medtem ko je trenutni politični eliti ne glede na pripadnost Ideji ali Bogu v nekaj deset mesecih uspelo za male denarje razprodati Slovenijo. *Za nagrado so si uzakonili visoke dohodke in privilegije ter se pripravili na kariere uspešnih poslovnežev.* Tudi navadni Slovenci so bili primerno nagradieni. Ne da bi se kaj posebej trudili in pričeli na svojih delovnih mestih bolje delati, se je v povprečju vsem zvišal standard, kupovali so avtomobile in belo tehniko, popravili fasade in nekajkrat večkrat stopili v bife na pivo.

NAROD HLAPECV IN DROBTINČARJEV

Za današnje politike in vodilne strukture slovenskega gospodarstva ne morem najti ustreznejšega izraza kot so *drobtinčkarji*. V pomanjkanju lastnih idej hodijo po svetu in se čudijo, kaj vse so drugi narodi naredili in kako uspešni da so. Učijo se pravilno jesti in komunicirati s podrejenimi, učijo se marketinških pristopov in tega, kako morajo gledati v kamero, da se bo njihov rating priljubljenosti dvignil. Ob vsem tem *jamrajo, da imajo doma dela nevarjen narod, ki je še brez domišljije in kulture.* Narod, za katerega morajo kljub vsemu skrbeti, zato najemajo kredite in razprodajajo skupno imovino.

Rešitev svojega problema vidijo le v povezovanju s tujim kapitalom. Ta pa je omikan in zna biti zelo hvaležen, tako da vsake toliko pade tudi kakšno darilce. *Kot psu klobasa z mize.*

Drobtinčkarjem je lepo. Njihov standard je daaaaleč višji od standarda povprečnega Slovenca, kar pomeni da so tudi precej uspešnejši. *Uspeha, brez pameti pa naj ne bi bilo, mar ne.* Žalosti jih le dejstvo, da so jim stolčki velekapialistov nedosegljivi in da bodo morali ostati to, kar so. Škodoželjno se nasmihaajo tujcem, ko jih spuščajo v domačo deželo. Naj kar vidijo, da je s tem narodom težko delati profite.

Dragi drobtinčkarji, saj lahko postanete tudi vi velekapialisti. Kdo vam pa brani. Postanite lastniki tovarn, podjetij, bank in čegarkoli že. Dokončajte že to svojo privatizacijo. Vse, kar zahtevamo je, da v naslednjih letih Slovenijo in njeno gospodarstvo organizirate tako, da bomo vsi na osnovi certifikatov, ki ste nam jih razdelili, letno dobili vsaj 10% dividendo. *Bojim se le, da tega ne znate.*

ALJOŠA VODOPIVEC

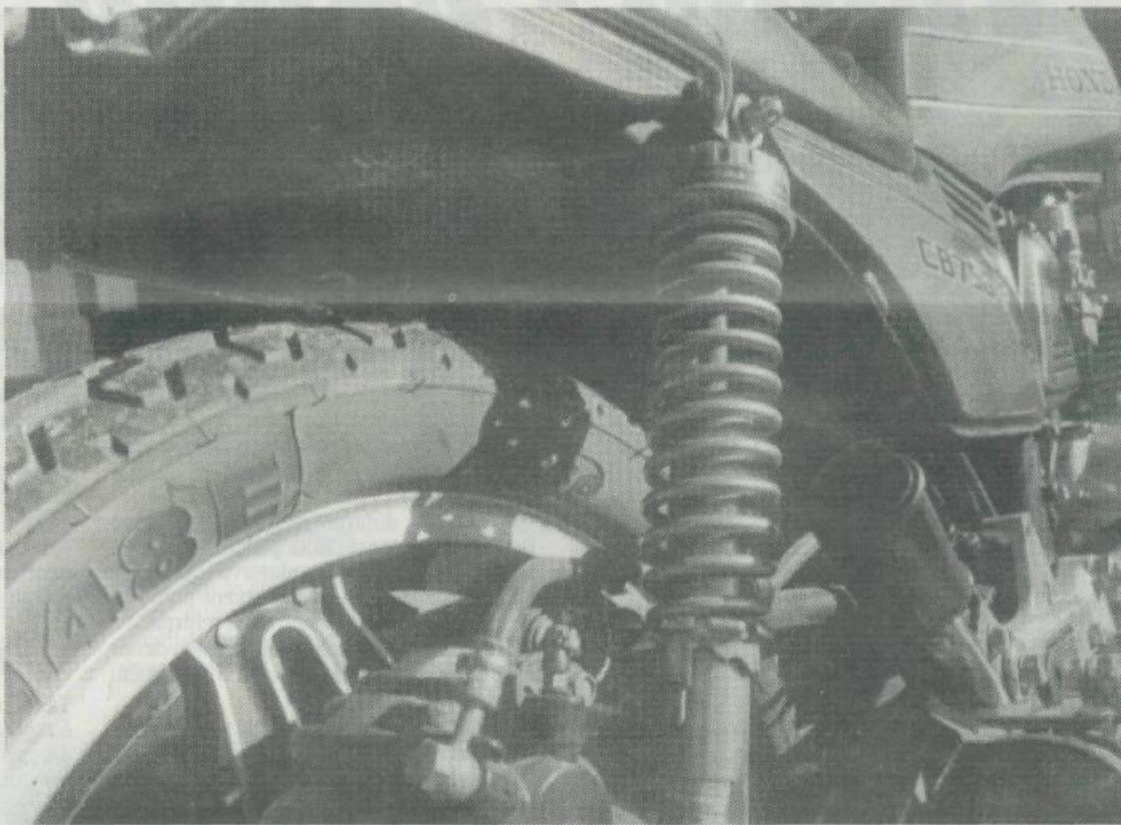

FOTO: M. C. (DOMA DESNO OD FLOJDOVEGA MOPIDA)

do 60 odstotkov. *Ne vem, kako ji uspe, vendar tudi vseh carin ne uspe pobrati.* Carinske in davčne osnove so zato previsoke. *Podjetja in posamezniki, ki želijo "pošteno" poslovati, hitro ugotovijo, da so nekonkurenčni.*

Nato jih nekega dne minister za finance razveseli z dejstvom, da je tako ali tako premalo inšpektorjev. Pameten podjetnik preneha plačevati davke. Če ga bo dacar čez leta vseeno obiskal in utajo ugotovil, bo šlo podjetje pač v stečaj. Eno več ali manj. Saj ni težko odpreti drugega. Odnos tujcev do davkov je vreden posnemanja. Plačaj, vendar tako malo, kot ti le dopušča zakonodaja. Zato jih v Sloveniji ne plačujejo.

NADZOR NAD SREDSTVI ZA VOLITVE

Na koncu pa še en zakon, ki ga nimamo. Če bi ga imeli, potem bi bili računi za financiranje javni, zlorabe pa kaznive. Tako ni nobenih ovir za financiranje politikov in strank z denarjem iz proračuna ter iz skrinj zainteresiranih tujcev. Čeprav proračun pokrivamo davkoplače-

in električna, tudi naravo samo skoraj dobesedno kurimo, a zanjo podjetniki nič ali skoraj nič ne plačajo, saj se še ni našlo javno podjetje, ki bi za ta plačila skrbelo.

Uvozniki uvažajo vse po vrsti. Prazne konzerve, izrabljene gume, obrabljene katodne cevi, steklenice in druga embalaža ostajajo na slovenskih smetiščih. Tuji proizvajalci v svojih državah plačujejo odškodnine za onesnaževanje okolja po enoti (gumi, steklenici, konzervi,...) takoj, država pa s pridobljenimi sredstvi financira uničevanje le teh. Tako cena avtomobilske gume, ki jo kupimo v Nemčiji, vsebuje ceno njenega uničenja, cena v Sloveniji pa ne. Toda zaradi tega ni avtomobilska guma v Sloveniji nič cenejša, saj razliko kot dodaten dobiček pobere uvoznik. Zaenkrat smo veseli tudi kupci, saj gumo "poceni" dobimo. A račun za dodatek šele pride.

Sem mnenja, da so srne, jeleni, medvedi in druga večja ali manjša divjad v naših gozdovih tudi vsaj malo moje, ter da je zelena bratovščina tu zato, da zanje skrbi. Oni očitno menijo, da ni tako in našo divjad tujim lovcom nastavljajo za majhen denar. No, ne toliko majhen, da njim ne bi nič ostalo. Svoje stroške že

BEOGRADSKA POSLA

Verjetno so, kljub vsemu, kar se je zgodilo v zadnjih par letih, v Sloveniji še ljudje, ki se spominjajo Beograda kot normalnega mesta, če ne več. Beograd je danes bolj umazan okoli gobca kot kdajkoli in vse bolj zgublja svojo urbano tradicijo. Prva stvar, ki pade v oči, so neverjetne gneče v mestnem prometu. Med daljšim bivanjem v tem mestu verjetno ne boste ušli napadu kakšnega dizelaša, kot navaden meščan pa ne boste spili kozarca mleka niti v najbolj divjih sanjah. Kaj se dogaja z Beogradom? Se duši v samem sebi ali ga duši kdo drug?

Slobodan Milošević, predsednik Srbije, je po slabem letu razpustil skupščino in razpisal nove volitve za 19. december. Je to bilo presenečenje za meščane Beograda in državljane Srbije? V prvem trenutku gotovo, ampak ta trenutek je bil zelo kratek. Beograjčani so se kmalu znašli sami s svojimi težavami. *Kako velike so te težave?* Težko vprašanje. Sankcije trajajo že precej dolgo, ljudje imajo vse manj denarja; živčnost, strah in obup v tem mestu so večji

kot kdajkoli. No, kafiči, pizzerije, diskoteke in podobna svetišča civilizacije vseeno niso prazna. Nasprotno... zdi se, da srednjega razreda ni.

Kriminal je v modi, kriminal je v vzponu. Mogoče je kriminal malce premočna beseda za vse te temne dogodke, ki so v mestu vse pogostejši, bo pa kar primerna, če se kmalu kaj ne spremeni. Dogodek, ki je gotovo najbolj zaznamoval november, je brutalen napad na znanega matematika Đura Kurepa, diplomanta nekaj najbolj znanih svetovnih univerz. Kurepa so pretepli, mu vzeli tisti drobiž, ki ga prejema za pokojnino. On, človek v letih, udarcev ni preživel. Našli so ga mrtvega v neki kleti, storilci so ostali neznani.

V Beogradu vsi otrdijo od strahu, ko zagledajo fante obrith glav s svilenimi trenirkami, zataknenimi v vrečaste hlače znamke Diesel. Tukaj jim pravijo dizelaši. To so ponavadi najstniki, ki so si za vzornike vzeli Arkana, Šešlja in ostale *tough-guys* s srbske scene. Verjetno so zrasli iz navijaških skupin, ki so svoj čas odvečno energijo trošile na tribunah stadionov nekdanje prve zvezne nogometne lige. Ko velikih derbijev ni bilo več, so dizelaši svoje divjanje prenesli na mestne ulice. V začetku so obračunavali samo med sabo: *eni drugim so kradli college*

jakne, trenirke in teniske. Danes so oboroženi, kradejo avtomobile, razbijajo izlozbe. Zdi se, da nihče ni varen pred njihovimi napadi.

Kaj pa njihovi vzorniki?

Šešelji je po sporu z Miloševićem izginil. Na nobeni televiziji ga ni več, še manj pa njegove slavne vlade v senci. Zdi se, da ljudem sploh ni žal. Nasprotno, Šešeljevo izginotje s politične scene se zdi majhno olajšanje. Škoda je le, da je narod za to hvaležen Miloševiću.

Če bo Arkan tisti, ki bo prevzel mesto Miloševićevega priljubljenega politika, bomo še videli. Kakorkoli že, Beograd je prepleten z ogromnimi barvnimi plakati nove Arkanove stranke - *Stranke srbske enotnosti*. Na njih piše, da je ta stranka neodvisna. Tako je Srbija postala prva dežela na svetu, ki ima neodvisno stranko. Srbija in Beograd postajata vse bolj absurdna. Medtem se o Arkanu govori, da po krvavih poslih po BiH opravlja še umazane posle državne varnosti.

Za konec nikakor ne smemo pozabiti absolutnega hita meseca: veliki dveurni intervju predsednika Miloševića Tanjugu, ki ga je prenašala tudi državna televizija. Če sploh lahko govorimo o intervjuju. Z Miloševićem se je namreč pogovarjalo devet

novinarjev. Vsakomur, ki se kaj spozna na novinarstvo, je jasno, da o kakšnem resnem pogovoru ne moremo govoriti. Zanimivo je, da so med temi devetimi novinarji bili tudi uredniki neodvisnih medijev: *Borbe, NTV Studija B, TV Politike, dnevnika Politike*.

Vsi so ostali tako majhni in preplašeni pred Miloševićevo figuro, da se je vsak Miloševićev nasprotnik moral vprašati, ali bo ta knez spoh kdaj padel... Torej, iz tega nenavadnega intervjuja je kot absolutni zmagovalac spet prišel Milošević, njegovim nasprotnikom pa ostaja samo upanje, da je predstavo videlo čim manj ljudi. Zdi se, da se je po tem na srbski politični sceni marsikaj spremenilo. Ena od močnejših strank - *Demokratska stranka* - je spremenila smer. Nekoč izrazito protimiloševićevsko usmerjena stranka danes na ves glas hvali njegov govor na televiziji, verjetno upanjača na svoj kos volilne pogače.

Tukaj se ves čas nekaj dogaja, skoraj da ne mine ura, ne da bi se razkrila nova sramota. Kako dolgo bodo Beograjčani to še prenašali, bomo videli. A tisto, kar gotovo je pred njimi, je dolga mrzla zima in volitve, ki resnici na ljubo, Beograjčanom niso veliko mar.

STANISLAV ŽABIĆ
V Beogradu, novembra.

VZHOD - ZAHOD

V zadnjih nekaj letih smo bili priče ob velikanskem preobratu v zgodovini, ki se ga bo še dolgo vredno spominjati. Ker se bo najbrž srečno končalo, si lahko čestitamo, da bomo lahko pravili zgodbi vnučkom, ter pri poznih devetdesetih sodelovali v kontaktnih oddajah o burnem koncu drugega tisočletja.

Vse te spremembe v vzhodnem delu naše poloble, ki bi jih lahko opisali za revolucijo devetdesetih, so povzročile preobrate v očitnih političnih ter manj vidnih gospodarskih tokovih. A te spremembe niso omejene le na Vzhod. Spremeniti se je morala tudi dolgoročna politika Zahoda.

NOVI VZHOD

Na Vzhodu, pod katerega bi uvrstil ex - Vzhodni blok + Jugoslavijo & Albanijo, se pojavljajo različni politični in gospodarski pojavi. Najbolj izstopajo poročila o nemirih, vojaških posegih, mobilizacijah in na koncu dalj časa trajajočih spopadih. Takim smo pričala v Gruziji, Moskvi, Moldaviji in nenazadnje tudi v Hrvaški ter Bosni. V glavnem pri vseh gre za interese osamosvajanj in za njimi boj za oblast nad določenimi ozemlji. *Legitimno izbrana vodstva teh držav so krhka, brez potrebne stabilnosti, da bi uredila pogoje za nastanek željene demokracije, kakršna koli bi že bila, in za preureditev dogovorne ekonomije v tržno, ki obljublja določen gospodarski razvoj, na žalost pod peklenskimi pogoji.* Take tragične razvoje dogodkov poganjajo ljudje, ki si želijo sprememb. Ob novi možnosti izbire, ki se pojavi ob padcu

enounnega sistema, pa ideje o novi ureditvi divergirajo z vsemogočimi različki. Tako nastane kaos, v katerem se pojavijo najrazličnejše stranke, z še bolj pestrimi programi od skrajno desne do skrajno leve. A te nove in prenovljene stare stranke po navadi predstavljajo le nekaj nad štirideset odstotkov volilnega telesa, ostalih volilcev pa njihovi programi ne prepričajo dovolj, da bi se jim priključili in zatorej ob volitvah volijo čim manjše zlo.

Nevednost in dvom v zmogljivost novonastalih strank pripomoreta k paradoksu post komunističnih držav, da na drugih svobodnih volitvah poberejo večino glasov v parlament prav neo-komunistične stranke. Če pa zmaga "nova" politika, kot se je zgodilo na Hrvaškem, ti nosilci upanja države ne pripeljejo do demokracije, ampak v naslednje enounje, ki pa ni v nobeni specifičnosti različno od staro-komunističnega.

KDO KAJ VELJA

Komunisti, ki se znajdejo kot nov subjekt v političnem življenju take države, predstavljajo strnjeno skupino, ki je dobro izšolana in nudi neko perspektivo. Ta je še posebej zanimiva za ljudi, ki so izgubili zaupanje v prvo post - komunistično vlado. Ker ta vlada ne more zagotoviti socialne varnosti za določen sloj ljudi, katerim se standard močno poslabša, pade in upočasni potek reform prehodnega obdobja. Najmočnejša opozicija komunistom lahko postane stranka, ki si v program zapiše zelo napredne mednacionalne nestrpnosti ter s tem igra na čutno stran ljudi, ki jo lahko v veliki meri podprejo in ji s tem omogočijo lahko, predvsem pa gotovo zmago nad pluralizmom. Taka država zapljuje v temna pota enounja, v najslabšem primeru pa v etnične spopade oz. državljanski vojno.

Tretji tekmelec obema poloma je stranka sredine s karizmatično osebnostjo, ki nabere točke stranki v predvolilnem boju. Taki stranki se potem priključijo še podjetniki ter ljudje, kakršni so načeloma bolj zainteresirani za biznis kot za politični fuzbal. Taka stranka omogoči trdnejšo osnovo za izvajanje reform, ki so pa po naravi predvsem orientirane k ureditvi gospodarstva. Ljudstvo, utrujeno od političnega nategovanja voli tako stranko, da bi si zagotovili mirno življenje in up v boljšo prihodnost, pa kakršna bi pač še bila.

GOSPODARSTVO

V gospodarstvu pa so stvari bolj počasne v svojih premikih, čeprav bi si marsikdo želel

hitrejših razpletov. Gospodarstva se hočeš nočeš srečujejo s problemom prestrukturiranja in strokovnjaki hitijo od ene države k drugi gledat, kaj delajo pri sosedu. Pa ne zato, ker jih muči pubertetniški kompleks plonkanja, ampak preprosto tega še nihče ni nikoli naredil ali pa vsaj ne vedo, da je kdo to že kdaj delal in kako. Taka gospodarstva pestijo in obremenjujejo najrazličnejše težave, ki pa so večinoma vseh skupne.

Denar, ki v sodobnem času predstavlja tisto zadevo, ki vrti svet, je na Vzhodu zadeva zelo krhkega značaja. Vlade brez določene mere finančne discipline ugotavljajo moč inflacije in se veselijo nad novim izumom - tiskarno denarja. Tiskajo denar, ki ga prime kompleks jugoslovanskega dinarja, in začne vrtoglavo izgubljati vrednost. Taka politika začne na vso moč izčrpavati gospodarstvo in s tem se oddaljuje možnost gospodarsvene prenove. Za tak luksuz, kot je prenova ali reforma, pa je potrebno imeti kolikor toliko trden denar ter dolgoročno perspektivo o mirni politični sceni.

Naslednja težava je v strukturi gospodarstev, v katerih nastopa družbena lastnina kot edini kapital, s katerim se da razpolagati. A ljudje, vajeni družbene lastnine, nimajo pravega odnosa do delovnih sredstev, saj so za njih samoumevna ter nikogaršnja oziroma od vsakogar ali družbena. Samoumevna jim je tudi nekdanja pravica, zdaj privilegij - zaposlitev.

V takih pogojih je težko najti tržno iniciativo in inovativnost. Zelo sta si oddaljeni dve zadevi, v tržni ekonomiji neverjetno tesno sodelujoči obrti - **proizvodnja in raziskave trga**. In tako pride do tega, da se posluje po sistemu: *če so ljudje kupovali takele lonce že petintrideset let, jih bodo pa še naprej*. Vse izhaja iz dejstva, da je bila prodaja v dogovorni ekonomiji zagotovljena in je bil kupec primoran, da je nabavil določen izdelek, kljub temu da je bil zelo grob približek tega, kar je želel, ker drugega žal ni bilo. Za trg že nekaj časa velja pravilo, ki pravi skoraj dobesedno, **da je treba izdelek najprej prodati in ga šele potem narediti**. Tu odpadejo vsi udarniški sistemi o rekordnih produkcijah zaradi produkcij, ki so imeli svoj smisel v času povojnih pomanjkanj. Kje pa so danes rekordne prodaje?

Prehodna faza med dvema sistemoma gospodarjenj - dogovornim in tržnim, je zelo pomembna. Takrat se dogaja veliko zelo zanimivih zadev, ki so lahko usodnega pomena za podobo države. To je kaotična faza. Zgodi se lastninjenje, začnejo se krhati bratski medsosedski odnosi, ki so v na gospodarskem področju pomenili klirinško

obračunavanje meddržavne trgovine. Tu pa s prehodom na devizno plačevanje obveznosti zastane tudi ponavadi kar nekaj let star dolg, ki pa ga dolžnik, do vratu v dreku, ne more nikakor vrniti. Tak dolg ne samo potegne v probleme obe stranki v terjatvi, ampak načne verigo potovanja tega denarja, kjer se nasadi najšibkejši in najmanjši.

Tak pojav pozna še različico, ki pa je na moč bolj zanimiva. Namreč, če se del države odloči, da bi rad bil sam na svojem in mu pri tem hazardu odločitev uspe, pa se tako gospodarstvo sooči z dodatnimi problemi, kot so navezanosti na trge v bivši državi. Poleg prodaje jim secesija zapre nekdanje preprosto dosegljive ter poceni surovine. Tako je lahko secesija gospodarski samomor, če je država mednarodno nepriznana in tako ne more računati na moralno, predvsem pa gmotno pomoč.

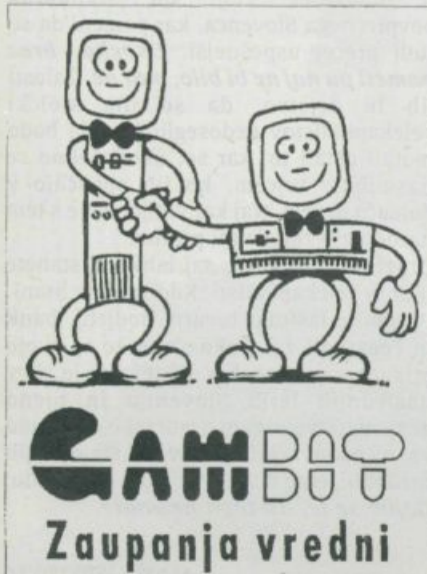
NA ZAHODU NIČ...

Taka pomoč je najdljiva le na Zahodu. *V nasprotju z Vzhodom se Zahod pospešeno integrira*. Pojavljata se dve zamisli o velikem prostoru s par sto milijoni prebivalcev, ki predstavljata idealne pogoje za industrijo, saj v takem velikem bazenu ne bi bilo carinskih dajatev. Prva naj bi povežala ZDA, Kanado ter Mehiko v novosvetsko varianto Evropske skupnosti. Tak prostor bi naj dal polet ameriški industriji, s cenejšo proizvodnjo ter velikanskim trgovom z okoli štiristo milijoni prebivalcev. Tako bi najučinkoviteje konkurirali evropski zamisli o Združeni Evropi. To pa so recipročna prizadevanja evropske industrije, da bi uspešnejše konkurirala ameriškim ter japonskim podjetjem.

GOING EAST

Zelo zanimivo tržišče pa za zahodne države predstavlja Vzhodni blok. Tam najde stara produkcijska sredstva, ki imajo določen monopol, ter so zelo lahko kupljiva. Ključne tovarne se da kupiti za nekaj denarja, ki se bo večkratno obrestoval v kakem desetletju. Vzhod je kritično potreben svežega kapitala in ta bo prišel iz Zahoda za krepke obresti. *Vzhod gleda na Zahod in obratno, vse skupaj pa me na moč spominja na kure pri moji babici: Tiste, ki so v kurniku, hočejo ven in tiste, ki so noter, na vsak način silijo v kurnik. One že vedo. Meni se pa zdi, da je to, da smo že kar nekaj časa nekje med Vzhodom in Zahodom, zelo fino, in da bi bilo primerno izkoristiti vse prednosti, ki so nam s tako pozicijo dane.*

BORUT GUBINA

BERLIN

Devetega novembra so minila štiri leta, odkar je "padel" berlinski zid. Slednji simbolizira začetek velikih sprememb za Berlin, Nemčijo, Evropo in končno svet.

Evforija, ki je novembra 1989 zajela svet, spremembe, ki jih je bilo čutiti v zraku, nikakor niso nakazovale današnjih dogodkov. *Four years later* je Berlin velika metropola, v kateri se je utrip iz nekdanjega zahoda preselil v nekdanji vzhod. Kreuzberg je praktično izumrlo spalno naselje, scena se je preselila na Alexanderplatz in Berlin Mitte. Ogromno je novih klubov, lokalov, galerij in razstavnih prostorov. Razvili so se iz nekdanjih carinarnic, vojaških objektov in tovarniških skladišč. Lokali in kavarne so ohranili svojo nekdanjo identiteto in velika večina, razen tistih turističnih, je ohranila tudi sorazmerno nizke cene. Stanovanja v

priseljencev - v Berlinu živi skoraj 400 tisoč Turkov, nekdanji Jugoslovani pa so takoj na drugem mestu) je srednjega sloja, večina jih je bila zaposlenih v tovarnah, ki so predstavljale najmočnejše delodajalce. Gospodarsko politični program pa predvideva, da se bodo do konca 94 tudi fizično priselili državni in vladni organi in institucije, tovarne pa naj bi do istega roka preselile v nekdanjo vzhodno Nemčijo. Tako največje tvrdke (Siemens, Grundig, BMW) odpuščajo delavce kot po tekočem traku, posledica tega je brezposelnost in - razvrednotenje dela. Veliko delavcev, ki so ostali brez zaposlitve, zato raje, kot da bi delali za malo denarja,

Nemcem, ki so zdaj zaposleni v tistih preseljenih tovarnah, ki so prejšnji kader odpustile. Naslednja stopnja mržnje je - logično - uperjena proti gastarbajterjem, ki so (večini teče po žilah vroča južnjaška kri) znali obdržati stara ali si zagotoviti nova delovna mesta. Statistika iz leta 1971 pravi, da je največ mešanih zakonov v Nemčiji sklenjenih s partnerjem Jugoslovanom. Slednji (Nemci/ke, poročeni z Nemcem/ko) so upravičeni do socialne podpore prav tako kot nemški državljani. Zato je ta manjša, kot bi lahko bila, saj se podpora v Nemčiji deli tako, da je za leto dni sprejeta vsota, namenjena za socialno pomoč, ki jo potem po ustreznih obrazcih delijo pomoči potrebnim. Število prosilcev se s preselitvijo delovnih mest v vzhodno Nemčijo povečuje. Tako se socialna

podpora iz meseca v mesec manjša, negodovanje pa vse večje. Prav tako povpraševanje po delovnih mestih. Tako so se Nemci znašli v začaranem krogu - delo je vedno manj vredno, zaposlitev je vedno manj, država bo morala vsako leto nameniti več denarja za socialna vprašanja.

NACIZEM IN RASIZEM

Zato so vsa presenečenja, ki jih politiki izražajo nad porastom kriminala in nasilja, hlinjena. Naravno in nujno potrebno je namreč, da se za vsako "napako" poišče krivec. In bes leti seveda najprej na tiste, ki so najmanj potreben element. Za začetek priseljenci, nato vzhodni Nemci. Zato ni nič čudnega, da je Berlin postal eno izmed najbolj

	VZHODNI BERLIN	ZAHODNI BERLIN
4 s stanovanje, brez ogrevnja, brez opreme	450	
3 s stanovanje, brez ogrevanja, brez opreme		850
cena za m ² stanovanja	1500-6800	2300-5700
plača delavca s srednjo izobrazbo/mes.	1800-3600	2300-4200
plača KV gradbenega delavca	5000-7000	2100-3500
pivo 3 dcl, gostilna, kavana	2	4-5
pivo 4 dcl, klub	4-5	3-5
kebab	4-5	5-11
kosilo v restavraciji, menu	9-18	14-26
Levi's 501, nove	89-120	90-115
bullerji Doc Martens	140-260	160-750

nekdanjem vzhodu so cenejša - v povprečju so manjše tudi plače. Teoretično bi Berlinčani lahko stanovali na vzhodu in delali na zahodu, vendar pa je povpraševanje po delovnih mestih večje od ponudbe in torej velja načelo - bolje vrabec v roki kot golob na strehi.

STRUKTURA

Iz nezaposlenosti izvira večina negodovanja, ki pravkar doživlja svojo kulminacijo. Največ Berlinčanov (takih z rodovnikom in

živi od socialne podpore in občasno honorarno dela. Tako večina postopa in energijo namesto v produkcijo usmerja v destrukcijo. Lastno ali koga drugega.

SOVRAŠTVO

Sovraštvo je seveda v prvi meri namenjeno tistim, zaradi katerih so padli na socialni lestvici - vzhodnim

nacističnih mest v vsej Nemčiji. Gorijo domovi, na cestah "uradujejo" skin-headi. Liberalizma, ki ga je bilo čutiti prej, svobode in vsaj navajenosti na druge - ni več. Velike razsežnosti je dobil tudi rasizem - posebno so na udaru Turki, saj simbolizirajo nespodobnost prilagoditve. Zadnje bo kar držalo, saj sem se srečala z ljudmi, ki po dvajset ali več let živijo v "civilizirani" Evropi, njihove žene in hčere pa so še zmeraj zakrite. Otroci se učijo od staršev ali na ulici in tako se začne... Pravijo, da je bil Berlin eno izmed najvarnejših mest v Evropi. Sicer je bil tak ali drugačen kriminal zelo razvit, vendar so te pustili na miru, če nisi drezal v osir. Danes te ogovorijo praktično na vsakem vogalu. Eni beračijo, drugi pojejo, tretji po podzemni železnici razlagajo (po čudnem naključju si je velika večina zgodb zelo podobnih) da že dva dni niso spali v spodobni postelji. Četrto obletnico dogodka, ki so ga vsi željno pričakovali, so počastili z demonstracijami prav tam, kjer je nekoč stal zid... Beton, kamenje in opeke so porušili, vendar bo meja med vzhodom in zahodom še dolgo prisotna.

LARA LAH

Zakaj so sramne dlake skodrane?
Da ne bodejo v očt.

What's Up In The Wide Wild World Today?

Pij NAFTA, da boš velik in močan!

Ameriški kongres je pred kratkim ratificiral (potem pa še senat, kjer je bilo manj dvomov) sporazum o severnoameriškem območju svobodne trgovine NAFTA (*North American Free Trade Agreement*). Za njim sta ga potrdila še mehiška (*z olajšanjem*) in kanadska vlada. Sporazum predvideva postopno 99 odstotno odpravo carinskih omejitev med Kanado, Mehiko in Združenimi državami Amerike v petnajstih letih. Tako bo 1. januarja 1994 nastalo največje svetovno tržišče s 360 milijoni porabnikov in kar 6.400 milijardami ameriških dolarjev notranjega bruto proizvoda. Pot do ameriške odobritve Nafta pa je bila težavna, s številnimi silovitimi polemikami v živahni ameriški javnosti.

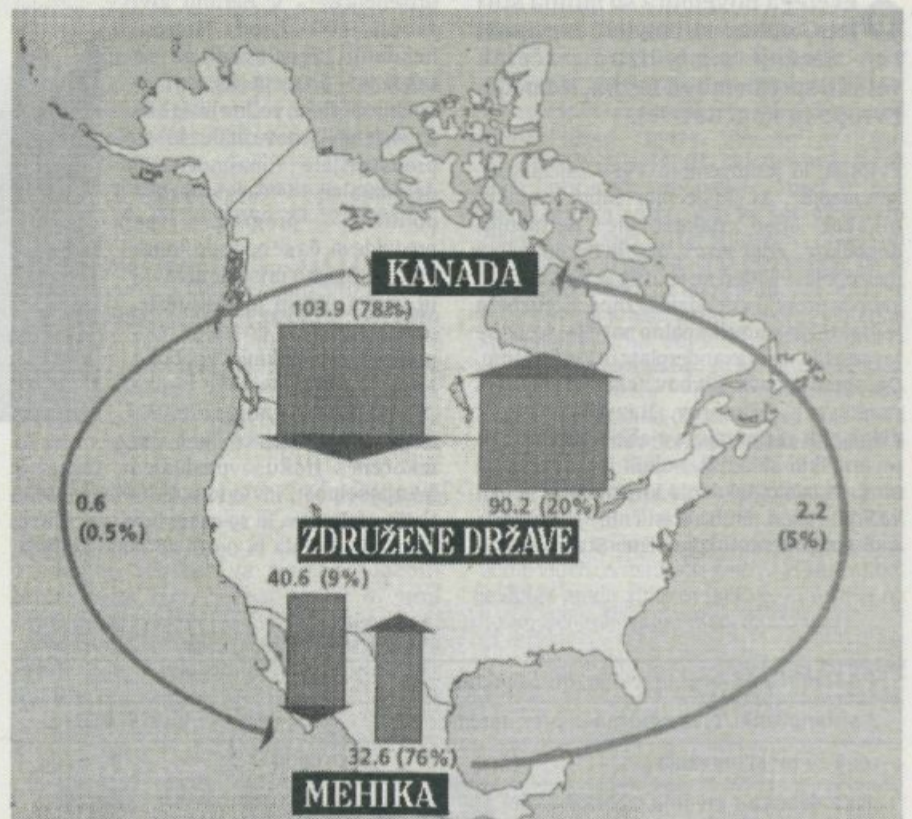
Bill Clinton: (Naši) delavci so eni izmed najproduktivnejših na svetu. Zmagamo lahko edino, če bomo imeli dostop do tržišča. To nam daje NAFTA.

Še pred nekaj meseci je bila NAFTA številnim Američanom prav tako daleč in nerazumljiva kot urugvajski runda v okviru sporazuma GATT (*Splošnega sporazuma o trgovini in carinah - General Agreement on Trade and Tariffs*). Toda s prepričevalno močjo politične alkemije je sprejem NAFTI postal celo manj monumentalen od sprejema podobnega sporazuma med Kanado in ZDA iz leta 1989, tako imenovane Nove kupčija (ETA). Dejstvo je, da večina Američanov, vsaj kratkoročno, razlike ne bo niti opazila. Ker torej carinske olajšave med Kanado in ZDA že obstajajo, je novi sporazum usmerjen predvsem v veliko revnejšo južno sosedo Mehiko. Nekateri

gospodarski analitiki so menili, da pomeni priključitev Mehike v družbo bogatih približno toliko, kot če bi Evropska unija v svoje vrste sprejela novo članico, katere gospodarstvo bi bilo takih razsežnosti, kot je nizozemsko.

"Bitka" za Nafto je (*kot se za vse velike bitke spodobi*) za seboj pustila zmagovalce in poražence. Največji zmagovalec je vsekakor ameriški predsednik Bill Clinton, ki po številnih porazih na domačem in mednarodnem političnem prizorišču tako zmago več kot potrebuje, saj mu (upravičeno) očitajo da v prvem letu svojega predsednikovanja ni naredil (skoraj) nič. "*To je podobno velikanskemu dominu. Če bi izgubili, bi vsakdo rekel, da je bilo moje prvo leto popolna polomija in bi spregledali vse, kar smo do zdaj naredili. Tako pa (ker smo zmagali) gredo domine v nasprotno smer. Na koncu lahko dobimo celo "bonus" točke*".

V boju proti sporazumu so se združili sindikati, ekologi, zveze porabnikov, desničarski narodnjaki in levičarski zagovorniki varovanja domačega gospodarstva. Zanimivo je, da je bila proti sporazumu celo Clintonova Demokratska stranka (*proti sta glasovali dve tretjini demokratov*), člani opozicijske Republikanske stranke (Nafto je avgusta lani parafiral še republikanski predsednik George Bush) pa so glasovali za. Najbolj goreč zagovornik boja proti sporazumu pa je bil nedvomno Clintonov predsedniški protikandidat Ross Perot. Trdil je, da bo z "nevarnim" sporazumom ZDA kot civilizirana država, kjer so delavci dobro plačani, produktivni in z zakonom zaščiteni pred izkoriščanjem v tekmi z državo, ki takih standardov (še zdaleč) nima, prej ko slej poražena. Menil je, da bo prišlo do izgube stotisočev delovnih mest, bega investicij iz bogatih ZDA in Kanade v Mehiko, saj je tam

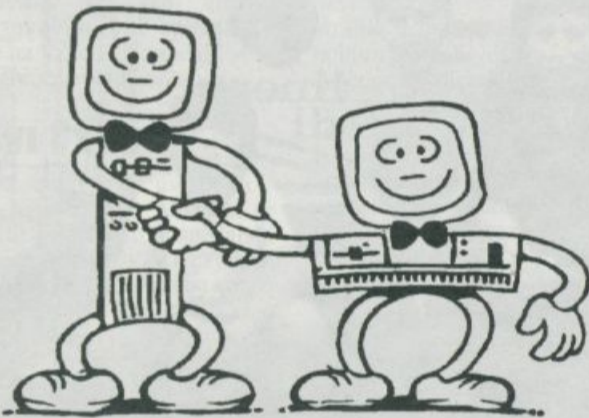
delovna sila veliko cenejša, mehiška zakonodaja pa je tudi glede zaščite pri delu in varstva okolja veliko popustljivejša. ZDA le počasi okrevajo od nedavne gospodarske recesije in Američani so spet v enem od svojih obdobjih gospodarskega "pesimizma". V napačnem času, saj se gospodarstvo spreminja v istem "tempom" kot ga doživlja tretji svet. Te spremembe (z Mehiko v ospredju) so dodatni strah, da je ameriško gospodarstvo res ogroženo. Perot je poudarjal, da bo imela od Nafta največ koristi prav Mehika, saj se bo prisiljena prilagoditi strožjim zahtevam trgov (mehiške carinske tarife na uvoz blaga iz ZDA so iz 100 odstotkov pred desetimi leti padle na okoli deset odstotkov, ameriške carine na mehiško blago pa so le okoli štiri odstotne), obdržala pa bo monopol pri pridobivanju nafte in njenih derivatov. Tuji mediji, zavarovalnice, banke in transportna podjetja bodo v roku petnajstih let dobili prost dostop do mehiškega trga. Varovanje intelektualnih pravic se bo tudi v Mehiki moralo prilagoditi standardom razvitih držav. NAFTA bo, pravi Perot, Mehiko obogatila (seveda na račun Amerike), saj se bo po napovedih nekaterih analitikov do leta 2003 mehiško gospodarstvo povečalo kar za 15 odstotkov. Kar zadeva varovanje okolja, je Clinton (poleg "ta" glavnega) sklenil še dva (stranska) sporazuma, ki ščitita ameriškega delavca in zagotavljata nadzor nad onesnaževanjem okolja (Clinton in mehiški predsednik Carlos Salinas de Gortari sta se že sporazumela o ustanovitvi posebnega sklada za razvojno banko v višini treh milijard

dolarjev). Na televizijskem soočanju s podpredsednikom Al Gorom pa je Perot nastopil spravlivo in defenzivno, kar je nedvomno prispevalo k sprejetju sporazuma. Toda pri številnih Američanih ostaja prepričanje, da je NAFTA slaba.

Ross Perot: Po sporazumu o prosti trgovini bo stotine ameriških delovnih mest pobralo z velikanskim "srkom".

Dejstvo je, da je bil odločitev o sporazumu veliko bolj politična kot gospodarska. Pomembna je predvsem za "orazpoložitev" ameriških pogajalcev v urugvajski rundi pogajanj v GATT. Generalni direktor GATT Peter Sutherland meni, da je bilo sprejetje Nafta pogoj za uspešnost in končanje urugvajske runde v določenem roku, do 15. decembra letos. Seveda ostaja med evropskimi in ameriški pogajalci še veliko nerešenih vprašanj in nesoglasij, predvsem glede zmanjševanja carin in problematičnih subvencij v kmetijstvu. NAFTA bo (ne glede na pozitiven vpliv na uspeh GATT) nedvomno prispevala tudi k splošni liberalizaciji svetovne trgovine. Ostaja pa dvom ... bodo Združene države Amerike po njenem sprejetju pripravljene še na nadaljnje posebne ugodnosti (gre za projekt znižanja carinskih dajatev za najmanj tretjino, med 116 državami, članicami GATT)?

IZPOD PERESA HERMANA LUSTA

GAMBIT Trade, Ljubljana, ☎ 061-13-11-318
inženiring, prodaja, servis in svetovanje
MONITOR, Jesenice, ☎ 064-861-331
prodaja, svetovanje, distribucija TATUNG in PHILIPS
ESAOPE, Nova Gorica, ☎ 065-27-760
računalniki GAMBIT in poslovna programska oprema v 1200 podjetjih
SAGA, Nova Gorica, ☎ 065-32-322
zastopstvo GAMBIT, inženiring, prodaja, servis
INTEC, Trebnje, ☎ 068-44-548
prodaja in servis
PIRAMIDA, Zagorje, ☎ 0601-64-322
prodaja birotehnične opreme, potrošni material

GRAFIČNI PROGRAM
BASIC, Ljubljana, ☎ 061-314-069
računalniški inženiring, AUTOCAD in vse za AUTOCAD
CORTEC, Ljubljana, ☎ 061-223-464
računalniki GAMBIT, zastopstvo Number Nine
GAMBIT GRAF, Ljubljana, ☎ 061-13-12-040
grafične postaje GAMBIT in programska oprema za CAD in DTP

RAČUNALNIŠKO IZOBRAŽEVANJE
RIC, Savska 3, Ljubljana, ☎ 061-13-15-356

GAMBIT
Res pravi računalniki

ZALOŽBA, KJER LAHKO KUPUJETE 50% CENEJE

V okviru ČZD ŠOU-a delujejo tri knjižne edicije, *Časopis za kritiko znanosti*, *domišljijo in novo antropologijo*, knjižna zbirka *KRT* in *Prevodi*. Vse tri delujejo na Beethovnovi 9, kjer lahko kupujete tudi vse njihove publikacije.

Vse knjige in publikacije, ki izhajajo v okviru časopisno založniške dejavnosti, lahko ob predložitvi indeksa kupujete 50% ceneje, če se oglasite na Beethovnovi 9. Od 6. do 10. 12 pa so posebej za vas organizirali prodajo na fakultetah.

KDO IN KAJ SO PREVODI?

Odgovorni urednik *Provodov* je Marjan Šimenc, glavna urednica Karmen Klavžar, člani uredništva pa so še: Zoran Kanduč (pravo), Dušan Rutar (psihologija), Janez Šušteršič (ekonomija), Gorazd Jurman (filozofija, zgodovina), Nataša Homar (klasična filologija) in Aleš Pogačnik (primerjalna književnost).

Bistveno za to zbirko je, da študentje sami opozarjajo na vrzeli v študijski literaturi. Studentska iniciativa se nato preveri na dveh nivojih, najprej na uredništvu, ki ga sestavljajo mladi, večinoma še neveljavljene strokovnjaki z različnih področij (prava, psihologije, ekonomije...), kasneje pa še pri univerzitetnih profesorjih, ki zbirko podpirajo in ji nudijo strokovno pomoč. Študentom je na ta način olajšan dostop do uredniških mehanizmov, obenem pa so njihove iniciative strokovno podprte in preverjene.

Pri projektu, kot je ta - namreč prevajanje temeljnih strokovnih del z različnih področij študija - imajo popolno podporo Univerze, kar pa pomeni zgolj moralno in strokovno pomoč, s prošnjo za materialno podporo programa pa so se obrnili na vsa tri ministrstva (Ministrstvo za kulturo,

Ministrstvo za znanost in tehnologijo in Ministrstvo za šolstvo in šport).

ZALOŽBA KRT

Poglavitna naloga založbe Krt je, da s svojo knjižno dejavnostjo ustvarja prostor, skozi katerega poteka komunikacija med študentskim in neštudentskim bralskim občinstvom na eni strani ter tako domačo kot tujo teoretsko produkcijo v širšem smislu besede, ki se sicer zaradi svojega odstopanja od utečenih miselnih shem ali podobnih razlogov ne bi mogla prebiti v slovensko javno zavest, na drugi. Prostor torej, ki bi zapolnjeval običajno praznino izbire bralcev in pomagal k afirmaciji relevantnih drugačnih pristopov.

Po začetnem dokaj neizoblikovanem statusu se je založba Krt v zadnjih nekaj letih profilirala v eno od najbolj prodornih malih založb v Sloveniji, z razpoznavnim okvirnim programom in relativno uspešno blagovno znamko. Uspelo ji je kot prvi vpeljati nekaj predmetnih sklopov - npr. debato o civilni družbi, vprašanje demokracije in določeni aspekti politične filozofije nasploh, problematiko obrobni skupin, vprašanje

ČASOPIS ZA KRITIKO ZNANOSTI, DOMIŠLIJO IN NOVO ANTROPOLOGIJO

Virtualna resničnost
Komunikativna racionalnost in politika
Mediteran v Sloveniji
in številke sestavljene iz večih tematskih sklopov:

- Gledanje televizije, Antropologija, Sociologija revščine, Oikos, Michel Serres, Popizmi: 70

- Po zaporu kako naprej, Hendifekirano telo in telo kot hendikep, Terence McKenna: Miko Dioniz hiperrazsežnosti

V letošnjem letu so izšle naslednje knjige in revije:

V knjižni zbirki Krt

Jelica Šumič Riha, Rado Riha: *Pravo in razsodna moč*
Mary Wolstonecraft: *Zagovor pravic žensk*
Nancy Friday: *Moške seksualne fantazije*
Zbornik: *Ženska v grški drami*

žensk, šolsko reforma in posamezne dileme s šolstvom in vzgojo, teorijo zgodovinopisja - ki so tudi širše naleteli na ugoden odmev in postali del splošne intelektualne sfere. S tem si je Krt ustvaril nezanemarljiv ugled in veljavo zanesljive založbe. Tako pridobljeni kapital je potrebno pametno investirati, in sicer v obliki kontinuitete, ohranjanja značilnih in uspešnih programskih sklopov.

Program založbe Krt je namenjen skupini bralcev, ki jo sestavljajo študentje različnih usmeritev in širša javnost, katerih specifični interesi so hkrati splošno relevantni. Po njegovih izdajah naj bi torej segali tako študentje (že doslej so se knjige založbe Krt v marsikaterem primeru uvrstile na sezname študijske literature ali pa neupravičeno izostale iz njih) kot tudi vsakdo, ki se želi seznaniti z določenimi problemskimi sklopi in si ustvariti bolj diferencirano sodbo o njih. Krtove knjige po načinu in zahtevnosti načeloma niso ekskluzivistične, ne da bi zaradi tega žrtvovale ustrezno strokovno raven, se odpovedale teoretski strogosti in aдекватnosti obravnave svojega predmeta. Grobo rečeno: so informativne in popularizatorske v najbolj žlahtnem pomenu te besede, drzne in hkrati berljive.

Predmetno področje Krtovih izdaj je v enem delu zamejeno z že omenjenimi tradicionalnimi segmenti, ki bi jih lahko s skupnim in splošnim imenom označili kot področje filozofije in vede o družbi. A tudi znotraj njih je potrebna nova porazdelitev

relativne teže, ki naj bo odvisna od trenutnega stanja aktualnosti, morebitne zasičenosti, potrebnosti (po sodbi uredništva) in od razvoja miselnih tokov doma in po svetu. Obenem je potrebno po istih kriterijih odpirati nova področja, ki si odpirajo s (postmodernistično?) pluralizacijo in popularizacijo teoretske produkcije, predvsem v svetu. Sem sodijo novi obrati in *zastavitve na sicer od Krta zapostavljenem naravoslovnem področju* in predvsem povsem specifičnega dela, ki povezujejo različne pristope na posebnem predmetu širšega interesa. Tako naj bi Krt skrbel za prevajanje novih in nekoliko starejših, a ne zastarelih teoretskih trendov po svetu ter omogočal objavo kvalitetnim domačim avtorjem z ustreznega področja. Krt bo poleg tega v povezavi z zainteresiranimi fakultetami skrbel za to, da se njegove izdaje vsaj deloma pokrivajo s študijskimi potrebami.

Oblikovanje konkretnega programa je naloga uredništva založbe Krt, ki se - *odprto za vsak predlog od zunaj* - na podlagi potreb Krtovih bralcev, občutenih ali ne, razmer na trgu knjig in idej, razvoja novih tem in rešitev, odloči za najboljše knjige.

PREVODI

Jean Jacques Rousseau: *Razprava o izvoru in temeljih neenakosti med ljudmi*

ČASOPIS ZA KRITIKO ZNANOSTI, DOMIŠLIJO IN NOVO ANTROPOLOGIJO

Časopis obstaja že dvajset let in prav letošnji letnik je jubilejni.

Nismo klasična strokovna revija, ki bi pripadala eni stroki. Preseči skušamo ozke okvire posameznih strokovnih javnosti, za katere se zdi, da izgublajo medsebojne povezave in da se vedno bolj oddaljujejo druga od druge, najbrž na škodo vseh, ki so vključene v ta proces. Tudi nismo zgolj interdisciplinarna revija, saj skušamo krog svojih bralcev razširiti prek vseh strokovnih javnosti, ne le na študente, temveč na vse, ki imajo posluš za odprta vprašanja družbe, v kateri živimo, in naše dobe nasploh.

Tej temeljni uredniški usmeritvi se posvečamo predvsem, ko izbiramo in oblikujemo tematske sklope. Prednost dajemo tistim temam, za katere menimo, da so spregledane, pozabljene ali potlačene. Izkazalo se je, da te teme sovpadajo z vprašanji, na katere ena sama stroka ne more dati svojega dokončnega odgovora, oz. z vprašanji, kjer različni pristopi porajajo različne odgovore. In prav to je naš namen: soočiti te različne vednosti, jih postaviti drugo ob drugo in tako bralcu hkrati ponuditi več pogledov, kar je za duha izzivalno in zato tudi blagodejno. *New age*, *Droge na tehtnici*, *Virtualna resničnost* in *Mediteran v Sloveniji* in številka o *toleranci*, ki jo pripravljamo kot številko, ki bo sklenila letnik, v katerem *Časopis za kritiko znanosti, domišljijo in novo antropologijo* praznuje dvajsetletnico svojega obstoja so primeri tega uredniškega pristopa. Odslej bo tudi Časopis kupcem, ki bodo z indeksom dokazali svoj status študenta, v prostorih uredništva na voljo s 50% popustom.

MANICA FERENC
FOTO: TINA HAUSER

Kdo pride pozimi prej čez Vršič - Jelničič ali Kunta Kinte? Kunte Kinte, ker ima verige.

BOYE, OYE (S)!

Po nekih čudnih kanalih je v Slovenijo prispel novi CD veterank novosadske in jugoslovanske scene, skupine BOYE, z naslovom BOYE AREN'T AFRAID. Posnet v Holandiji, založila ga je izraelska hiša DORANIT ENTERPRISES Ltd., je pokazal, da novosadske BOYE imajo kaj povedati. Pogovarjal sem se z Biljo in Bebecom, v prijazni toploti njenega stanovanja, ko je burja izbrisala še zadnjega človeka z ulice.

■ *Kako je prišlo do tega, da ste ta material posneli v Holandiji in da ga je izdala izraelska založniška hiša?*

BILJA: Material, ki je posnet, smo delali in pripravljali v zadnjih treh letih. V tem času je v bandu prihajalo do velikih sprememb. Ljudje so prihajali, odhajali in v nekem trenutku je bil band tik pred razpadom. V tem hipu največje krize je bilo zelo pomembno, da je bil tu Kebra in OBOJENI PROGRAM, da je bil tu Bebec in da smo vzdržali. Prišli so novi ljudje v band in imeli smo material. Takrat smo dobili povabilo od našega prijatelja Milana Čiriča, ki je že prej delal z nami, z *Discipline Kičme...*, da pridemo v Holandijo, kjer je odkupil staro šolo na podeželju in jo začel spreminjati v snemalni studio, da mu pomagamo pri delu in da posnamemo material. Meni je zgledalo nemogoče, da se v trenutku, ko je nivo življenja v Srbiji prišel na 20,15,10 DEM mesečno, mi odpravimo v Holandijo živeti in snemat. Potrebne so bile še vize, vhodne, tranzitne, čakali smo jih dva meseca, šest mesecev smo zbirali denar od sponzorjev. Ljudje niso verjeli, da mi to lahko naredimo, razumem jih, v času, ko ljudje ne verjamejo v mnogo manjše stvari, kaj šele, da vseeno lahko greš v Holandijo in posnameš CD. Malo ljudi je pomagalo, ker je malo ljudi verjelo. Založbo, ki je izdala CD, DORANIT ENTERPRISES Ltd., vodijo ljudje iz Novega Sada, ki so naši prijatelji. To sta Ksenija in Reža Teleki, ki že dolgo spremljata delo BOY, OBOJENOG PROGRAMA in novosadske scene. To so ljudje, brez katerih ne bi bilo nič.

■ *Kaj se je potem dogajalo v Holandiji?*

BILJA: Tam smo preživeli tri mesece. Pomagali smo Milanu Čiriču pri urejanju studia in snemali material. Tu je Bebec nosil največji del bremena, vse je delal, nabijal nas je z energijo in je najzaslužnejši, da je vsa stvar uspela. Bilo je težko, nekateri so

"počili", niso vzdržali tega tempa in življenja nasploh, tako da je Bebec posnel vse kitare. Na CDju se kot gost pojavlja Zerkman s trumpetom iz *Discipline Kičme* in pa David Gardeur, ki je svoj čas igral z Ian Ackermanom, na klaviaturah.

■ *Ste komu pokazali material v Holandiji, ste kaj hodili po klubih?*

BILJA: V času snemanja smo šli na en koncert, nismo imeli denarja da hodimo okoli, pa tudi cel čas smo delali, cele dneve in noči, glavna preokupacija nam je bilo snemanje. Bili smo malo v Amsterdamu, videli par koncertov, neke sešne, spreševali smo o holandski sceni itd. Pokazalo se je, da so URBAN DANCE SQUOD edini veliki holandski band. Šele zadnje nedeljo smo se spoznali s človekom, ki bi nas lahko spravil po klubih in ki pozna URBAN DANCE SQUOD. Nam pa je bilo pomembno, da ves material v redu posnamemo in končamo to epizodo. Časa pa je še dovolj, da bomo nekoč tudi tam igrali.

BEBEC: Pomembno nam je bilo, da smo tam doživeli nekakšno samopotrditvev. Ljudje, ki se gibljejo v teh njihovih glasbenih krogih in jim mi verjamemo, so nas slišali in rekli, to je O.K., to je super, ali so vsi srbski bendi tako dobri?

BILJA: To je drugačen krog ljudi, rekla bi umetnikov, ki imajo drugačen odnos do stvari in do vsega. Kontaktirali so z nami normalno, čeprav smo jim mi že na začetku rekli, mi smo tisti, ki koljejo dol po Balkanu (smeh). Tako smo se strašno zblížali z Davidom Gardeurjem, ki je sicer stari frik, gostuje na CDju na dveh komadih, in on je pripeljal Rogiera Dijkmana, ki dela na VPRO televizijski postaji, tako da so naredili o nas oddajo.

■ *Na CDju je 12 komadov, vsi pa se ponasajo z neko novo produkcijo, z nekimi novimi zvokom?*

BILJA: Daj ti povej, Bebec, ti si producent (smeh).

BEBEC: Čuti se, da smo delali na boljši tehniki in v boljših pogojih, vendar so to še zmeraj stare BOYE, v bendu je zdaj jelena, tu

BOYE SE NE BOJE

Misli, mada je blokada misli, mada pamet strada. Mi smo ovde jedini muzikom spašeni.

BOYE so markantne zaradi dobre glasbe in dobrih ritk. BOYE so tri ženske, vokal, kitara in bobni, ter ena neženska, pa še ta je basist.

Pomladi so snemale blizu Amsterdama, v deželi gostiteljici mnogih znanih in manj znanih glasebnikov iz bivše Juge. Džoni Štulič in Darko Kojić sta že vredna omembe, za zadnjega sumimo, da je tudi tokrat pustil prstne odtise na plastiki BOY. Na zadnjem izdelku, ki so ga Boye uspele posneti & odpeti v federaciji, se je Zeleni Zub podpisal pod producentko rubriko. Na novem izdelku sicer ni naveden niti pod *special thanks to*, vendar njegovo simbolično prisotnost kaže udeležba trobentača razpadle *Discipline kičme* Zerkmana, še bolj pa producentki pristop basista BOY Bebeke. Mnogi obetajoči bendi, ki so se znašli v balkanski godlji, niso ohranili vitalnosti. BOYE ostajajo sveže v glasbi ter aktualne in angažirane v besedilu. Ta bend ni samo preživel, odrasel je. Na valovih minimaliziranega, dopadljivega post novega vala, dopolnjevanega s široko paleto znanih pop, rock, jazz, blues, funky obrazcev, obdelanega z majhnimi studijskimi vpadi, predvsem *samplingom* (Koja again) je vodič Helenin nagajivi vokal. CD je založila Doranit Enterprises, posneli so ga marca in aprila '93. Kje, razen na Nizozemskem, ga lahko kupite, ne vem, sam sem si ga sposodil od Tonija z RŠa, on pa ga je staknil nekje v Beogradu.

Končale bodo BOYE:

*Jednog dana desit će se,
da vas nema prevaranti,
da vas nema foleranti,
da se sklone diletanti,
da se sila zemlji vrati,
da se čuju reči moje,
kada kažem Boye Boye se ne boje.*

BORUT OSONKAR

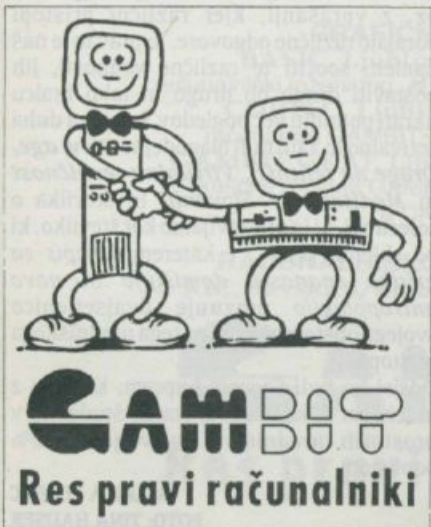
je tudi kitarist Raša, ki nam bo pomagal na koncertih. Važno pa je to, da smo mi v Holandijo odšli sami, posneli sami, producirali sami. Zato je tudi naslov CDja BOYE AREN'T AFRAID (BOYE SE NE BOJE). Da še povem ime studia: "SING-SING" STUDIO METSLAWIER HOLLAND.

■ *Z vami je veliko delal Koja. Kaj misliš, je v tem trenutku prava pot, oditi od tod*

(Koja je šel v London) ali ostati tu?

BILJA: Teško je to reči. Ne moremo govoriti o pravi poti, ker je to stvar posameznika. Ljudje bodo to stvar razglabljali še čez pet, deset let. Takrat se bo tudi marsikaj pojasnilo. Mislim pa, moje osebno mnenje je, da je potrebno ITI IN SE VRAČATI.

BORIS PETKOVIČ

Nevroza

Vse bolj ojštra

Številka 6

Študentski informator

7. - 20. december 1993

Danes v Nevrozi:

Centralizem in monopol

"Konec organiziranja študentov po regijah in popolna centralizacija združevanja študentov,"

stran 3

Loesje - wat is dat?

Loesje je v bistvu sinonim za svobodo izražanja misli.

stran 10

(Ne) bivanje v domovih

Komisija rešuje probleme s pomanjkanjem kapacitet na škodo starejših študentov

stran 4

Kazalo

BIG ŠOU	2-3
TRESOČA	
DENARNICA	3-5
LJUBLJANA	
POD MLEČNO	
CESTO	6-9
V BALONU	
PO SLOVENIJI	9
NOVA KRAMA	10
FAKSYLAND	11
ADRESAR	12

NEVROZA.

Sama banda.

POPOLNA PREDVIDLJIVOST ODLOČITEV ŠTUDENTSKIH POSLANCEV

Novi mandatar študentske vlade je po odločitvi poslancev študentskega parlamenta postal Mitja Štular. Dobil je 34 glasov, kar je zadostovalo za izvolitev v prvem krogu. Seja študentskega parlamenta, lahko bi ji rekli mandatarska seja, je potekala v dvorani ljubljanskega Magistrata, kar je komentiral Vili Lamovšek. zdaj že bivši kandidat za mandatarja: "Ljubljana ni univerzitetno mesto, ker imamo to zborovanje na napačnem kraju in ker se poslanci že spet ukvarjate z marginalnimi problemi, to je s politiko."

Vili je sicer dobil 3 glasove. Matej Novak 9. najresnejša protikandidatka Mitja Štularja, Bara Hieng, pa 15. Mitja Štular ni bil izvoljen na osnovi svojega programa. Bara ga je označila za 11 strani fraz, vendar pa bi o njenem težko rekli kaj več. Poslanci so se z izvolitvijo Štularja odločili za vlado, ki bo delovala po starih načelih brez večjih presenečenj in sprememb. Staro, znano in preverjeno pa so vrednote, po katerih se ravna upokojenci, ne pa ljudje, stari dvajset let. Proti spremembam pa se je

odločil tudi poslanec Kobe. vendar v pozitivnem smislu. Predlagal je namreč moratorij na izvajanje ukrepov komisije za sprejeme v Študentske do-

Matej Novak

Vili Lamovšek

move. Ta komisija namreč, na osnovi zelo sumljive interpretacije kriterijev za možnost bivanja v študentskih domovih, sredi študijskega leta meče iz domov veliko število študentov višjih letnikov. Poslanci so se odločili, da bodo o tem problemu resno razpravljali na naslednji seji.

Resne razprave na naslednji seji bo deležen tudi predlog Zakona o skupnosti študentov.

PARLAMENT: dalje na 2.strani

NE ČUJEM DOBRO

Od 1. decembra lahko vsak študent kupi samo 18 bonov za prehrano. Cene le-teh pa so se vrnile na julijsko raven, povprečno so se torej podražili za 50-60 tolarjev. Ko so avgusta cene drastično znižali, so nam rekli, da je nekaj denarja ostalo in da ...

V Srbiji pred vsakimi volitvami dvignejo plače in pokojnine, trgovine so polne raznoraznih pisanih reči, avtobusi redno vozijo. Po volitvah, ko oblast ostane oblast, pa gre vse skupaj v tri lepe....

Vsaka podobnost s ŠOU je popolnoma naključna in nenačrtovana.

MANDATAR MITJA ŠTULAR

"Moj minister za medije bo boljši"

Mitja Štular je star 23 let, živi v Kranju in je absolvent Fakultete za elektrotehniko in računalništvo, v svojih mladih letih je obiskoval glasbeno šolo, ko pa je malo zrasel, je postal predsednik ZSMS. Ker je zelo resen in ambiciozen mladenič, so mu končno poslanci študentskega parlamenta še zaupali sestavo študentske vlade. Sicer je Mitja Štular že ŠOU veteran, saj je bil trikrat zapored izvoljen za poslanca v študentski parlament, pod vladavino Miha Kušarja pa je bil podpredsednik parlamenta in predsednik Zakonodajne komisije.

Kot mandatar moraš vlado sestaviti v dveh tednih po izvolitvi, kdo bodo tvoji ministri?

V glavi imam določena imena, vendar zaenkrat še ne morem govoriti o njih. Noben od mojih ministrov še ni dokončno določen, lahko pa se zgodi, da

bo v vladi ostal kateri od dosedanjih ministrov.

Kako boš obvladoval svojo ministrsko ekipo?

Moj glavni moto je resno in odgovorno delo, kar je ključnega pomena za uspeh vlade. Svojo vlogo vidim predvsem v kvalitetnem koordiniranju in

nadzoru ekipe, delo posameznih resorjev pa mora biti povezano v celoto.

Imaš kakšno kritiko na delo vlade Miha Kušarja?

Imam občutek, da je bilo delo prejšnje vlade precej nekoordinirano. Očitno je, da vlada kot ekipa v času pred pretekom mandata že izgublja energijo in ne dela tako, kot bi morala. Kar nekaj zakonov, ki so zelo pomembni za študente, je tik pred obravnavo v Državnem zboru, zato si ministri ne bi smeli privoščiti tako velikega malodušja.

Se ti zdi, da si bil za mandatarja izbran, ker nisi imel pravega protikandidata?

S svojimi protikandidati se nisem posebej ukvarjal.

MITJA ŠTULAR: dalje na 2.strani

KONDOM JE VAROVALKA

Ob dnevu boja proti AIDSu (1. december) je Študentska organizacija univerze v Ljubljani tudi letos sprožila akcijo osveščanja o AIDSu.

Čeprav se o AIDSu veliko govori, se ta bolezen zažira v človeštvo bolj, kot bi bilo to pričakovano in obvladljivo, saj govorjenje samo nič ne pomaga. Še najmanj samo enkrat letno. Edino orožje proti temu nezaustaljivemu pohodniku je osveščenost in zavest, da je tudi on premagljiv. Premagljiv pa je le z znanjem in pravilnim ravnanjem. Prav na to premagljivost opozarjajo s preventivno akcijo na ŠOU. Projekt je bil organiziran v obliki pisem, ki so jih razposlali brucem (ostali so imuni?!). Pismo lepo nagovarja bralca, da AIDS obstaja, ne izbira žrtev in da potencialno ogroža tudi njega. AIDS ni predstavljen le kot spolna bolezen, ampak predvsem kot globalen problem. Ne opozarjajo z ustrahovanjem bralcev, prijazno pravijo: "Ni nam vseeno!". V pismo so vložili rdečo pentljo, ki simbolno predstavlja voljo do življenja in željo, premagati AIDS. Ni tabu, on obstaja. V okviru te akcije so v Študentskem zdravstvenem domu na Aškerčevi organizirali anonimno testiranje krvi, saj lahko s pravočasnim spoznanjem o svoji okuženosti preprečimo širjenje te kuge na zdrave ljudi. Ker pa ubijalec ne lovi samo 1. decembra, ampak celo leto, je ŠOU namestil kondomate, ki študentom omogočajo bistveno cenejše in lažje dostopne kondome, ki praktično in ne zgolj teoretično preprečujejo okužbo. **Ta celoletna akcija se je izkazala za precej uspešno, saj študentje kondomate pridno praznijo.**

Gre predvsem za višjo kvaliteto življenja in boj za lepši jutri!

Mojster

PARLAMENT

dalje

Zaenkrat so poslanci študentski vladi izglasovali samo pooblastilo za pogovore v Državnem zboru. Poslanec Verbič je vlado med drugim obtožil, da zakona ni uspela pripraviti pravočasno, čeprav je šlo samo za pravne in ne vsebinske popravke zakona, ki ga je sestavila že njegova vlada. "Ta vlada ni študentskemu parlamentu v odobritev poslala niti enega amandmaja, ki ga je predlagala poslanskim klubom v Državnem zboru", je dodal Verbič.

Mandat stare vlade se je iztekel, zato je bila parlamentu dolžna napisati zaključno poročilo o svojem delu. Poročilo je dolgo eno tipkano stran, poslanec Verbič pa ga je označil za pomije. Poslanci so poročilo sprejeli kljub temu, da v njem med drugim piše, da so odnosi

med vlado in Tribuno urejeni, kar seveda ni res.

Študentski parlament pa je sprejel tudi zelo kulturni sklep. RTV Slovenije se je namreč odločila, da ukine prenose koncertov iz Cankarjevega doma, za študente glasbene akademije pa je bila to edina možnost zastojnega poslušanja teh koncertov. Poslanci podpirajo akademske glasbenike, zato apelirajo na Janija Goloba, naj ne uveljavi te programske spremembe.

Vili Lamovšek je imel genialno idejo, da bi v študentski parlament pripeljal kozo, vendar, na žalost lastniki koz ne zaupajo študentskim poslancem, njihov odgovor je namreč bil: "Za tja ti je pa ne dam".

Špela Stare

Bara Hieng

MITJA ŠTULAR

dalje

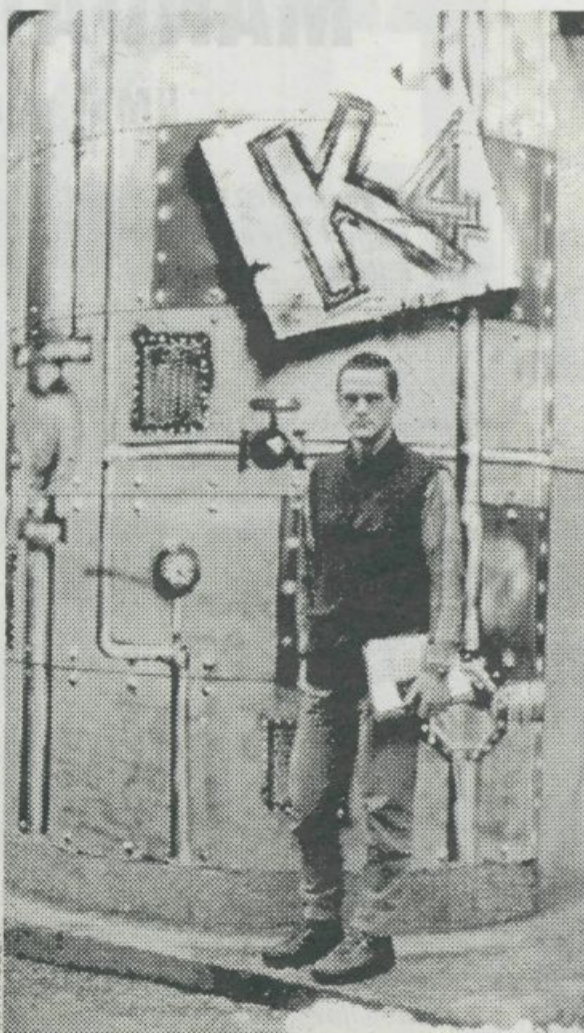
Mislim, da sem zmagal predvsem zaradi svojih izkušenj in znanja. Vsi ostali kandidati niso v ŠOU do sedaj delali nič, sam pa sem o njenem delovanju nedvomno najbolje obveščen.

☞ Jasno je, da študentski parlament sestavlja več poslanskih skupin, katera od njih te je podprla?

Ne vem, kdo konkretno me je podprl, vendar pa ne želim, da bi me ljudje podpirali na osnovi česa drugega, kakor mojega programa in dela. Ni mi vseč, da se kakšen predlog v parlamentu že apriori blokira samo zato, ker ga je podal človek, ki pripada drugi politični opciji. Trudil sem se, da bi nastopal tak, kakršen sem.

☞ Kakšna je tvoja politična opredelitev?

Politično nisem opredeljen, v študentski politiki pa mora prevladati stanovski interes. Zavzemam se za vrednote, kot je resno, pošteno in odgovorno delo, zanje pa se mi zdi, da niso nikamor vezane, so obče človeške. Za poslanca nisem kandidiral na nobeni od volilnih list, plakate pa sem si s flomastrom risal sam.

☞ Odnosi med Tribuno in prejšnjo vlado so bili zelo zaostreni, kakšen je tvoj odnos do Tribune?

Mislim, da je kriv da za nastalo situacijo deljena, obe strani bi morali pogledati svoje napake. Zavzemal se bom za normalizacijo odnosov in sem odločno proti vmešavanju vlade v uredniško politiko Tribune.

☞ Meniš, da je Janez Drnovšek, minister za medije in založništvo, dobro vodil svoj resor?

Nisem se poglobljaj v njegovo delo, vendar lahko rečem, da bo moj minister boljši.

Špela Stare

ŠOU JE OBTOŽENA CENTRALIZMA IN MONOPOLIZACIJE

ŠOLT oziroma *Študentska organizacija ljudske tehnike* je z enajstimi drugimi študentskimi organizacijami in pokrajinskimi klubi študentov 18. novembra sklicala tiskovno konferenco, na kateri so predstavili svojo kritiko *Zakona o skupnosti študentov*. Ta zakon naj bi uredil pravni status študentske organizacije, ki zaenkrat v pravnem smislu ne obstaja, vendar pa gre po mnenju organizatorjev tiskovne konference za zakon, ki bo legaliziral samo eno študentsko organizacijo in to je po defaultu ŠOU.

Zakon o skupnosti študentov so kritizirali Andrej Mayer, Boris Tomašič in Primož Verčič. Predvsem je po njihovem mnenju sporno avtomatično članstvo vseh študentov v ŠOU, ne glede na osebno odločitev vsakega posameznika. S tem ŠOU zapira prostor vsem ostalim študentskim združenjem, trenutno jih je vsaj dvajset, ki temeljijo na prostovoljnem članstvu. ŠOU tako uvaja popoln monopol, čeprav ji avtomatično članstvo ne daje nikakršne legitimite. Druga sporna točka zakona je, da bo

prisilil vsa obstoječa združenja, da uskladijo svoje akte z notranji akti ŠOU. Notranji temeljni akti ŠOU pa so med drugim odvisni tudi od trenutno vladajoče politične opcije, ki se npr. odloči preko njih ukiniti določen študentski klub ali združenje. "Ta zakon pomeni zanesljiv konec organiziranja študentov po regijah in popolno centralizacijo

združevanja študentov," je prepričan Andrej Mayer.

Do centralizacije lahko pride tudi v financiranju, čeprav je Mitja Štular, novi mandatar študentske vlade, zatrdil, da bodo Pokrajinski klubi svoja sredstva dobili neposredno od Študentskih servisov, brez vmešavanja Ljubljanc ali Maribora.

Na tiskovno konferenco pa je svoje mnenje prišel povedat tudi, sicer nepovabljeni, Janez Drnovšek, dosedanji minister za medije in založništvo. Ni se trudil s pripravo svoje konference, na kateri bi lahko javnosti na dolgo in široko razložil stališča ŠOU. "ŠOU je v zakon vložila največ

energije, drugi pa do tega trenutka niste pokazali nobenega interesa. Upam si trditi, da je zakon odprt do vseh študentskih organizacij, tiste, ki jih vključitev v skupnost ne zanima, pa lahko še naprej delujejo kot društva. Sploh pa so vaši podpisi pokrajinskih klubov bleferski," jim je na kratko povedal Janez Drnovšek. Res obstaja vprašanje, zakaj so se kritiki pojavili tako pozno, zakon je namreč v javnosti že vsaj tri mesece. Vprašanje je tudi, zakaj niso vse študentske organizacije in klubi konstruktivno sodelovali pri pripravi zakona. Zakon bi lahko bil sporen, če bi prišlo do zlorabe temeljnih aktov ŠOU, po drugi strani pa bi razdrobitev študentske organizacije lahko pomenila izgubo njenega vpliva na državno politiko.

Špela Stare

IZJAVA ZA JAVNOST MARIBORSKIH ŠTUDENTSKIH POSLANCEV

Na študentskih volitvah izvoljene poslanke in poslanci študentskega parlamenta (ŠP) ŠOU v Mariboru, se v tej izjavi obračamo na javnost, da bi opozorili na nepravilnosti v delu najvišjega organa ŠOU v Mariboru. Po volitvah, ki so bile izvedene 27. oktobra 1993, se je parlament na sklic predsednika volilne komisije sestel na svoji prvi redni seji 10. novembra 1993. Stvari so se zapletle že na začetku seje. Prejeli smo namreč seznam študentov iz Visoke kmetijske šole (VKŠ), iz katerega je očitno razvidno, da jim je bila po zaslugi neodgovornosti predsednika volilne komisije Bojana Gučka odvzeta ustavna pravica do uveljavljanja svoje volje na volitvah. Po dveh zaporednih glasovanjih smo drugič izglasovali, da se na osnovi pritožbe volitve na VKŠ ponovijo. Sklicatelj seje je na tem mestu sejo tudi zaključil. Če je bil to formalni konec, dejanski konec seje to ni bil. Nekateri poslanci v parlamentu so hoteli nadaljevati sejo in s pomočjo manipulacije Bojana Gučka to tudi dosegli. Tako se je seja tudi nadaljevala. Izvoljeni so bili tudi vsi organi parlamenta, predsednik, podpredsednika za nadzor in zakonodajo in člani obeh komisij. Večina je tudi tokrat razsodila sebi v prid. Drugo zasedanje ŠP je novi predsednik Alen Ivankovič sklical za 24. november 1993. V prilogi h gradivu nam je poslal tudi vabilo za soočenje obeh kandidatov za predsednika vlade in njunimi programi. Samovoljno se je odločil, da nam ne bo

poslal programov kandidatov za ministre. Po Pravilniku o formiranju vlade morajo kandidati za ministre oddati svoje kandidature s programom za delo v resorju, za katerega kandidirajo. Izvoljeni mandatar pa lahko izbira samo med temi kandidati za ministre oddati svoje kandidature s programom za delo v resorju, za katerega kandidirajo. Izvoljeni mandatar pa lahko izbira samo med temi kandidati. Torej spet kršitev pravilnika. Druga seja ŠP se je začela ob 15.00. Na začetku se je zataknilo pri sprejemanju zapisnika prejšnje seje. Iz njega je predsednik Ivankovič izpustil zelo pomembno dejstvo, namreč, da je sklicatelj po drugem glasovanju za ponovne volitve na VKŠ sejo prekinil. Dve uri je trajalo, da se je večina poslancev spomnila teh jasno in glasno izrečenih besed. Večina poslancev je priznala, da se spomni izjave o zaključku seje, vendar ne bi bilo koristno, če bi šla ta izjava v zapisnik. Zato tudi ni šla. Predsednik Ivankovič sicer ve, kako se kršijo pravila, pri vodenju seje pa se mora nenehno izgovarjati na dejstvo, da je šele na novo izvoljen. Da pa ne zna jasno oblikovati sklepa, pa verjetno ni samo stvar funkcije. Pred celotnim parlamentom sta se predstavila oba kandidata za predsednika vlade Primož Juhart in Tomaž Kričej. Na volitvah je bil slednji na veliko presenečenje večine poslancev tudi izvoljen. Temu je sledila burna reakcija poslanca Jurišiča, ki je zahteval

ponovitev volitev, kar je seveda v nasprotju z ustavo. Kljub podpori predsednika parlamenta so poslanci predlog zavrnili. Kršitev ustave bi se skoraj ponovila, saj predsednik parlamenta hotel preprečiti predstavitev kandidatov za ministre na Kričejevi listi. Predstavitev je bila izvedena, prav tako volitve. Le en kandidat za ministra je dobil potrebno število glasov, kar je po študentski ustavi premalo za potrditev vlade. Po šestih mučnih urah zasedanja ŠP se je zadeva okrog izvolitve nove študentske vlade znašla spet na začetni točki. Ker zgodba očitno ni končana vas vljudno vabimo na naslednjo sejo ŠP v sredo 8. decembra, predvidoma ob 13.00 v dvorani Univerzitetne knjižnice. O morebitni spremembi vas bomo pravočasno obvestili.

Poslanke in poslanci ŠP ŠOU v

Mariboru:

Mojca Jazbinšek

Rihard Čibej

Katarina Kampuš

Domen Klemenčič

Zvone Meža

Urška Podgoršek

Roman Založnik

Tjaša Pecarski

Dragica Koletnik

Karlo Smodiš

Robert Judeš

Maribor, 30.11.1993

KDAJ BOMO ŠTUDENTJE POSTALI LJUDJE

Bili so časi, pravijo moji starši, ko ni bilo težko študirati. Cene sob niso bile oduševske, saj jih je bilo veliko več kot zainteresiranih študentov. Stanovali so v lepih stanovanjih in tu in tam obiskovali predavanja. Slednja seveda niso bila obvezna, izpiti so bili veliko lažji. Poleg tega si bil študent tako dolgo dokler študiraš. Od takrat pa do danes so se razmere fdrastično spremenile. Študij je postal zahtevnejši, soba v študentskem domu pa luksuz. Cene privatnih stanovanj so zrasle zelo visoko in stanarine ter dodatni stroški pomenijo danes za marsikaterega študenta popolni minimalizacijo njegovih potreb in želja. Edino upanje, ki mu preostane, da bo imel v drago plačanem stanovanju ali sobi vsaj glavno besedo in si bo lahko življenje prilagodil, kakor mu pač velevala biontem.

Zato so toliko bolj presenetljivi in nerazumljivi dogodki, kot je naslednji.

V trosobnem stanovanju na obrobju Ljubljane živijo štirje študenti. Plačujejo sicer visoko, a razmeroma ugodno stanarino. Stroški vode, elektrike in ogrevanja so vsi v eno stanarino. Pa se megle dneva popoldneva pojavi pred vrati stanodajalec. Vstopi, ne da bi pozvonil, ne prižge luči, skratka - tihotapi se po stanovanju. Ko je neprijetno presenečeni lastnik ugotovil, da je bil zasačen pri nemarnem početju, se je znašel tako, da je brez pravega razloga odnesel električno pečico, ki je dopolnjevala njegovo ne dovolj kvalitetno kurjenje. V precej razboritem stanju je razložil, da tega pač da ne bo trpel, saj vendar ves dan in vso noč kuri. Da naj se kar izselijo. V petnajstih dneh.

Naslednje jutro se čustva pomirijo in gazda je študentom milostno dovolil, da lahko ostnejo. Pečice niso dobili nazaj.

In tako se sprašujem - kdaj bodo študentje končno pridobili mesto v družbi, ki jim pripada, da se ne bodo ukvarjali s prepotentnimi lastniki? Se bo za izboljšanje tega stanja borila tudi Študentska Vlada? Ne vem. Treba bo še malo potrpeti, sanjati o sobi v študentskem domu in požirati ponižanja....

NJAM NJAM

AAA-FER ^N	90	293
Agrobar	35	300
AM Trade	1155	360
Art klub	200	50
DD Bežigrad	100	300
BF Domžale	195	399
Črnuče	225	500
Gostinstvo Čučnik	130	360
Dairy Queen ²	120	320
Daj-dam	105	385
Deri	100	300
DIC ^N	30	230
Figovec	230	490
Halo pizza	185	440
Ica	160	380
Inter Europ	95	330
Intermarket	130	350
Katrcia (Ilirija)	175	420
Ko-Ra bar	205	450
Klasje	115	335
Litostroj	100	300
GP Ljubljana	110	370
Maximarket	90	400
Novi Marn	130	350
DD Novo mesto ^N	50	300
Papino - dostava na dom	245	470
Parma ⁵	110	310
Pinki - Bežigrad	120	340
Pinki - dostava na dom	220	460
Pizza novica - na dom	185	480
Plava laguna	185	360
Plečnikov hram	140	380
DD Poljane ^N	50	250
Resta	115	340
Semenišče ^N	60	260
Strojna fakulteta	100	300
Vič	50	320
DD Vič	60	280
Vinska trta (Vrba)	110	330
DD Železničar ^N	10	210

OPOMBE:

^N- Samo za notranje študente tj. študente, ki tam živijo oz. študirajo
²- Največ pet bonov na mesec
 Decembra lahko kupite samo 18 bonov. Prodajajo jih do 24.12. do 17:00.

PRODAJNA MESTA

Kersnikova 4: pon.-čet. 8.00-19.00, pet. 8.00-14.00, tel.: 318-454
 Rožna dolina, blok 4: pon. - pet. 8.00-12.30, tel.: 271-473

njaMB njaMB

Gostišče Emavs	50	340
EPF	40	320
HALO Pizza	60	360
Ježek	70	340
Kitajska restavracija	80	370
Kolodvorska restavracija	50	340
Gostišče Korotan	70	350
Lačni noj	120	400
Pedagoška fakulteta	40	320
TGO Pohorje	100	380
Hotel Slavija	100	380
Stephenson	100	370
Škorec	60	340
Študentski domovi	40	340
Tehnična fakulteta	40	320
Top njam	80	360
Visoka kmetijska šola	40	320

(NE)BIVANJE V ŠTUDENTSKIH DOMOVIH

V četrtek, 25. novembra, so se pred zgradbo na Kongresnem trgu 12, v kateri uraduje Komisija za sprejem v Študentske domove, na protestnem shodu zbrali jezni študentje višjih letnikov Univerze v Ljubljani, ki so ne dolgo tega kot strela z jasnega prejeli nalog za izselitev iz Študentskih domov. Nalog za izselitev je izdala zgoraj imenovana Komisija, ker naj bi ti študentje, sicer redno vpisani na svojih fakultetah, že izkoristili svojo pravico "bivanja" v ŠD.

Pogoji za sedANJI zaplet, da ne uporabimo hujšega izraza, so nastali že januarja 93, ko je Univerzitetni Svet kar sredi študijskega leta (to je že prva nepravovernost tega primera), sprejel sklep, po katerem ima študent pravico bivanja v ŠD za čas trajanja svojega študija, to pa pri večini visokošolskih programov pomeni 4 leta plus pol leta absolventskega staža. Poleg tega lahko študent še ALI enkrat ponavlja letnik ALI se enkrat prepíše na drugo fakulteto ALI pa enkrat podaljša absolventa. Po tem sklepu naj bi torej študent imel pravico BIVANJA (upam, da je pomen te besede vsem jasen) v ŠD 5 in pol let. Do tu morda vse lepo in prav. Vendar se je Univerzitetnemu Svetu v sklep mimogrede zapisalo tudi "z letom prvega vpisa". In tu se odpirajo vrata za vse mogoče interpretacije.

Dobronameren interpretator bi si "leto prvega vpisa" verjetno razlagal tako, da nekomu pripade pravica do bivanja v ŠD takrat, ko se prvič vpiše na fakulteto, medtem ko te pravice nima, ko je še dijak ali pa počne kaj drugega, kar s študijem nima veze. Ko pa je Univerzitetni Svet poslal sklep Komisiji, si je Strojna služba Komisije sklep interpretirala na za študente najslabši možni način. Interpretacija Komisije (ki po mojem skromnem mnenju iz samega sklepa še zdaleč ni razvidna) se, če sklepamo po njenem ravnanju, glasi nekako takole: študent ima pravico bivanja v ŠD 5 in pol let po prvem vpisu na fakulteto, ne glede na to, ali je ta čas

v Študentskem domu bival ali ne. V skladu s to interpretacijo je Komisija Svetu Zavoda poslala nalog, naj iz ŠD izselijo vse študente, ki so se na fakulteto vpisali pred pet in pol ali več leti. Problem je seveda v tem, da mnogi med njimi še zdaleč niso vseh teh pet in pol let BIVALI v ŠD, saj so iz teh ali onih osebnih ali drugih razlogov kakšno leto pavzirali. V času pavziranja pa študent nima pravice bivanja v ŠD. Razen tega, da si ravnanje Komisije lahko razlagamo kot do študentov zlonamerno početje, je Komisija s to interpretacijo kršila tudi 1. člen Odloka o pogojih in merilih za sprejem v študentske domove (Ur.I.RS 34/92), ki

izvajanje sklepov Komisije za sprejem v ŠD, ter razveljavitev sklepov, ki so študentom s statusom študenta odvzeli pravico za bivanje v ŠD". Moratorij, ki je sicer načelne narave, narekuje študentski vladi, da v pogovorih z Univerzo poskuša doseči nek dogovor. Študentski minister za socialo, Uroš Slamič, si že nekaj časa prizadeva, da bi sprejeli pravilnik, ki bi določal natančna pravila igre pri sprejemu v Študentske domove. Ministrstvo za šolstvo, ki se od tega konkretnega primera distancira, je pri pripravi pravilnika pripravljeno sodelovati. Problem je torej na Univerzi, ki zagovarja mnenje, da pravilnik ni potreben,

pravi "Pravico do bivanja v študentskih domovih imajo REDNI študenti višjih in visokih šol v Republiki Sloveniji..." ter 3. člen istega odloka, ki pravi "Študent ima pravico do bivanja v študentskih domovih do konca rednega študija". Verjetno nima smisla poudarjati, da so bili omenjeni študentje redno vpisani na svoje fakultete, in da še niso končali svojega rednega študija. Ker je pravilnik, po katerem se ravna omenjena Komisija, kot akt podrejen Odloku, je ravnanje Komisije enako ravnanju podjetja, ki z določili v svojem statutu krši državno zakonodajo. Sicer pa to ni edini problem. Tudi če zgoraj napisano zanemarimo in predpostavimo, da je ravnanje Komisije korektno, ostane vprašljiv način izseljevanja. Študente se iz ŠD izseljuje na enak način, kot se jih vseljuje: z odločbo, na katero se lahko pritožijo. Ker študentje v omenjenem primeru odločbe o izselitvi niso prejeli (prejeli so samo nalog), se pravno gledano nimajo na kaj pritožiti. Krog je tako sklenjen.

Vsa zadeva pa sega zlasti na področje neurejenih pristojnosti med Ministrstvom za šolstvo, Univerzo in ŠOU. Študentski parlament je na svoji zadnji seji, 24. novembra, sprejel moratorij "na

saj zadostujejo sklepi Komisije za sprejem v ŠD. Glede na to, da so v Komisiji kar 4 predstavniki Univerze in samo 3 predstavniki študentov, je jasno, čigave interese izvaja Komisija. Komisija je letos do začetka novembra v ŠD vselila kar 942 brucov (lani v istem času le 623). Do trenutka, ko to pišem (natančnih podatkov na žalost še nisem dobila), jih je bojda že več kot tisoč. Toliko brucov Komisija ni vselila v ŠD še nobeno leto doslej. Če k temu prištejemo še mnenje prorektorja za študentske zadeve, prof. Janeza Možine, da je treba poskrbeti predvsem za bruce, saj se bodo starejši študentje že sami znašli, je zadeva že jasnejša. Komisija (oziroma Univerza) rešuje probleme s pomanjkanjem kapacitet v ŠD na račun starejših študentov, pa naj očitno stane kar hoče. Pa ne da imam kaj proti brucem. Toda tudi ti bodo čez nekaj let starejši študentje in če pristojni do tedaj ne bodo uspeli pridobiti dovolj kapacitet za ŠD, bodo morda deležni podobnega diskriminacijskega ravnanja univerzitetnih oblasti, kot so ga danes deležni njihovi starejši sotrpini. Današnje geslo se tako glasi: BIVATI ALI NE BIVATI, TO ZA NAS NI PRAŠANJE

VAŠA UNIVERZA

ŠTUDENTSKI SERVIS ŠOU

BORŠTIKOV TRG 2, LJUBLJANA,
telefon: faktorni oddelek: 125-50-21,
posredovalnica sob: 125-40-62.

Zaposlitve

Fizična dela za fante so večinoma oddana sproti. Kljub dolgi čakalni listi je mogoče dobiti delo vsak dan, za kar je potrebno čakati v prostorih študentskega servisa. **Selitve so plačane od 500 do 700 SIT/uro, delo v skladišču od 350 do 400 SIT/uro in delo v proizvodnji od 300 do 350 SIT/uro.**

Za dekleta imajo razna dela v administraciji, za katera je zaželeno računalniško znanje. Taka dela so plačana od 280 do 400 SIT/uro. **Pogosto ostajajo dela kot so čiščenje (220-330 SIT/uro), strežba (220-350 SIT/uro), pomoč v kuhinji (okoli 250 SIT/uro)**

in varovanje otrok (220-300 SIT/uro).

Bolje plačana dela so prevajanje, delo hostes in programiranje.

Dnevno dobi delo okoli 50 študentov.

Decembra bosta izšli dve novi reviji, ki naj bi bili konkurenčni Salamonovemu oglasniku. Do denarja lahko pridete z ulično prodajo in s trženjem oglasnega prostora.

Posredovalnica sob

Na voljo ima od 30 do 40 stanovanjskih enot. Prevladujejo enoposteljne in dvoposteljne sobe s souporabo kuhinje in kopalnice. Več ponudb je za dekleta. Mesečne najemnine so od 100 do 150 DEM + stroški. Sobe se najdejo na vseh

koncih Ljubljane, nekaj pa tudi v okolici.

Servis prosi

ŠTUDENTSKI SERVIS VAS PROSI, da napotnice, ki so bile izdane v letu 1993, potrdite in dostavite na Študentski servis do 20. decembra 1993. Tako vam bo Študentski servis izstavil račun do 24. decembra 1993. Podjetje, ki želi, da se študentom, ki delajo pri njih, plača honorar do 31. decembra, mora plačati račun najkasneje do 28. decembra 1993.

Vsak honorar, ki ne bo nakazan na hranilno knjižico študenta do 31. decembra 1993, se šteje v osnovo za leto 1994.

POPUSTI

CD

Študentje imajo popuste za naslednje predstave:

Goli (film)	7., 8. in 9.12.	300 SIT
Operni gala večer K. Vidali	11.12.	400 SIT
Tatovi mokrih robčkov	11., 12., 18., 19.12.	300 SIT
Betontrack	13.12.	400 SIT

Kazina

nudi plesne tečaje študentom po 1.000 SIT. Tečaj poteka vsak torek in četrtek po dve šolski uri in traja en mesec. Prijavite se na INFO TOČKAH ŠOU.

Rekreacija

stane za celo šolsko leto 1.500 SIT. Prijave sprejemajo na INFO TOČKAH ŠOU.

Tenis

Sezonske karte na teniških igriščih ŠD v Rožni dolini za sezono od 15.4. do 15.10.94 so:

-dopoldanske približno 40 DEM

-popoldanske približno 60 DEM

Prijave potekajo na informativnih mestih ŠOU.

V teniški dvorani BIT na Letališki 3 imajo študentje popust pri vstopnini:

50 % za tenis in badminton (rezervacije na informativnih mestih ŠOU)

40 % za tenis in badminton (rezervacije v dvorani BIT, do 15.00)

30 % popust pri prodaji vstopnic z indeksom nudi tudi **Tenis ŠRC** Ježica, Savlje 6.

Tivoli

daje 20 % popust pri prodaji vstopnine za bazen, drsališče in savno. Prodaja poteka na info. mestih ŠOU.

Fitness

Studio Five stars - expo na Tugomerjevi 56 /A daje 33% popust.

Studio Florida sport na Kopališki 3 v Domžalah in studio Mr. Fit na Draveljski 44 v Ljubljani pa imata 30 % popusta pri nakupu vstopnic.

Fitness AR - Club na Miličinskega 2 (savna in hidromasaža) daje 20 % popusta.

ROG

Študentje z indeksom imajo 20 % popusta pri nakupu koles v prodajalni koles **ROG** na Rozmanovi v Ljubljani in na Trgu svobode 5 v Mariboru.

Ostali popusti

- **STING** d.o.o. na Proletarski 1 daje 15 % popusta pri nakupu računalniške opreme.

- **DUEM** na Verje 16 v Medvodah daje 10 % popusta pri nakupu oblačil za vodne športe.

- **IGOR ŠPORT, SHOP and SERVIS** na Gortanovi 21 daje 10 % popusta pri nakupu športnih artiklov in 20 % popusta pri servisu športne opreme.

- **SOČA RAFTING**, p.p. 172 v Novi gorici daje 15 % popusta za vse programe.

- **PORETOV DOM**, Čičare 2 v Kranjski gori daje 20 % popusta za vse programe in storitve.

POLOŽNICE V ŠD

Domski red Študentskih domov v Ljubljani v svojem 18. členu določa, da so stanovalci ŠD dolžni plačevati stanarino do 20. v mesecu za tekoči mesec. Isti člen tudi določa, da v primeru, ko "stanovalec poravnava stroške bivanja po položnici, se šteje, da so stroški

poravnani z dnem, ko dospe nakazilo na račun Zavoda". Pri tem se Zavod sklicuje na 318. člen Zakona o obligacijah (Ur.l. SFRJ 29/78), ki pravi: "Če se plačuje s posredovanjem banke ali druge organizacije, pri kateri ima upnik račun, in če pogodbeni stranki

nista drugače določili, se šteje, da je dolg poravnani, ko prispe banki oz. organizaciji, pri kateri ima upnik račun, denarno nakazilo v dobro upnika ali nalog (virman) dolžnikove banke ali organizacije, naj odobri račun upnika znesek, ki je v njem naveden."

Ker se mnogim študentom zdi ta člen precej dvoumen in ker so kazni za zamudo plačila stanarine v ŠD precej restriktivne (trikratna zaporedna zamuda pomeni izselitev iz ŠD), smo se na SDK pozanimali, kako je s to zadevo. Ga. Novak Vida nam je pojasnila, da ta člen na enak način kot Zavod interpretirajo tudi druge pravne osebe, ki delujejo po pogodbenih obveznostih: Elektro, PTT... ki jim občani plačujemo preko položnic in ki nam ob zamudah veselo pošiljajo obvestila v stilu: "ob naši evidenci dne tega in tega smo ugotovili, da se niste poravnali računa..." Sicer pa SDK ni pristojen za tolmačenje zakonov. Tisti, ki je mnenja, da se ta člen napačno interpretira, se bo moral pač obrniti na Državni zbor.

Iz izvedenega torej sledi, da se bodo študentje, ki bivajo v Študentskih domovih, morali še naprej truditi, da bo njihov denar preko položnic do 20. v mesecu prišel na račun Zavoda. Plačajte do petnajstega in plačajte v Ljubljani. **J. Slaček**

ŠPORT

Zimski tabor

Enota za športno dejavnost ŠOU razpisuje tečaje smučanja za 1000 študentov na KRANJSKI GORI, ROGLI, KRVAVCU, GOLTEH, NASSFELDU, VAL GARDENI in KROMPLATZU. Cena za 7- dnevno bivanje, vozovnico in hrano je od 155 DEM do 180 DEM v Sloveniji in od 300 DEM do 350 DEM v tujini, kar predstavlja polovico cen, ki jih imajo turistične agencije. Tečaji potekajo od 15.1.94 do 15.3.94. Prijavite se lahko od 1.12. do zasedbe na INFO TOČKAH ŠOU.

TAI JI QUAN

Športni resor ŠOU razpisuje tečaj TAI JI QUAN, ki nudi poleg gibalnih vaj tudi meditativne, dihalne in zdravstvene vaje. Prijave sprejemajo na INFO TOČKAH ŠOU.

Odbojka

Odbojgarska selekcija, kombinirano moški in ženske, se bo udeležila odprtega prvenstva Avstrije, ki bo od 7.12. do 10.12. v Celovcu.

K 4

7.12.	22.00	MOONLIGHT CATS (koncert oldies goldies skupine) Cena vstopnice je 250 SIT za študente in 400 za neštudente, s člansko izkaznico prost vstop.
10.12.	22.00	SEGA VEČER (predstavitve video igrice Sega pod pokroviteljstvom VOM) Cena vstopnice je 200 SIT za študente in 250 za neštudente, s člansko izkaznico prost vstop.
14.12.	22.00	SHARKIAT (egipčanski etno jazz-naravnost iz Kaira) Cena vstopnice je 300 SIT za študente in 500 za neštudente, s člansko izkaznico prost vstop.
15.12.	22.00	TRIBUNA IMA SVOJ ŽUR
17.12.	22.00	LASER SHOW (predstavitve laserjev firme LASCAN) Cena vstopnice je 200 SIT za študente in 250 za neštudente, s člansko izkaznico prost vstop.
19.12.	22.00	ALENKA PINTERIČ (večer pod naslovom <i>O joj, težko je bit skromen</i>)

Okvirna tedenska shema K4

pon.	22.00 - 2.00	Od K4 do večnosti (Gotcha; jazz funky rap party dark entries)
tor.	22.00 - 2.00	Jim Beam scena (degustacija Jim Beam & co. und concerti)
sre.	22.00 - 2.00	Cesta 66 (rock med 1950 in 1996)
čet.	22.00 - 3.00	Študentski Ritm 'n' žur (zelene zamorklje, dugme, čevapčići in irsko pivo)
pet.	22.00 - 4.00	Dance machine (med stroji, meglo, energijo Red Bulla in rock 'n' rollom)
sob.	21.00 - 4.00	Sunless Saturday (MTV sonce noče zaiti)
ned.	22.00 - 4.00	Roza disko

ŠKUC FORUM

15.12.	22.00	Ema Kugler: HYDRA, premiera video filma v produkciji V.S., FORUM & VPK, ki bo v SLOVENSKEM MLADINSKEM GLEDALIŠČU
--------	-------	--

ŠKUC

od 16.12. do 1.1.94 Branislav Petrič - instalacija

KUD

razstave

od 14.12. do 20.12. Razstava fotografij na temo *Pregnanci*. Sodelujejo: Žiga Koritnik, Smiljan Šiška, Jože Suhadolnik, Bojan Breclj, Miha Fras, Bruno Belof in Sijemen Hendriks.

GLEJ: TEATER KOT PRODUKCIJSKI CENTER

Vreči telo v boj. Ustvariti si svojo zgodbo. Zavarovati sledi. Utelesiti realnost. Hrepenenja in strahove. Sanje in rane. Pina Bausch je nekoč dejala, da jo zanima, kaj premika ljudi. Predstave BETONTANCA pripovedujejo o tem. S preprostimi sredstvi. Neposredno. Za umik za tuje fasade ni več časa. In kar je z besedami težko izraziti, pove telo, ki se premika in premaguje meje. Vreči telo v boj. Najti nov jezik. Predati se in govoriti. O nasilju in iskanju nežnosti. O bližini in daljavi. Spremembah in spreminjanju. Nič več ni, kar je bilo. Sledi pa so vidne. V gibih, telesih plesalcev, ki pripovedujejo o svojih zgodbah in pri tem izhajajo iz sebe. Človek je lahko svet. BETONTANC zreali ta svet.

Vreči telo v boj. Izostri pogled. Teči proti zidu in ga premagati. Plesati.

Raimund Hogh

Če primerjam različne plesne kritike, dramaturge in ostale, ki so in še pišejo o skupini Betontanc, potem so Hoghejev besede "najmočnejše" in na najboljši način prikazujejo Betontanc kot fizično in rizično gledališče.

Naj bo Betontanc in njihova zadnja predstava - *Tatovi mokrih robčkov* (premiera je že mimo, predstava se bo ponovila 11., 12., 18. in 19. decembra) priložnost, da zapišem nekaj več o trenutnem delovanju in ustvarjanju gledališča Glej.

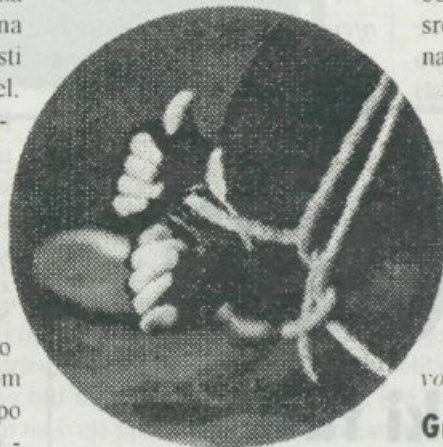
Gledališče Glej je v svojem 24-letnem bivanju uspelo zadržati pozicijo enega izmed najbolj vnetljivih in razdražljivih gledališč v slovenski družbi. Kot edina visoko strukturirana neodvisna, neinstitucionalna organizacija ima vse možnosti za produkcijo umetniških del, ki vznemirjajo okus publike - estetsko, družbeno, in tudi politično. V devetdeseta leta je gledališče Glej stopilo kot teater mladih, radikalnih gledaliških skupin, z razvijajočo neverbalno, fizično umetniško ekspresijo. Pod svojim zadnjim vodstvom je Glej gostoval po Sloveniji, svoje gledališko - umetniške sposobnosti pa je Glej prikazoval tudi pred evropsko publiko - gostovali so v Subotici, Zagrebu, Trstu, Glasgowu, Salzburgu, Londonu, Utrechtu, Gentu, Rotterdamu, Budumpešti, Parizu, Frankfurtu...

"Glej je vstopil v tretje desetletje ustvarjanja z generacijo, ki je bil rojena v času ustanavljanja gledališča. Med najbolj odmevnimi postopki je bilo brisanje besede eksperiment. Ljudje, ki v '90. letih niso prepoznali ključnega pomena takratne gledališke prakse, so v naši gesti videli dokaz za svoje trditve, da takšna gledališka praksa, kot je eksperimentalno gledališče, tako ali tako ni imela prihodnosti.

Vendar pa eksperiment ni zgodovinsko vezan na določeno dobo, temveč je predpogoj vsakršne kreativne umetniške prakse. Predvsem nam mora biti jasno, da se je v zadnjih 20. letih razvilo drugačno razumevanje družbenih procesov, ki se je začelo uveljavljati na vseh področjih družbenega življenja, to je stanje duha, ki je kot edino stabilnost in konstanto proglašil spremembo, torej so eksperimentu podvržena vsa naša dejanja in je vedno prisoten že sam po sebi," je v tiskovnem materialu zapisala Nevenka Koprivšek, umetniški vodja gledališča Glej.

Beseda eksperiment gledališča Glej ni motila, neznosen pa je

govori "Jejni otroci" (*Angrý kids*). Štrucl je prinesel Gleju skupino mladih otrok - igralcev, ki ne spoštujejo klasičnih dram in gledališke zgodovine, ampak uživajo ob Mtv-ju, rock glasbi in pop kulturi. Štrucl (ki se nikakor ne uspe vpisati na Agrft), je nepogrešljiva figura v produkcijah številnih neodvisnih umetniških del - delal je že kot plesalec, odrski in kostumski oblikovalec, dramaturg, organizator, producent in režiser. Njegovi dosedanja gledališka komadi: *Lancome*, *Hamlett Packard* in zadnja *Hamlets n' Roses*, s katero so gostovali na Nizozemskem, v Zagrebu in nazadnje v Mariboru, na Borštниковem srečanju, Mimogrede - Glej se v bodoče odreka Borštnikovem srečanju, ker niso zadovoljni z načinom, kakršnega ima BS do njih. "Ne gre za nikakršno užaljenost, vendar neredno plačevanje honorarjev (ki niso bogvekakšni) in še marsikaj drugega - koncept samega festivala, izbiranje tekmovalnih predstav, ni način, s katerim naj bi bil Glej zadovoljen," pove N. Koprivšek.

Grenivka

Druga gledališka skupina je GRAPEFRUIT. Že ime pove, da je to gledališka skupina, ki se rada ukvarja z zakotnimi, grenkimi stvarmi ali dogodki iz življenja. *Grapefruit* je skupina, ki sprejema staromodno formo gledališča kot dovolj zabavno in uživaško. Vodja skupine je Iztok Lovrič - dramatik, režiser, igralec in oblikovalec v eni osebi. Prvič se je skupina Grapefruit predstavila s parodijo kriminalne zgodbe *Midnight Excess*, kasneje pa so na oder postavili še igro o gangsterjih *Columbus*, *Schwartz and Capone* in *Balkan Santa Claus*. Zadnjo igro, *performance - Neurodancer*, so premierno odigrali v začetku decembra.

Jejni otroci

Glej sestavljajo tri gledališke skupine. Tomaž Štrucl in nje-

9

↪ Ples na betonu

Tretja skupina pa je *Betontanc*, o kateri lahko govorimo v superlativih. Med omenjenimi skupinami gledališča Glej je *Betontanc* danes nedvomno najboljša, najbolj reprezentativna. To je skupina, (mirno lahko zapišem), ki izmed vseh slovenskih gledališč ali gledaliških skupin največ potuje. *Betontanc* je leta 1990 ustanovil Matjaž Pograjc, študent Agrft. Za svoje predstave je zbral ljudi podobne starosti in različnih profilov - igralce, glasbenike, plesalce... *Betontanc* je nastal kot reakcija na visoko intelektualna umetniška dela 80-tilih in Pograjc pravi: "Jaz nisem neintelektualec, toda stojim nasproti psevdo-intelektualcem, ki se vrtijo v svojem lastnem dreku".

Betontanc veliko potuje in je gost mnogih plesnih festivalov, obenem pa uspešno promovira slovensko gledališko sceno. Sicer ni plesni teater (Pograjc za sebe pravi, da je režiser in celo trener, in ne koreograf), temveč rizično in fizično gledališče. Tudi interpreti v predstavah (Alma Blagdanič, Igor Dragar, Janja Majzelj, Blažka Müller, Ivan Peternelj in Matej Recer) se raje poimenujejo "Skupina košarkarjev" kot pa plesalci. V predstavah je vedno

prisotna misel "iti čez", prese-gati meje, zato so predstave *Betontanca* vedno tudi tvegane (zato oznaka rizično gledališče). *Betontanc* vznemirja, fascinira in vpeljuje nove gledališke elemente, ki jih tuja tovrstna gledališča ne poznajo. Ravno to je verjetno razlog, da so gledalci v tujini nad *Betontancem* navdušeni, ker takih predstav niso vajeni. Nevenka Koprivšek pove, da publika v tujini dejansko "na rit pade" ko vidi njihove predstave. Kakorkoli že, *Betontanc* je gledališče, nabito z emocijami, brutalnostjo in nasiljem - z distanco seveda. Gledališče, s poudarkom na igralcih, njihovih gibih. Dramaturško so predstave dodelane in vedno komunikativne, čeprav igralci ne govorijo. Predstave govorijo z gibi, s telesi igralcev.

Betontanc se je pred dnevi vrnil s turneje po Tunisu. Spomladi se bodo odpravili v Ameriko, v Seattle. Na turnejo, poimenovano *Na deskah - Nove serije performansov*, kjer bodo nastopala tudi tako priznana umetniška imena, kot so *Diamonda Galas*, *Llory Willson and Dancers*, *Prrety Ugly Dance Company*, *Kazuo Ohno* in drugi. Povabljeni pa so tudi že v New York, v legendarni teater *La Mama*.

ALEŠ ČAKŠ

Zabruhajte z nami!

TRIBUNINA ORGIJA,
sklicana za 15. december v K4
poseduje vse potrebne predpogoje za popoln propad.

K sreči bo tam tudi banda iz Nevroze.

KAR POGUMNO!

Za tiste, ki ste še vedno preleni, da bi prišli pogledat na *Metelkovo*

Droge so še vedno prepovedane, prireditve pa so še vedno zastoj. Za ušvih 50 tolarjev se lahko v Gala dvorani pogrejte z belim kuhanim vinom ali pa s črnim kuhanim vinom z dodatkom ruma. Če abstinate, lahko za isto ceno dobite Coca-cola. Solo ali Bobi palčke. Juice in Čips sta vredna 70 sit. Kadite lahko za 85 sit - Boss. Če premorete 100 tolarjev, si lahko privoščite pivo. Grisine. West ali pa ruknete enega takratkega (0,5) - izbirajte med vodko, rumom in vekijo. Premožnejši si lahko za 170 sit privoščijo ameriškega vročega psa (hot dog).

Lahko se okrepčate tudi v šolski kleti, kjer si mimogrede ogledate še film, *po filmu pa prisluhnete gostu 1001 noči*. Pivo je 100 sit, enako West, domače vino - 70sit, za 50 sit pa dobite kuhano vino, juice, Fanto, Coca-cola, Radensko ali Bobi palčke.

Če ste potrebni toplega obroka hrane, pa pojdite pogledat v Pub. Skuhajo vam tudi po kitajsko. Sicer pa lahko tam tudi samo gasite žejo. Če imate probleme z nizkim pritiskom, lahko pri njih dobite kavo, po želji tudi z smetano...

Ah, kaj bi naštevali, dvignite svoje lene riti in se pridite sami prepričati. T.H.

Ob znaku bo ura 6, 9 minut in 50 sekund.

Ding.

KUD

predstave

7.12.	21.00	ZVEZA RDEČELASCEV, Gledališče Ane Monroe
11.12.	21.00	ZVEZA RDEČELASCEV, Gledališče Ane Monroe
12.12.	20.00	GLUMAC JE ... GLUMAC JE ... GLUMAC, monodrama Zijah Sokolovič
18.12.	20.00	Premiera videospotov: I'VE SEEN THAT HEAD BEFORE in LIKE IT LIKE IT IS, avtorji: 2.2.2.7, produkcija: V.S. VIDEO in STRIP CORE v sodelovanju z VPK in BRIS, režiser: Marko A. Kovačič, snemalec: Mirko Simič, montažer: Neven A. Korda

koncerti

18.12.	20.00	Promocijski koncert skupine 2.2.2.7 ob izidu njihove CD plošče z naslovom Stripcore
--------	-------	---

prireditve

15.12.	17.00	Novoletni živžav z obiskom Dedka Mraza
--------	-------	--

predavanja

8.12.	20.00	Peter Vodopivec: Kako so Slovenci v 19. stol. videli svojo gospodarsko in družbeno prihodnost
15.12.	20.00	Iztok Geister: Ali nam je narava v napoto? (kulturološki pristop v obravnavanju okoljskih vprašanj)

CD

koncerti

7.12.	19.30	LETNI KONCERT ORKESTRA ŠTUDENTOV AKADEMJE ZA GLASBO (Bach, Mozart, Mendelssohn - Barholdy)
8.12.	19.30	MLADI MLADIM: ROBERT PREDNIK -rog, VLADIMIR MLINARIČ -klavir in GODALNI KVARTET SGŠ (Andre - Bloch, Bentzon, Strauss, Ivančič, Mozart, Dvorak, Golob)
9.12.	19.30	KONCERT ORKESTRA SLOVENSKE FILHARMONJE, GYORGY GYORIVANYI - RATH -dirigent, GYORGY GEIGER -trobenta (Bartok, Petrovics, Bruckner)
10.12.	19.30	KONCERT ORKESTRA SLOVENSKE FILHARMONJE, GYORGY GYORIVANYI - RATH -dirigent, GYORGY GEIGER -trobenta (Bartok, Petrovics, Bruckner)
11.12.	19.30	KONCERTNI VEČER MEDNARODNIH OPERNIH PEVCEV OB 80-LETNICI KSENJE VIDALI, MICHAEL HOFSTATTER - dirigent
13.12.	20.30	KVARTET ENZO FABIANI Z GOSTI - BETONTRACK
14.12.	19.30	BUČKA NA BRODWAYU - otroški muzikal, ponovitve od 15. do 30.12.
14.12.	20.00	GLENN MILLER ORCHESTRA - v čast Glennu Millerju
16.12.	19.30	ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONJE, JANOS KOVACS - dirigent, ANDREA CAPPELLETTI - violina (Srebotnjak, Beethoven, Prokofjev)
17.12.	19.30	ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONJE, JANOS KOVACS -dirigent, ANDREA CAPPELLETTI - violina (Srebotnjak, Beethoven, Prokofjev)
18.12.	22.00	ALENKA VIDRIH IN GOJMIR LEŠNJAK, Pesmi Edith Piaff
19.12.	20.00	ALENKA VIDRIH IN GOJMIR LEŠNJAK, Pesmi Edith Piaff

razstave

od 6.12. do 26.12.	World Press Photo - Pričevanje vidnega (v sodelovanju s Fundacijo World Press Photo iz Amsterdam)
do 12.12. do 14.12.	Podoba v knjigi Jurij Kocbek - podobe glagolov

prireditve

10.12.	20.00	P. Shaffer: LETICJA IN LUŠTREK
11.12.	20.00	BETONTANC - TATOVI MOKRIH ROBČKOV
12.12.	20.00	BETONTANC - TATOVI MOKRIH ROBČKOV
15.12.	20.00	B. Slade: OB LETU OSOREJ
18.12.	20.30	LETNI NASTOP AFS FRANCE MAROLT - 45 LETNICA
18.12.	20.00	BETONTANC - TATOVI MOKRIH ROBČKOV
19.12.	20.00	BETONTANC - TATOVI MOKRIH ROBČKOV
20.12.	19.30	LJUBLJANSKI KLOŠARJI - marionete za odrasle (lutkovno marionetno gledališče KINETIKON)
21.12.	21.00	VIDEO FILM DANCE FESTIVAL - pregled sodobnih tokov v plesu na videu in filmu

predavanja

14.12.	19.00	Z DUŠEVNIM RAVNOVESJEM ZOPER SAMOMOR - predavata prof. dr. Gorazd Mrevlje in prof. dr. Vinko Potočnik
16.12.	19.00	PRAVLJIČNA BITJA NARAVE KOT BOŽANSKA BITJA - predava Marko Pogačnik - Društvo za primerjalno religiologijo

film

7.12.	20.00	GOL/NAKED, britanski film
8.12.	20.00	GOL/NAKED, britanski film
9.12.	20.00	GOL/NAKED, britanski film

DRAMA

10.12.	19.30	G. Feydeau: DAMA IZ MAXIMA
11.12.	19.30	L. Pirandello: KOT ME TI HOČEŠ (gostovanje SLG iz Celja)
14.12.	18.00	USTAVI SE, SVET - POMISLI NA OTROKE, koncert UNICEF
15.12.	19.30	I. Cankar: ZA NARODOV BLAGOR
18.12.	19.30	G. Feydeau: DAMA IZ MAXIMA

MALA DRAMA

7.12.	20.00	W. Allen: ZAIGRAJ ŠE ENKRAT, SAM
9.12.	20.00	A. Nicolaj: BLAGI POKOJNIKI, DRAGI MOŽJE
10.12.	20.00	M. Jesih: LJUBITI
11.12.	20.00	W. Allen: ZAIGRAJ ŠE ENKRAT, SAM
16.12.	20.00	M. Jesih: LJUBITI
17.12.	20.00	M. Jesih: LJUBITI
18.12.	20.00	A. Nicolaj: BLAGI POKOJNIKI, DRAGI MOŽJE
21.12.	20.00	M. Jesih: LJUBITI

OPERA IN BALET

8.12.	19.00	Verdi: TRAVIATA
14.12.	19.00	Strauss: NETOPIR
16.12.	19.00	Verdi: RIGOLETTO
18.12.	19.00	Puccini: TOSCA

MGL

10.12.	20.00	A. Dorfman: DEKLICA IN SMRT in Glasbeni program komornega pevskega zbora GAUDEAMUS
11.12.	11.00	D. Zupan: STORŽEK IN JURČEK
11.12.	16.00	D. Zupan: STORŽEK IN JURČEK
12.12.	11.00	D. Zupan: STORŽEK IN JURČEK
12.12.	16.00	D. Zupan: STORŽEK IN JURČEK
17.12.	19.30	I. Cankar: ZA NARODOV BLAGOR
18.12.	19.30	M. Kleč: VSEGA JE KRIVA MARJANA DERŽAJ
19.12.	11.00	D. Zupan: STORŽEK IN JURČEK
19.12.	16.00	D. Zupan: STORŽEK IN JURČEK
21.12.	16.00	D. Zupan: STORŽEK IN JURČEK

mala scena MGL

19.12.	20.00	G. Barylli: MEDENI MESEC, premiera
20.12.	20.00	G. Barylli: MEDENI MESEC
21.12.	20.00	G. Barylli: MEDENI MESEC

GLASBENA MLADINA

9.12.	10.00	Velika dvorana Slovenske filharmonije. OBZORJA PIHALNE GLASBE - Orkester slovenskih policistov, Milivoj Šurbek - dirigent, Jože Humer - pravljicar
10.12.	19.00	grad Bogenšperk nad Litijo. SLAVA VALVAZORJA KRANJSKEGA - Edita Garčević - mezzosopran, študentka Akademije za glasbo v Ljubljani, prof. Eva Novšak - Houška - mentorica
15.12.	18.00	grad Tivoli - MGLC. MUZA PRI MUZI - Milena Perič - flavta, učenka SGŠ v Ljubljani, prof. Helena Polas - mentorica

GALERIJA ŠOU

15., 16., 17., 18., 19.12.	ZGODBA O PLESU: RDEČI ČEVELJČKI, produkcija PLESNI TEATER LJUBLJANA
----------------------------	---

OBSCURITY

VADITE SLEMANJE S ČUPO

Če je nimate, si kupite lasuljo

Pisal se je 24. november 1993. v Klubu K4 so imeli Obscurity koncert. ki je bil promocija njihovega prvega CD-ja.

Posneli so ga skupaj s sorodno skupino *In a Spleen*. Koncert bi bil lahko veliko boljši, če Obscurity ne bi zapustil pevec, če bi fantje pravočasno našli pravo zamenjavo zanj, če bi se pred koncertom uglasili, če bi bili nekateri malo bolj pri zavesti, in če bi bil koncert v kakšnem bolj za koncerte pripravljenem klubu, kot je K4. Kljub vsemu temu so Obscurity odigrali svoj repertoar in če bi njihov koncert trajal malo dalje, bi jim celo uspelo zagreti vedno ledeno hladno ljubljansko publiko. Med poslušanjem plošče in gledanjem koncerta obstaja velika razlika. Obscurity so v živo mnogo bolj energični in nekako bolj zvesti sami sebi kot pa na plošči, kjer so bolj togi in zvenijo kakor klasični metal bandi.

Tako na koncertu kot na CDju zvok skupine ni dovolj čist, česar pa po moje ni kriv bend, ampak bolj tonski mojstri za mešalnimi mizami.

Če bodo Obscurity nadaljevali s takšnim tempom dela, bodo lahko kmalu posneli popolnoma svoj CD z boljšim producentom. Igrali bodo lahko v večjih klubih in dvoranah, imeli bodo boljši sound in veliko fanov...

OBSCURITY SO:

Aleš Jurkovič, bobnar, svobodni umetnik in svobodni plezalec

Rok Marolt, kitarist

Gregor Musa, basist in hipi

Aljoša Sawich, kitarist in še nekaj

Barbara, ne ve se, kako se piše, ker je prišla pred 14 dnevi, vokal.

☛ Kdo ste, Obscurity?

Aljoša: "Začeli smo oktobra '91. Zbrali smo se na tak način,

kakor se ponavadi zberejo R'n'R bendi. Po dveh mesecih igranja smo imeli svoj prvi koncert v Klubu K4. Po koncertu smo posneli prve demo

najst dni pred promocijo CDja je prišla Barbara, kar pomeni da v Sloveniji ni pevec."

☛ Kakšna je glasbena usmeritev benda?

Aljoša: "Band je začel igrati progressive death metal, potem smo omehčali vode z detergentom, zašli smo v plovbe na vodi."

Rok: "Naša glasba izhaja iz starega rocka (Black Sabbath, Iron Butterfly) in se dopolnjuje z že izumrlimi in še živečimi trendi. Bistvo je v tem, da nas zanima glasba, ne pa etiketa, ki stoji za njo. To znači R'n'R."

☛ Kakšno muziko poslušate?

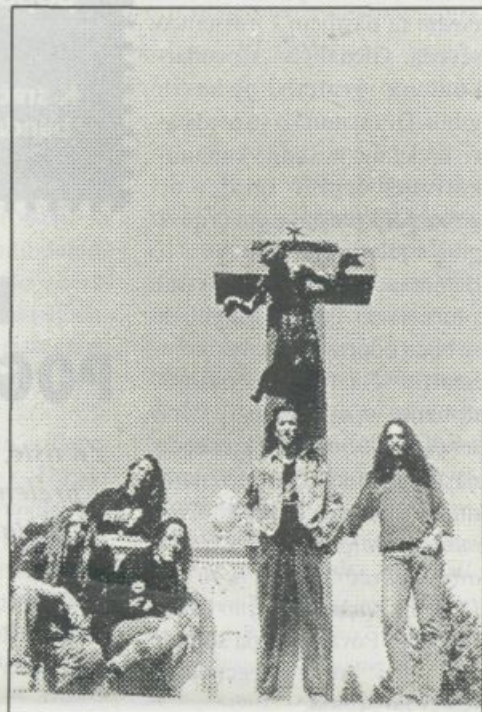
Aljoša: "Jaz poslušam Metalico, to je najboljši bend. Sledijo Trouble, Prong, Coc, Ego mal function. Rok poslušam Black Sabbath, Uriah Heep, Iron Maiden. Aleš poslušam praskanje nohtov po plezalnih stenah, sledi Metallica. Musa poslušam Hazard, Uriah Heep, Ozzy. Barbara pa Alice in Chains."

☛ Kdo piše tekste?

Rok: "Tekste piševa Musa in jaz. Pomen naših tekstov je iskanje meje med življenjem in smrtjo ter vplivom religije na družbo. Po drugi strani pa pozitivno razmišljanje o življenju in radosti obstoja."

☛ Kakšen bo vaš jutri?

Rok: "Promocija CDja po Slo-

URSA ZINDRČIČ

posnetke na štiri kanalki v placu. Producent je bil Mario od Miladojke. Posneli smo štiri komade, eden od njih je bil priredba od T-Rex, *Children of the revolution*. Sledili so koncerti po Sloveniji, vrhunec slovenskih koncertov je bil koncert z ameriški Obsessed na Humu, in v tujini z 2.2.2.7, v Avstriji in na Češkem. Ta tura je bila prva liga (sex & drugs & R'n'R). Letos maja smo odšli v Akademika skupaj s skupino IN A SPLEEN. V štirinajstih dneh smo tako mi

EMIL JUŠIČ

kot IN A SPLEEN posneli material za Split-CD z naslovom *Dance with a devil in a pale moonlight*. CD je izšel v nakladi 1 milijon tisoč izvodov. Po snemanju v studiu nas je zapustil pevec Blaž Ocvirk, in sicer zaradi ljubezenskih razlogov in razmer. Novega pevca smo iskali šest mesecev, štiri-

veniji. Potem se bomo zaprli v klet in štancali nove komade in zbirali denar in prispevke dobrih ljudi za ponoven obisk studia konec leta 1994."

Aljoša: "Vsi, ki se niste videli Obscurity vežbajte slemanje s čupo in pokažite takšno znanje na koncertu."

D. Kalašnikov

KINOTI

PREMIERE V LJUBLJANSKIH KINEMATOGRAFIH

- 9.12. KINO BEŽIGRAD
Stephen Herek: PRVAKI (*Champions*)
- 16.12. KINO UNION, ŠIŠKA
Chris Columbus: SAM DOMA 2 (*Home Alone 2: Lost In New York*)
- 16.12. KINO ITC
Vincent Ward: ZEMLJEVID ČLOVEŠKEGA SRCA (*Map of the Human Heart*)
- 16.12. KINO KOMPAS
Roland Joffé: MESTO RADOSTI (*City of Joy*)

KINOTEKA

- 7.12. Robert Van Ackeren: ŽENSKA V PLAMENIH (*Die Flammierte Frau*)
Jennie Livingston: PARIZ GORI (*Paris Is Burning*)
- 8.12. ŽENSKA V PLAMENIH
Nicole Conn: CLAIRINA LUNA (*Claire of the Moon*)
- 9.12. Firestarter
Roeland Kerbosch: ZA IZGUBLJENEGA VOJAKA (*Vor een verloren Soldaat*)
- 10.12. NEKONTROLIRANA MOČ
Monika Treut: ŽENSKA NESPODOBNOST (*Femiale Misbehaviour*)
Monika Treut: MOJ OČE PRIHAJA (*My Father Is Coming*)
- 11.12. NEKONTROLIRANA MOČ
Todd Haynes: STRUP (*Poison*)
Gregg Araki: ŽIVLJENJE NA KONCU (*The Living End*)
- 12.12. Gus Van Sant: MOJ MALI IDAHO (*My Own Private Idaho*)
Jean Beaudin: S CLAUDOM DOMA (*Being At Home With Claude*)
- 13.12. Program Arhiva RS (dokumentarni filmi)
Bruce Beresford: ČRNO OGRINJALO (*Black Robe*)
- 14.12. Louis Malle: NASVIDENJE, OTROCI (*Au revoir les enfants*)
- 15.12. Charlie Chaplin: VELIKI DIKTATOR (*The Great Dictator*)
- 16.12. Norman Jewison: VOJAKOVA ZGODBA (*A Soldier's Story*)
- 17.12. Graham Baker: TUJA NACIJA (*Alien Nation*)
- 18.12. Alan Parker: MISSISSIPPI V PLAMENIH (*Mississippi Burning*)
- 19.12. ZAPRTO
- 20.12. Program Arhiva RS (dokumentarni filmi)
30-letnica ljubljanske Kinoteke - Gostovanje Kinoteke iz Humana (PROGRAM MAXA LINDERJA)
- 21.12. Louis Malle: ATLANTIC CITY
Gostovanje Kinoteke iz Humana (ITALIJANSKI NEMI KOMIČNI FILMI)

GALERIJE

NARODNA GALERIJA

do 10.1.94 Fran Klemenčič - slike

MODERNA GALERIJA

do 6.1.94 Janez Marenčič - fotografije
9.12. - 9.1.94 Odmik in bližina, razstavljaajo: Bernd in Hill Becher, Andreas Gursky, Candid Hofer, Axel Hutte, Simone Nieweg, Thomas Ruff, Jorg Sasse, Thomas Struth in Petra Wunderlich.

od 14.12. do 30.1.94 Arnulf Rainer - slike

MALA GALERIJA

od 14.12. do 17.1.9 Pedro Cabrera Reis - instalacije

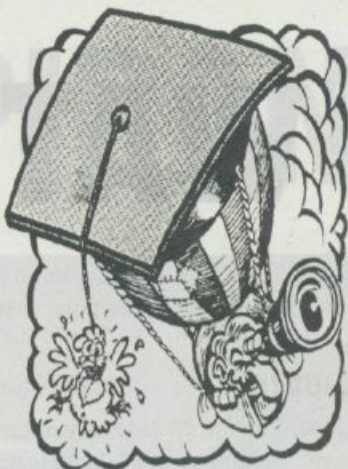
GALERIJA TIVOLI - MGLC

do 19.12. Gorazd Šefran - grafike

MESTNA GALERIJA

do 12.12. Razstava študentov Pedagoških akademij v Ljubljani in Mariboru v štud. letu 1992/1993

od 16.12. do 9.1.94 Janez Zorko - skulpture

KIŠ - KLUB IDRIJSKIH ŠTUDENTOV

Po nekajletnem nedelovanju se je KIŠ ponovno zbudil leta 1991. Prva naloga je bila, da si zagotovi denarna sredstva, da bi lahko kaj počeli. Po dolgih pogajanjih s Servisom storitev d.o.o., jim je to, kot enim prvih v Sloveniji, tudi uspelo. Zdaj prejema del dohodka, ki ga servis ustvari s posredovanjem del študentom in dijakom. Dejavnosti KIŠa so usmerjene predvsem v veselja, ki si jih študent s svojim plitkim žepom težko privoščijo. Organizirali so dva uspela izleta v Benetke in Muenchen, pripravili tečaj plesa, tenisa in likovno delavnico. Na tradicionalnem Čipkarskem festivalu so imeli svojo stojnico. Večkrat pomagajo dijakom idrijske gimnazije pri pripravi plesov. Imajo zagotovljen termin za rekreacijo v športni dvorani v Idriji. Za letos je že stekla akcija organiziranega inštruiranja dijakov. Poskušali bodo navezati stike z občinskimi veljaki, da jim predstavijo svoje delo in probleme. Največji problem je seveda prostor, ki ga nimajo. Tam bi se študentje lahko srečevali, vanj bi postavili vsaj en računalnik za tiste, ki ga doma nimajo.

Pojavlja pa se problem z denarjem, ker bi se naj po novem vsa sredstva območnih klubov stekala v ŠOU. Od tu naj bi študentje prejeli nekakšno miloščino na podlagi prošnje. Zato se je KIŠ vključil v skupino študentskih klubov, ki so proti temu zakonu.

T.H.

■ Mladinski in študentski klubi, ki karkoli počnete, pišite, kaj počnete, če nič ne počnete, pa napišite, zakaj ne. Sporočite vsaj svoje telefonske cifre, da vas lahko pokličemo in zaslišujemo. Na naslov: Tina Hauser, TRIBUNA, Kersnikova 4, 61000 Ljubljana

MARIBOR

SNG - OPERA IN BALET

- 7.12. 19.30 Aishil: ORESTEJA
- 8.12. 19.30 Aishil: ORESTEJA
- 9.12. 19.30 Aishil: ORESTEJA
- 10.12. 19.30 Milenkovič - Workman: LUNA NAD MISSISSIPIJEM
- 10.12. 19.30 SIMFONIČNI KONCERT, Simf. orkester Mariborske Filharmonije (Unionska dvorana)
- 11.12. 19.30 Milenkovič - Workman: LUNA NAD MISSISSIPIJEM
- 12.12. 19.30 Kalman: KNEGINJA ČARDAŠA
- 15.12. 19.30 Verdi: RIGOLETTO
- 16.12. 19.30 Rimski - Korsakov: CARJEVA NEVESTA
- 19.12. 17.00 Čajkovski: HRESTAČ
- 20.12. 19.30 Dante Alighieri: LA DIVINA COMMEDIA - INFERNO, dramatik: Nenad Prokić, režiser: Tomaž Pandur

ŠTUK

- 7.12. POTEKANJE PO ALŽIRIJI - diapozitivi
- 10.12. LET 3 - koncert
- 17.12. ZORAN PREDIN - ZADNJA VEČERJA - promocija kasete in albuma

tedenska shema

pon.	20.00	Kino v dvorani - vstopnina je 150 sit
	21.00 - 2.00	Jazz večer - vstop prost
tor.		Spoznavni večeri in brucovanja
sre.		Kino in disco
čet.		Rock večer
pet.	21.00 - 2.00	Art video kino in groovy music
sob.	21.00	MADISON club

KOPER

MKC

- 11.12. PRIMAVERA FESTIVAL
Zagotovo bodo Why stakla, Kvaka 22, JARS, v ožjem izboru so Pat ambulance, Diktatura decibela, vabljeni bodo Polka band, ex Pohane dlake, Fancy lazy...Koncert bo trajal pet ur, začetek bo ob osmih, posvečen bo boju zoper AIDS.
Primož Schmidt Quartet (Lj)
Baby Can Dance
- 18.12.

Obvestilo: Iz MKC je odšla siva tigrasta muca. Sliši na vrata od hladilnika. Vrnite jo na Gregorčičevo 4, Koper, MKC.

Reklama: na isti naslov lahko pošljete svojega.

ŠEMPETER PRI NOVI GORICI

CRMK

- 10.12. tematski večer: LES NEGRES VERTES
- 11.12. koncert: ARIA DI GOLPE (Udine - Italija)
glasba s CD-jev: Hard Core, Punk...
- 17.12. glasba s CD-jev: Rock, Hard Rock
- 18.12.

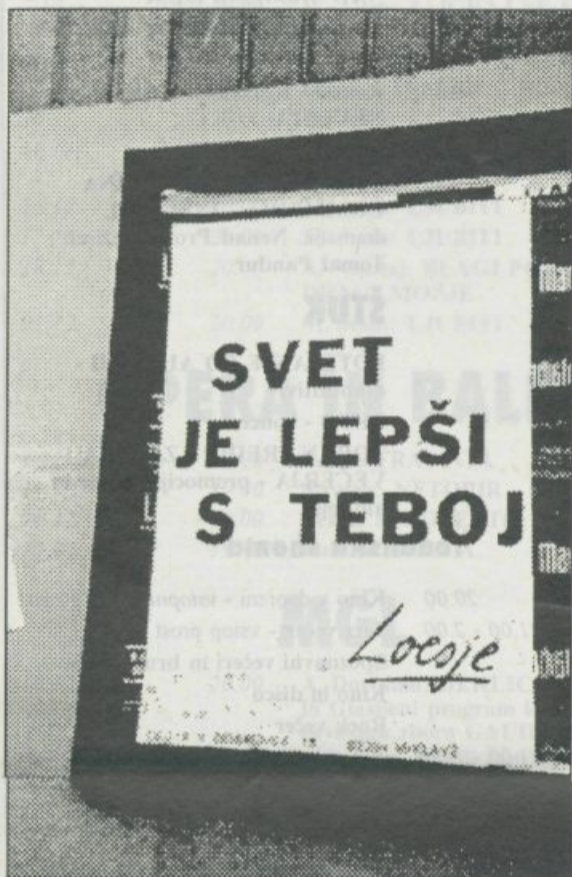
ČRNOMELJ

MKK BELE KRAJINE

- 11.12.93 23.00 KUD IDIOTI - koncert
- 18.12.93 etno večer s tamburaškima skupinama iz Dragatuša in Sodevcev

LOESJE - WAT IS DAT?

Že kar nekaj časa se po ulicah Ljubljane (pa tudi Maribora in drugih slovenskih mest) na vseh mogočih in nemogočih mestih pojavljajo plakati s podpisom Loesje (beri: Lušje). Plakati s črnim tiskom na belem papirju ponujajo svojim mimoidočim bralcem kratke, udarne, sveže, humoristične, vprašujoče... odzive na svet okoli nas.

LOESJE KOT DEKLE

Loesje se je na simbolični ravni kot dekle iz sosese rodila 24. novembra 1983 v Arnhemu na Nizozemskem. In že komaj rojena je svoje sosede začela "vznemirjati" s svojimi kratkimi teksti, ki jih je lepila po ulicah svojega mesta. Loesje se s svojimi razmišljanji ne razlikuje od drugih mladih deklet.

edina razlika je, da se ne stara kronološko (danes ima že 10 let) in nima svoje fizične pojavnosti. Obstaja preko sporočil na plakatih.

IN KOT LJUDJE

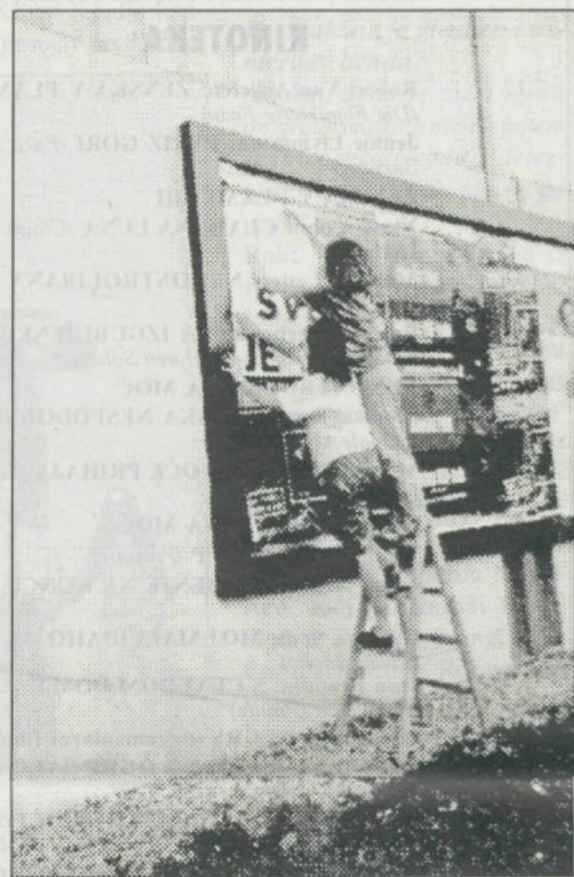
Na bolj realnem nivoju pa se je ideja o Loesje rodila že nekoliko prej, spomladi 1983, ko se je devet ljudi v Arnhemu odločilo razviti novo pobudo za beg iz neskončno utrujajočega kroga političnih gibanj tistega časa. Ideja je zaživela in Loesje je bila kot podjetno dekle s plakata na Nizozemskem sprejeta z dobrodoščico. Tako se je leta 1985 celo udeležila narodnih volitev v nizozemski parlament.

Od tistega časa se je Loesje, zlasti po padcu berlinskega zidu, začela pojavljati tudi zunaj meja svoje države in je obiskala vse države bivšega vzhodnega bloka. In leta 1990 se je na mednarodnem ekološkem taboru Ecotopia na Madžarskem srečala z dvema mladima slovenskima nadebudnežema, ki sta Loesje prinesla tudi v Slovenijo.

LOESJE V SLOVENIJI

V Sloveniji je Loesje najmočnejša v in okoli Maribora, kjer se z njenimi idejami ukvarja kar 40 ljudi. V Ljubljani pa Loesjino podobo riše 15 entuziastov. Ti ustvarjajo lokalne serije plakatov, s katerimi se odzivajo na dogodke v svoji neposredni okolici. Objavljajo tudi plakate iz mednarodne serije, ki jih enkrat mesečno svojim sodelavcem pošlje centrala v Arnhemu. Za razliko od lokalne serije, kjer gre dobra ideja iz glave neposredno na papir ter nato na ulice, sestavlja mednarodno serijo plakatov mesečni izbor okoli 20-ih najboljših plakatov iz vseh držav, kjer Loesje ustvarja. Lokalne skupine pa nato izmed teh 20 izberejo okoli 6 tistih, ki pridejo na ulice v njihovih mestih. Na izbor plakatov pa vpliva kar nekaj dejavnikov: poleg dobre misli seveda še, ali je sporočilo, ki je kot odziv na dogodke nastalo npr. nekje na Poljskem, razumljivo tudi slovenskemu bralcu, poleg tega pa še prevedljivo v slovenščino. Mnoge domisljice lahko s prevodom precej spremenijo svoj pomen ali pa so celo povsem neprevedljive. Loesje je povsem neformalna organizacija, ohlapno

zduženje, ki temelji na entuziazmu in osebni motivaciji, idejah in iniciativah. Ljudje, ki so aktivni v Loesje, so aktivni zato, ker tako želijo in delajo zato, ker jim je to všeč. *Za vse, ki bi radi sodelovali pri nastajanju Loesjinih plakatov, pa sporočilo: oglasite se v Študentskem naselju v Rožni dolini, blok 3, soba 101.*

Pa še sporočilo za vas, ki ste morda mnenja, da bi mestni inšpektorji morali "pomesti" s to civilno iniciativo: Loesje je v bistvu sinonim za svobodo izražanja misli. Poleg tega pa je ljubljanska Loesje bolj disciplinirana od nizozemske. Plakate namreč lepi tam, kjer NI napisana PLAKATIRANJE PREPOVEDANO. **Jana Slaček**

ŠOLA ZA JAZZ

V Ljubljani poučujejo jazz na Srednji glasbeni in baletni šoli

Na Srednji glasbeni in baletni šoli so lansko šolsko leto ustanovili nov oddelek. Imenuje se oddelek C - kjer so glasbeniki Jazz smeri.

Profesorji, ki poučujejo na tej smeri, so imeli svoje prostore na Poljanski 6, ki pa je zaradi denacionalizacije prišla v roke prejšnjim lastnikom. Opatiji Stična. Med njimi je tudi prof. Nada Žgur, ki se je edina pri nas poklicno ukvarjala z jazzom. Leta 1985 je odprla privatno šolo jazz solo petja. Pravi, da je zelo pomembno mladim glasbenikom ponujati sodobne reči. Pri sprejemnih izpitih je bila zelo stroga, zato ima v letošnjem letu samo tri dijake, za katere pa meni, da so zelo perspektivni. Ostali profesorji jazz oddelka so: prof. Matevž Smerkol, ki uči kontrabas in zgodovino jazz, prof. Aleš Strajnar - kitara,

prof. Aleš Rendla - tolkala, prof. Tomaž Habe - ritmični solffegio, gosta iz Zagreba: prof. Saša Nestrovič - saksofon, prof. Veljko Glodič - klavir. Predmeti so sestavljeni iz klasičnih in specializiranih, med katere spadajo: osnove aranžiranja, osnove impro-

viziranja, zgodovina jazz, skupinska igra, ritmični solffegio, klavir, harmonija ter glavni predmet. Zaenkrat je jazz smer samo v prvem in drugem letniku te šole, vpisanih pa je petintrideset dijakov. Tečejo pogovori za nadaljevanje jazz študija na Akademiji za glasbo, ki pa zdaj še nima možnosti. Upajmo, da našim prvim jazz glasbenikom, ki bodo zaključili izobraževanje na Srednji glasbeni in baletni šoli, ne bo treba v tujino. Ravnatelj, gospod Tomaž Buh: "Mislim, da lahko računamo, da bo v štirih letih na naši šoli sto dvajset jazz glasbenikov. Namen je zbrati talente in ljudi, ki veliko znajo, a tega mladim ne morejo sporočiti. Poskušamo in trudimo se dvigovati raven jazz. Vsi tisti, ki vas to zanima, lahko 17. maja v Slovenski Filharmoniji prisluhnete zaključnemu koncertu prvega in drugega letnika v spremstvu Big Banda."

**CVETKA
CVET**

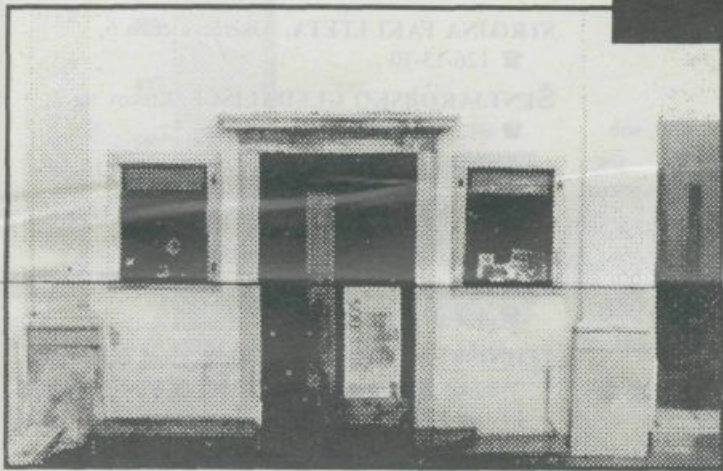

Piran je prejšnji konec tedna bil prestolnica slovenske arhitekture. V njem se je zbrala vsa slovenska arhitekturna smetana, prisotni pa so bili tudi gostje iz tujine.

Piran je primerno okolje za takšen dogodek, saj ima razen ohranjenega enotnega arhitekturnega videza tudi primerne prostore - kar nekaj manjših galerij, v njem pa je tudi sedež Obalnih galerij, ki organizirajo Piranske dneve arhitekture - vsakoletni seminar z mednarodno udeležbo. Osrednja dogajanja so bila v teatru Tartini, kjer je bila otvoritev, vsa predavanja in podelitev nagrad. Otvoritev je bila v petek, 27. novembra, takoj za njo pa so predavatelji predavali.

Ioan Andreescu iz Temišvarja (Romunija) predaval na temo Preživetje in mutacije Romunske arhitekture. Govoril je o času diktature Ceausescu, ko je bila država sicer revna, vendar so nekateri imeli denar, ki so ga razmetavali s posnemanjem diktatorjevega sloga. Ta sploh ni bil tipično socialistično-stalinističen, ampak si je za vzor vzel francoski neoklasicizem. V tej utopični državi je bila tudi arhitektura utopična. Gradilo se je lahko vse kar si je kdo zamislil, če le pri tem ni prišlo do večjih zapletov. V nasprotnem primeru "je bila procedura precej nekonvencionalna...". Državljeni so živeli v pričakovanju diktatorjevega padca, medtem pa je cvetel črni trg, ki je produciral bogataše, ki so lahko gradili karkoli. Tako se je izoblikovala oblika, ki se je nešteto krat ponovila: mogočen kubus s stranskima stolpičema in monu-

PIRAN - PIRANO

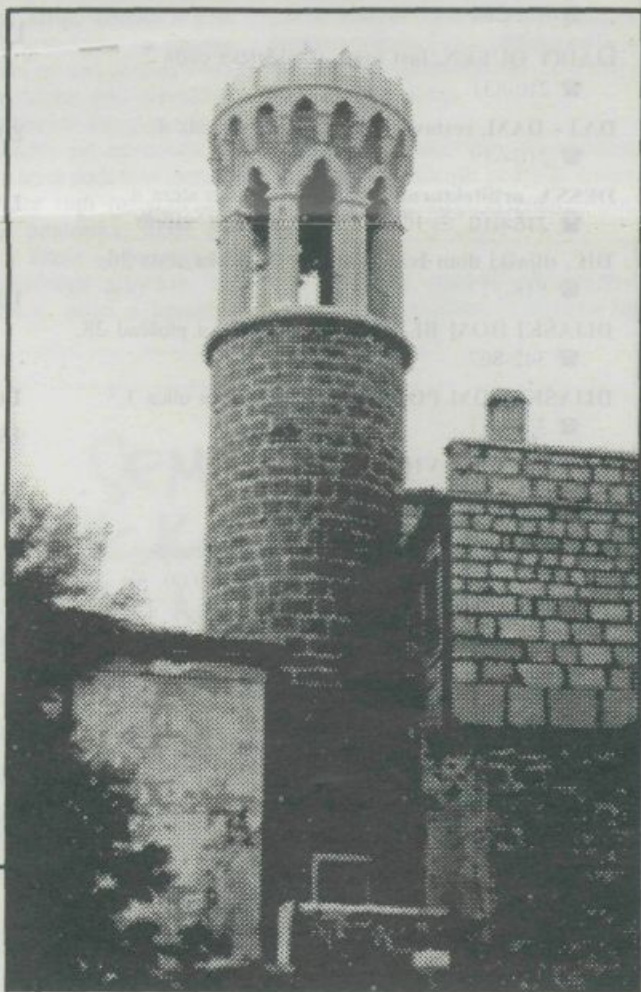

mentalnim stopniščem. Uporabljali so mnogo uvoženega marmorja in drugih dragih materialov. Ceausescu je tako zgradil sredi svoje prestolnice zgradbo, ki zelo spominja na Louvre, do nje pa vodi široka aleja na kateri so mogočni vodometi. Ko so ti delovali, je vsa Bukarešta bila brez vode. Na srečo je k ljubljensmu voditelju le redko zašel kak gost.

Christos Papoulias iz Aten je govoril o svojih delih, ki so ostala večinoma na papirju, saj se sam ukvarja s teorijo in je v opoziciji grške arhitekture. Pokazal nam je eno svojih realiziranih del, ki stoji na otoku kjer ni ne elektrike ne vode, in je moral narediti posebne zgradbe za zagotovitev osnovnih potreb. Hiša je

grajena iz materialov, ki so jih dovažali z ladjami, saj na otoku ni nobene infrastrukture. Postavljena je vzdolžno ob naravni terasi in nadaljuje njen naravni padec. Omenil je tudi svojo udeležbo na natečaju za muzej akropole, ki ga je sicer izdelal, vendar je bil neocenjen zaradi nestrinjanja s komisijo. Pohvalil je osmansko arhitekturo - vrhunsko predelavo krščanske katedrale Sv. Sofije v Konstantinopolu v džamijo z minareti, ki se stavbe ne dotikajo, vendar s svojo višino opredelijo namišljeni kubus kvader.

Walter Nebel je predstavil nekaj svojih projektov v Berlinu. Kompleks Berlinskega velesesma naj bi prevzel nekatere prireditve drugih sejmov v Nemčiji in s tem dal novi prestolnici življenje. Ta namen je imela tudi olimpiada, le, da mesto tega ne bi bilo sposobno organizirati zaradi razcepljenosti. Hrvaški arhitekt **Tomislav Odak** je predaval o vojni in njenih vplivih na arhitekturo. **Andreas Ferkal** iz Budimpešte o vzhodnoevropski

arhitekturi in posledicah novega kolonializma. **Francisca Ulman** z Dunaja pa je teoretično definirala nekaj svojih projektov individualnih hiš - "Prostor mora biti poln prostora."

Po predavanjih so podelili peto nagrado **PIRANESI**, edino srednjeevropsko arhitekturno nagrado, ki jo je žirija, sestavljena iz predavajočih arhitektov, podelila Avstrijcem **Muchu Untertrifaleru**, **Gerhardu Horburgeru**, **Hermannu Bossu** in **Danielu Sasteru** za hotel v avstrijskih Alpah, ki se poleg funkcionalnosti ozira tudi po skladnosti z okoljem. Pohvale pa so dobili predstavniki Madžarske, Avstrije in Slovenije. Nagrado je podelil in s tem prireditve zaključil slovenski minister za okolje in prostor, arhitekt **Miha Jazbinšek**.

Kam, kje, kako in kdaj v Ljubljani

- AŽBE**, galerija, Mestni trg 18 II, ☎ 226-036, ☎ 10.00-13.00 in 16.00-19.00, sob. 10.00-13.00, ned. zaprto
- ANTIČNI SPOMENIKI EMONE IN SITU**, Jakopičev vrt, Mirje 4 in Erjavčeva 8 ter Kongresni trg
- ARHITEKTURNI MUZEJ - GRAD FUŽINE**, Studence 2a, ☎ 140-97-98, ☎ 10.00-15.00, sob., ned. zaprto
- ARHITEKTURNI MUZEJ-PLEČNIKOVA ZBIRKA**, Karunova 4, ☎ 213-008, ☎ tor. in čet. 10.00-14.00, pon., sre. in pet. dostop do arhivskega gradiva
- ARS**, prodajna galerija, Čevljarska 2, ☎ 218-075, ☎ 10.00-19. ure, sobote od 10.-13. ure, ned. in prazniki zaprto
- BEŽIGRAJSKA GALERIJA**, Dunajska 31, ☎ 313-648, 10.00-13.00 in 16.00-19.00, sob. 10.00-13.00, ned. zaprto
- CANKARJEV DOM**, Prešernova 10, ☎ 125-81-21, ☎ 12.00-22.00, ned. 15.00-18.00
- COMMERCE**, galerija, Einspielerjeva 6, ☎ 132-22-41389, ☎ 9.00-19.00, sob. 9.00-13.00, ned. zaprto
- ČRNUČE**, gostinsko podjetje, Štajerska cesta 4, ☎ 372-284
- DAIRY QUEEN**, fast food, Cankarjeva cesta 2, ☎ 210-831
- DAJ - DAM**, restavracija, Cankarjeva cesta 4, ☎ 210-619
- DESSA**, arhitekturna galerija, Židovska steza 4, ☎ 216-010, ☎ 10.00-15.00, sob., ned. zaprto
- DIC**, dijaški dom Ivan Cankar, Poljanska cesta 26, ☎ 318-577
- DIJAŠKI DOM BEŽIGRAD**, Kardeljeva ploščad 28, ☎ 342-867
- DIJAŠKI DOM POLJANE**, Potočnikova ulica 3, ☎ 327-471
- DIJAŠKI DOM VIČ**, Gerbičeva 53
- DRAMA SNG**, Erjavčeva 1, ☎ 221-462
- EQURNA**, prodajna galerija, Gregorčičeva 3, ☎ 223-932, ☎ 10.00-13.00 in 17.00-19.00, pet. 10.00-13.00, sob. in ned. zaprto
- ETNOGRAFSKI MUZEJ SLOVENIJE**, Muzejska 1, ☎ 218-886, ☎ 10.00-18.00, ned. 10.00-13.00, pon. zaprto
- FARMACEVTSKO - MEDICINSKA ZBIRKA BOHUSLAVA LAVIČKE**, Verovškova 57, ☎ 168-21-612272, ☎ 8.00-15.00, sob. in ned. zaprto. Obvezna najava obiska dan pred ogledom.
- FENIKS**, prodajna galerija, Mestni trg 10, ☎ 221-193, ☎ 10.00-13.00 in 16.00-19.00, sob. 10.00-13.00, ned. zaprto
- FIGOVEC**, gostilna, Gosposvetska 1, ☎ 217-279
- GALERIJA ZDSLU**, Komenskega 8, ☎ 320-730, 10.00-18.00, sob., ned. zaprto
- GEMA**, prodajna galerija, Gornji trg 24, ☎ 268-264, ☎ 17.00-19.30, srede in sob. 10.00-13.00, ned. in pon. zaprto
- ILIRIJA VEDROG**, razstavna galerija, Tržaška 40, ☎ 226-461-461, ☎ 9.00-17.00, sob. in ned. zaprto
- INSULA**, prodajna galerija, Gosposka 1, ☎ 221-794, ☎ 10.00-13.00 in 16.00-19.00, sob. in ned. zaprto
- INTERMARKET** - podjetje za trženje, gostinstvo in turizem, Cesta 27. aprila 31 - menza v rožni dolini, ☎ 223-811
- KINO DVOR**, Kolodvorska 11, ☎ 310-730
- KINO BEŽIGRAD**, Linhartova 11, ☎ 314-790
- KINO KOMPAS**, Miklošičeva, ☎ 132-01-41
- KINO KOMUNA**, Cankarjeva 1, ☎ 219-997
- KINO RIO**, poletni kino, Slovenska 28, ☎ 215-335
- KINO ŠIŠKA**, Trg prekomorskih brigad 3, ☎ 159-32-84
- KINO UNION**, Nazorjeva 2, ☎ 219-564
- KINO VIČ**, Trg MDB, ☎ 125-90-38
- KINOTEKA**, Miklošičeva 28, ☎ 311-391
- KRIŽANKE**, kulturno - informacijski center, Trg francoske revolucije 7, ☎ 214-025, ☎ 10.00-18.00, sob. 10.00-13.00, ned. zaprto
- LABIRENT**, galerija, Trg republike 1, ☎ 125-01-55, ☎ 10.00-19.30, pon. 13.00-19.30, sob. 9.00-13.00, ned. zaprto
- LAKOTNIK**, restavracija, Ajdovščina 4, ☎ 310-970, Boni za Klasje.
- LALA**, prodajna galerija, Židovska 5, ☎ 226-155, ☎ 10.00-13.00 in 17.00-20.00, sob. 10.00-13.00, ned. zaprto
- LJUĐSKA KUHINJA**, restavracija, samopostrežna restavracija, Streliška ulica 12, ☎ 314-766
- LOVEC**, restavracija, Trg MDB 1, ☎ 213-413
- LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA**, Krekov trg 2, ☎ 314-789
- MALA GALERIJA**, Slovenska 35, ☎ 214-106, ☎ 10.00-18.00, ned. 10.00-13.00, pon. zaprto
- MESTNA GALERIJA**, Mestni trg 5, ☎ 212-896, ☎ 10.00-18.00, ned. 10.00-13.00, pon. zaprto
- MESTNI MUZEJ**, Gosposka 15, ☎ 222-930, zaradi prenovitvenih del odprto občasno, info ☎ 214-025
- MESTNO GLEDALIŠČE**, Čopova 14, ☎ 214-111
- MIRJE**, gostilna, Tržaška cesta 5, ☎ 218-060. Boni za Vič.
- MODERNA GALERIJA**, Cankarjeva 15, ☎ 214-106, 10.00-18.00, ned. 10.00-13.00, pon. zaprto
- MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE**, Celovška 23, ☎ 323-968, ☎ 10.00-18.00, pon. zaprto
- MUZEJ PTT SLOVENIJE**, Stara Loka 3, Škofja Loka, ☎ 064 621-149, ☎ čet. 8.00-14.00, sob. in ned. 9.00-13.00 in 15.00-18.00
- NARODNA GALERIJA**, Cankarjeva 20, ☎ 219-716, ☎ 10.00-18.00, ned. 10.00-13.00, pon. zaprto
- NARODNI MUZEJ**, Muzejska 1, ☎ 218-886, ☎ 10.00-18.00, ned. 10.00-13.00, pon. zaprto
- OPERA IN BALET**, Župančičeva 1, ☎ 331-950
- PAPINO**, dostava hrane na dom, Tomačevo 21, ☎ 376-111
- PICLEK**, galerija, Verovškova 57, ☎ 168-21-61-2272, ☎ 8.00-15.00, sob., ned. zaprto
- POD LIPO**, gostilna, Borštnikov trg 3, ☎ 221-277
- POD VRBO**, restavracija, Zihnerlova 36, ☎ 224-291
- PRIRODOSLOVNI MUZEJ SLOVENIJE**, Muzejska 1, ☎ 218-862, ☎ 10.00-18.00, ned. 10.00-13.00, pon. zaprto
- SEMIŠIŠČE**, Dolničarjeva ulica 4, ☎ 310-682
- SLOVENSKI GLEDALIŠKI IN FILMSKI MUZEJ**, Mestni trg 17, ☎ 210-142, ☎ tor., čet. 10.00-12.00, sre. 10.00-12.00 in 16.00-18.00
- SLOVENSKI ŠOLSKI MUZEJ**, Plečnikov trg 1, ☎ 213-024, ☎ 9.00-13.00, sob. in ned. zaprto
- SPOMINSKA SOBA IVANA CANKARJA**, Cankarjev vrh na Rožniku, ☎ 214-025. ☎ po dogovoru
- STROJNA FAKULTETA**, Aškerčeva cesta 6, ☎ 126-13-10
- ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE**, Krekov trg 2, ☎ 312-860
- ŠESTICA**, gostilna, Slovenska cesta 40, ☎ 219-575
- ŠKUC**, galerija, Stari trg 21, ☎ 216-540, ☎ 12.00-20.00
- ŠPANSKI BORCI**, kulturni dom, Zaloška 61, ☎ 448-920
- TEHNIŠKI MUZEJ SLOVENIJE**, Grad Bistra pri Vrhniki, ☎ 754-422 in 317-588, ☎ 8.00-16.00, sob. in ned. 8.00-18.00, pon. zaprto
- TIVOLI - MGLC**, galerija, Pod Turnom 3, ☎ 225-632, 10.00-20.00, ned. 10.00-13.00, pon. zaprto
- TOBAČNI MUZEJ**, Tobačna 5, ☎ 224-110, ☎ vsako prvo sredo v mesecu 10.00-16.00
- TRIGLAV**, restavracija, picerija, samopostrežna restavracija, Miklošičeva cesta 12, ☎ 318-371. Boni za GP Ljubljana
- VODNIKOVA DOMAČIJA**, galerija, Vodnikova 65, ☎ 558-973, 10.00-14.00 in 16.00-19.00, sob., ned. 10.00-13.00, pon. zaprto
- ZALA**, prodajna galerija, Gosposka 7, ☎ 213-566, ☎ 10.00-13.00 in 17.00-19.00, sob. 10.00-13.00, ned. zaprto
- ZEMLJEPIŠNI MUZEJ**, Trg francoske revolucije 7, ☎ 213-537, ☎ 9.00-20.00, sob. 18.00-13.00, ned. zaprto
- ZGODOVINSKI ARHIV LJUBLJANE**, Mestni trg 27, ☎ 131-01-66, ☎ 8.00-14.00, sre. 8.00-16.00, sob. in ned. zaprto

Študentski informator, št. 6

Uredila: Ksenja Perko

Spisali: Peter Brucelj, Cvetka Cvet, Aleš Čakš, Tina Hauser, Zoran Obradović, Ksenja Perko, Špela Stare, Tibor Kecer

Izrisala: Uroš Hrovat & Jaka Klemenčič

Računalniško obdelal in dolgo, dolgo ne spal: Zoran Obradović

Naslednjič bo, obljudim!, adresar predelan.

Ob znaku bo ura 22, 4 minute in 30 sekund. Ding.

Za odsotnost s Tribuline orgije, 15. decembra v K4, zdravniških opravičil ne sprejemamo.

Nevroza

Naslov: Tribuna, za Nevrozo, Kersnikova 4, 61000 Ljubljana

Telefon: (061) 319-496 - Ksenja ali Zoki

JAVNA MNENJA VČERAJ, DANES, JUTRI

Če jih več sprašujejo, nas več verjame

Vsako soboto nas TV Slovenija preseneti s podatki javnomnenjskih raziskav. Roko na srce, nekatera vprašanja včasih spravijo marsikoga v smeh in bi lahko celo rekli, da so bedasta. Vendar se tukaj ne bi vtikala v metodološko pravilnost izvajanja ali objavljanja. Najsi bodo raziskave oziroma sondaže takšne ali drugačne, nikakor ne smemo zanemariti njihovega pomena.

Javnomnenjske raziskave med drugim odražajo tržne deleže mnenjskih vodij. Mnenjski vodje, posamezniki ali institucije, se v odnosu do javnega mnenja lahko uvrstijo v dve večji skupini.

Prvo, na srečo manjšo, sestavljajo oblikovalci javnega mnenja. Izkušnje iz zgodovine kažejo, da je na žalost tovrstno početje uspelo ljudem, ki so znali povzročiti kvečjemu obdobja trpljenja. Njihov odnos do javnega mnenja se je iz oblikovanja prelevil v iskanje popolnega nadzora in upravljanja,

pri čemer so sredstva opravičevali cilji. Tovrsten odnos do javnega mnenja je značilen predvsem za totalitarne družbene ureditve.

Pred manj kot desetletjem je v Sloveniji obstajala le ena javnomnenjska raziskava, sicer ni bila sama sebi cilj, podatki so bili uporabljeni tudi za znanstvene namene, a objava dela podatkov, ki so bili dostopni javnosti, je bila političen dogodek. Del podatkov je bil seveda nedostopen širši javnosti. Danes nihče ne more oporekati metodološki pravilnosti izvedbe. Pripisali bi ji lahko kvečjemu nezanimivost, ker podatkov ni bilo mogoče primerjati z izsledki podobnih raziskav.

V drugo skupino mnenjskih vodij lahko uvrstimo ljudi, ki javno mnenje skrbno spremljajo, se zanj zavzemajo in ga skušajo skladno s svojim poslanstvom tudi materializirati.

Ob koncu osemdesetih in v začetku devetdesetih let se je kot v večjem delu

vzhodne Evrope tudi v Sloveniji pojavilo kar nekaj podjetij ali posameznikov, ki so začeli delati in objavljati raziskave javnega mnenja. Razcvet smo doživeli v predvolilnem času. Največ so prispevali mediji, ki so bili pripravljene tovrstne raziskave objavljati. Zgodilo se je torej, da smo dobili množico podatkov, pridobljenih s podobnimi instrumenti in podobnimi metodološkimi postopki, ki smo jih lahko primerjali. Nezaupanje v tovrstne podatke je postopoma izgubljalo svojo moč.

Vloga občila, ki objavi podatke, je, verjeli ali ne, zelo pomembna. Medij seveda v prvi vrsti išče za objavo popularne in ažurne teme. Tako v svetu kot pri nas obstaja vrsta medijskih hiš, ki si lahko celo privoščijo lastnoraziskovalne skupine. Drugi naročajo javnomnenjske raziskave pri agencijah ali institutih. Ne glede na izvor podatkov morajo pristojni v mediju, kot tudi raziskovalci, vztrajati pri objavi postopka, ki je do podatkov pripeljal. V svetu se korektnost izvedenega raziskovalnega projekta, ne glede na njegov obseg, jamči z uporabo

standardiziranih metodoloških postopkov, z neodvisnostjo in končno tudi z imenom izvajalca. Kontrola pa omogoča primerjavo sorodnih podatkov, pridobljenih po podobnih metodoloških postopkih.

Javnomnenjske raziskave, ne glede na vsebino, predstavljajo del demokratične družbe. Več jih je, manjša je nevarnost, da bi lahko z njimi manipulirali. Povezavo med demokracijo in javnim mnenjem so zaznali že utemeljitelji demokracije v antični Grčiji, ki so trdili, da je demokracija mogoča samo v mejah dosega ljudskih glasov. S stoletji je javno mnenje izgubilo pomen neposredne, izvršne volje ljudstva, raziskovanje javnega mnenja pa je pridobilo ime za razvoj družbe potrebnega početja.

Torej, kaj nas čaka? Vse več javnomnenjskih raziskav iz različnih področij življenja, od politike do nogometa. In hvala občilom, da je tako.

S. M. (KAR POMENI POLEG STUDIA MARKETING SE SUZANO MIHELIN)

IF MARIJUANA WAS LEGAL,

I WOULD BE OUTSTANDING IN MY FIELD

SEM V
TKARNI.
PRIDEM ZGODAJ
ZJUTRAJ.
POČAKAJ ME PRED
KIŠKOM!
Tvoj
DNEVNIK

Dnevnik

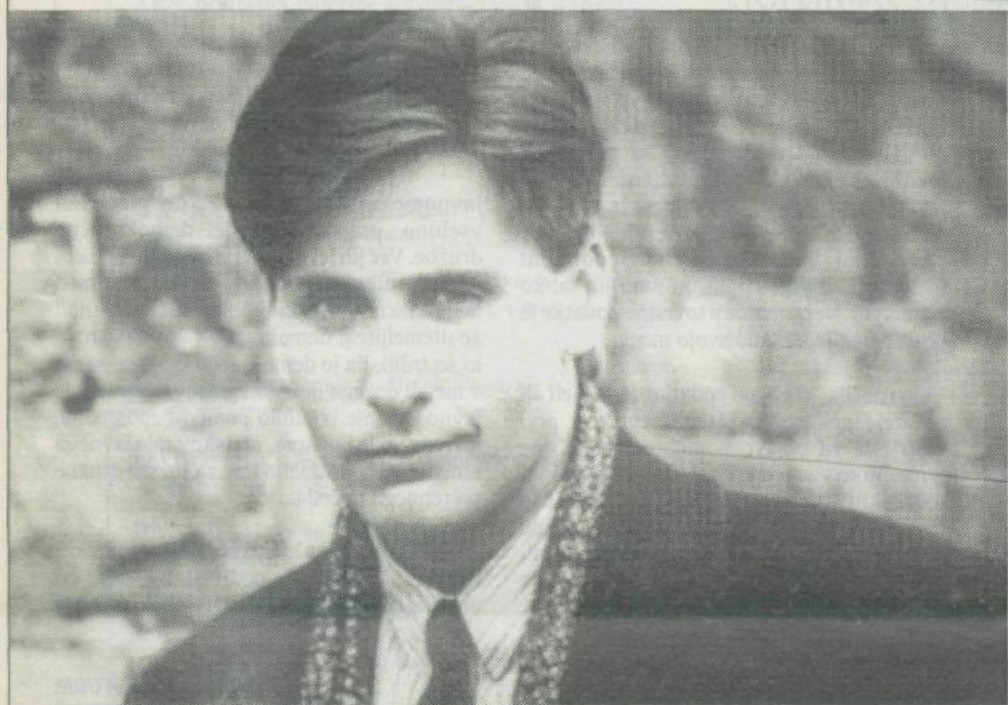

PRVAKI (CHAMPIONS / THE MIGHTY DUCKS)

ZDA, 1992. Walt Disney/Touchwood Pacific Partners I. Režija: Stephen Herek. Scenarij: Steven Brill. Fotografija: Thomas Del Ruth. Glasba: David Newman. Igrajo: Emilio Estevez, Joss Ackland, Lane Smith, Heidi Kling, Josef Sommer, Joshua Jackson.

trenutno zadnjevršeni v svoji ligi. Gordon se s tem znajde na "tankem ledu": njegov vase zaverovani slog življenja je povzročil, da se bolj težko vživlja v "delo za skupnost", kot zakrknjenemu samcu pa mu tudi otroci niso kaj prida pri srcu. Konkretna zadolžitev, ki so mu jo naložili, pa se povrh tega navezuje na njegove osebne travme. Kot fantič je bil namreč najboljši strelec šampionskega hokejskega moštva, vendar pa zaradi njegovega zgrešenega prostega strela Gordonova ekipa ni zasedla prvega mesta in Gordon je od tedaj zasovražil hokej...

Ekipo Prvakov sestavlja precej znanih imen. Koproducent Jon Avnet je sodeloval npr. pri filmih *Tvegan posel* (Risky Business, 1983) Paula Brickmana, s katerim je zaslovel Tom

O dvetnik Gordon Bombay (E. Estevez) na svoje življenje in delo gleda kot na igro, kjer prideta do izraza njegova tekmovalnost in agresivnost. Ko ga aretirajo, ker je pijan drvel po ulicah Minneapolisa, je obsojen na 500 ur "dela za skupnost": trenirati mora hokejsko moštvo iz slumovske četrti, ki ga sestavljajo sami otroci, glede na svoje športne uspehe pa so

Cruise, *Ocvrti zeleni paradižniki* (Fried Green Tomatoes, 1991), ki ga je tudi sam režiral, in *Manj kot nič* (Less Than Zero, 1987, r. Marek Kaniévská). Scenarist Steven Brill nam je bolj znan kot igralec (*Seks, laži in videotrakovi*, *Razglednice iz pekla*, *Batmanova vrnitev*) in nastopa tudi v *Prvaki* (vloga javnega tožilca Franka Huddyja). Od igralcev seveda najbolj

izstopata Emilio Estevez (*Repo Man*, *St. Elmo's Fire*, *Young Guns*) in Joss Ackland (*Sicilijanec*, *White Mischief*, *Lov na Rdeči oktober*, *Smrtonosno orožje 2*). Režiserja Stephena Hereka pa pri nas poznamo po njegovem prvencu *Dolgolase pošasti*

(*Critters*, 1986), kjer je bil tudi koscenarist, in po komediji *Ne povej mami, da smo sami* (Don't Tell Mom the Babysitter's Dead, 1991), režiral pa je še *Bill & Ted's Excellent Adventure* (1989).

Prvaki so eden Disneyevih "družinskih" projektov. Kot je izjavil koproducent Jordan Kerner, naj bi šlo za film o otrocih, "vendar pa se poglobitveni del zgodbi osredotoči na Gordonovo soočenje z lastno preteklostjo, tako da se mora odločiti, kakšne vrste človek hoče postati". Kljub sorazmerno solidni ekipi ustvarjalcev pa ne moremo reči, da jim je uspelo narediti kaj več kot povprečen film. Problema Prvakov ne predstavljajo običajni stereotipi sami po sebi (*ošaben yuppie*, ki mora "odrasti", *gospodovalna očetovska figura nekdanjega trenerja*, ki hoče zmago za vsako ceno, *arhetipska podoba modrega starca*), pač pa njihova prav duhamorna predvidljivost in "tenkočuten" občutek za pojasnjevanje - tudi tam, kjer pojasnila niso potrebna, pri čemer pridejo prav kar sami dialogi. Lep primer so besede Geralda Duckswortha (J. Sommer), ki svojemu podrejenemu uslužbence pet minut po začetku filma izjavi: "Treniranje te bo naučilo sočutja in dalo ti bo občutek za fair play... Iz tebe bo naredilo boljšega človeka". Emiliju Estevezu se verjetno še nikoli ni ljubilo manj igrati, Jossu Acklandu pa je vsaj uspelo ohraniti svojo običajno dostojanstveno pozo. Kot zanimivost povejmo, da je Buena Vista, distributerska hiša filmov iz Disneyeve proizvodnje, tudi v resnici sponzor ameriške hokejske ekipe z imenom *The Mighty Ducks* (v filmu je tako ime Gordonovi otroški hokejski ekipi, v ZDA pa je bil to tudi naslov tega celovečerca), ki menda dosega kar spodobne rezultate.

IGOR KERNEL

RACIONALNO IN EMOCIONALNO

LIKOVNA RAZSTAVA PEDAGOŠKIH FAKULTET IZ LJUBLJANE IN MARIBORA

Jure Bricman, diplomsko delo, PF Maribor

Kadarkoli že se odpravljamo na likovno razstavo, s seboj nosimo številne predsodke in vnaprejšnja vrednotenja tega, kar bomo tam videli. Do likovne pedagogike sem imel nekakšen omalovažujoč odnos, kot do nekega vsiljenega koncepta poučevanja o elementih likovne kulture, ki naj bi bil edini nosilec vednosti o tem, kaj je dobro in kaj slabo, in ki naj bi nam govoril, kakšno je pravilno obnašanje v likovnem svetu. Mogoče je temu kriv tudi učitelj tehničnega pouka v osnovni šoli, ki ni imel pojma o likovni pedagogiki in pri katerem smo morali prerisovati na steni obešeni portret Josipa Broza, tako da lahko razumemo obup učencev, ki niso bili najbolj nadarjeni za risanje in so se tako izneverili režimu. Spomnim se tudi razstav, ki so jih z našimi risbami postavljali osnovnošolski učitelji - vedno so bile bolj izraz njihovih želja in projekcij kot objektiven prikaz naših ustvarjalnih zmognosti. A časi se spreminjajo in tudi likovna pedagogika je vzela v vednost nove umetnostne tokove. Tako tudi razstava vizualij v Mestni galeriji nakazuje dovolj širine in odprtosti, da si jo skoraj mora ogledati vsakdo, ki se ukvarja z likovno kulturo.

In kakšno je v likovni pedagogiki razmerje med tistim, kar naj bi bilo "umetniško", in sistematičnim znanstvenim pristopom? Ali

naj se ukvarja samo s formalnimi, oblikovnimi rešitvami, in kje je tista meja, ko likovno delo preseže poigravanje s formalnimi vzorci in postane več od vsote

likovnih elementov in kompozicijskih možnosti? Dela na razstavi bolj odsevajo iskanje oblikovnih rešitev kot željo po njihovem preseganju, a moramo upoštevati

dejstvo, da smo videli samo posamezna, in od profesorjev izbrana dela študentov. Nekatere stvari so tako videti kot konstrukti, prenapolnjeni z oblikovnimi rešitvami, ki postanejo same sebi namen, a takšne so tudi dileme, s katerimi se srečuje vsak ustvarjalec. Na razstavi lahko najdete številne zanimive obdelave likovnih vprašanj, in zakaj bi morala vsaka slika, grafika ali fotografija biti Umetnina z velikim U? To je že stvar naših predsodkov, in razstavo bomo jemali kot pomoč in slovar pri svojem ukvarjanju z vizualnim.

Kar je najpomembnejše - mladi ustvarjalci s Pedagoških fakultet v Ljubljani in Mariboru se zavedajo tistega likovnega trenutka, ki je več od medijske manipulacije s pogledom, zavedajo se v pogled vgrajenih mehanizmov, ki skozi vizualno kulturo tako usodno zaznamujejo naš življenjski prostor. In skušajo preseči manipulabilnost, vodljivost pogleda z organizacijo nove likovne izkušnje.

FRANCI NOVAK

Zakaj so križali Jezusa? Če bi ga utopili, bi morali danes za vratom nositi akvarije.

AMĀORALIO GLASBA V CD

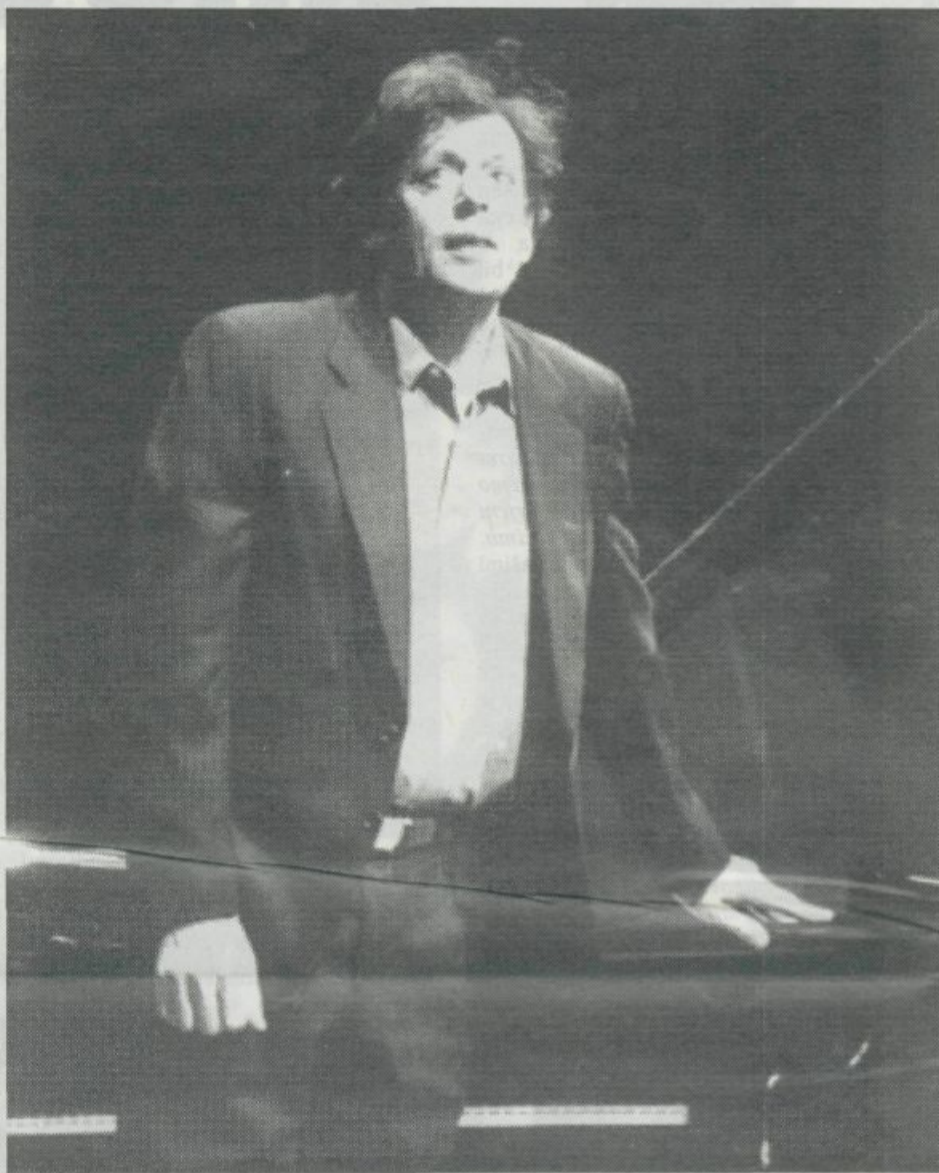
Saj sem vam rekel, ko smo se zadnjič brali po nastupu Diamande Galas, da je Ljubljana čuden kraj, in da se postavite v nizki štart za koncert Philipa Glassa. In priznati moram, da ste me zvečine kar pridno ubogali in zasedli dvorano skoraj do zadnjih vrst drugega balkona. In priznajte sedaj tudi vi, da vam ni bilo žal, lahko pa je žal tistim, ki ste v torek, 23. novembra, ostali doma in (bognedaj) gledali televizijo.

Mislím, da je Philip Glass tretji sodobni veliki skladatelj resne glasbe, ki je v zadnjih desetih letih osebno gostoval v Ljubljani (poleg Globokarja in Cagea), kar pač naše preljubo prestolnico postavlja med bolj zakotne vasi na svetu. To je posredno priznal tudi gospod Glass, ko je rekel, da takole solo najraje nastopa po manjših mestih, potem pa še ni skrival presenečenja ob spoznanju, da so naše trgovine polne njegovih cdejev (s čimer se zgoraj omenjena gosta ne bi mogla pohvaliti). Slednje gre prispevati dejstvu, da je Glass pač daleč bolj poznan širši publiki, da njegova glasba, predvsem v zadnjih letih,

že kar nevarno koketira s popom, in da poleg nenaročene glasbe ustvarja še muziko za gledališče, razne projekte in prireditve in seveda za film.

Philip Glass je kot avtor v glasbeni svet vstopil v šestdesetih letih, ko je v umetnosti (predvsem v Ameriki in predvsem na likovnem področju) zagospodoval tim. minimalizem in koncept "manj je več", in tako je tudi sam padel pod to oznako. Da je ta v njegovem primeru sporna, se je v Glassovem kasnejšem ustvarjanju še bolj izostrilo. Kar Glass počne od svoje opere *Einstein on the Beach* dalje, je tudi po njegovih lastnih besedah bližje konceptu "več je več", saj so njegove kompozicije, čeprav v osnovi (vsaj na videz) preproste, polne premišljenih variacij in bogate orkestracije. In čeprav je obstajal strah, da bodo na solo nastupu, ogoljene do bazičnega skeleta, kompozicije padle v monotonost, se to ni zgodilo. Nastop je jasno pokazal, da je klavir pač Glassovo osnovno izrazno sredstvo, in da je pravzaprav "vse" zamišljeno skozenj.

Sam v Glassovem izvajanju nisem pogrešal prav ničesar, pač pa mi je nastop samo s klavirjem dal razsežnost, ki je do sedaj pri njem nisem izraziteje začutil. To je intimni nagovor poslušalca, ki temu omogoči, da se popolnoma prepusti toku glasbe in razpoloženja.

Glass je svoje skladbe vsakič pospremil s krajšim komentarjem ali anekdoto in s svojim izrazito nezvezdniškim in nepretencioznim nastopom, ustvaril imeniten stik s publiko, kar je ta z dolgim aplavzom in izklicanima podaljškoma tudi nagradila. Samo upamo lahko, da bo v kratkem prišel k nam tudi s

svojim Ensemble, do nadaljnjega pa, ljube bralke in dragi bralci, si lahko mirno privoščite počitek, pri nas se vsaj letos ne bo slišalo nič več, za kar bi bilo potrebno hiteti po karte.

Z. K.

FOTO: TINA HAUSER

VSAK ČETRTEK

OD POL OSMIH DO POLNOČI

ZAKAJ POSLUŠAŠ KRŠ?

1. KRŠ je najslabša radijska oddaja
2. Vsak četrtek je še slabša
3. Ta četrtek bo najslabša

4. Tudi tukaj piše ašbalsjan

P. S.: Nikoli ne more biti tako slaba, da nebi mogla biti še slabša (ponaredil KRŠ)!

Blíža se konec leta in kot je že običaj, se produkcija nosilcev zvoka v tem času enormno poveča. Zatorej pogledimo, kaj se nam lepega obeta. Kot božična darilca so vsekakor popularne tako imenovane **Greatest Hits** kompilacije oziroma zbirke hitov. Takšno si je privoščil tudi David Bowie in jo nazval *The Singles* kar 37 skladb. Pop will eat itself so izdali podobno kompilacijo z naslovom *Sixten Diferent Flavours of Hell*, kot tudi Rolling Stones, ki so se odpravili na snemanje novega albuma, ki bi naj izšel predvidoma v poletju naslednjega leta.

Zamenjava za Billa Wymana je trenutno bivši basist Milesa Davisa - Derril Jones, producent pa Don Was iz zasedbe **Was not Was**. Konec novembra pa je pri novi založbi Rolling Stones - Virgin izšla kompilacija *Jump Back*, na njej pa je osemnajst že velikokrat slišanih skladb. The ORF, ki zapuščajo dosedanjo založbo Big Life, so izdali živ album *Live 93*, ki je izšel za njihovo novo založbo Island records.

Popularna risana zabavljaka iz MTV - Beavis in Butthead - sta izdala album, na katerem jima pomagajo muzikantje **Nirvana, Run DMC, Cher, Aerosmith in Sir Mix-a-lot**. Naslov plošče je *Beavis and Butthead Experience* in bo poleg glasbe vsebovala še kopicico pametnih nasvetov in priporočil risane norce.

The Stone Roses pripravljajo dolgo pričakovani drugi album, ki bo predvidoma izšel aprila prihodnje leto. Skupino je med snemanjem zaradi pravnih zapletov zapustil njihov dosedanji producent John Leckie, ki se sedaj ukvarja z novo ploščo *Ridf*. Leckieja je nadomestil Paul Schrader. **Stone Temple Pilots** so ponovno izdali svoj prvi singel iz milijonskega debi albuma *Core - Sex Type Thing*, kateremu bo dodani še nekaj živih posnetkov iz letošnjega Reading festivala. **Stone Temple Pilots** že snemajo nov album, ki bo izšel prihodnje leto.

Prvi december je bil svetovni dan boja proti AIDSU, za ta boj je izšel tudi kompilacijski album - *No Alternative*, ki je rokeroško nadaljevanje tako imenovane *Red Hot* serije, v kateri so že izšli projekti *Red Hot and Red/Blue* in *Red Hot and Dance*. Neobislavne štikle za ta album so prispevali **Smashing Pumpkins, Bob Mould, Patti Smith, Urge Overkill, The Breeders, Soul Asylum, Sonic Youth, Soundgarden** in **God Dolly**, na plošči se je vkopala tudi neoznačena skladba *Nirvano - Sappy*.

Ko smo že pri Nirvani, pa še omenimo, da so 6. decembra izdali že drugi singel iz milijonske plošče *In Utero*, tu sta skladbi *Rape Me* in *All Apologies*, v sodelovanju z MTV-jem pa naj bi v kratkem izšla tudi *Odštekana Nirvana*. Mariborska underground založba **Front Rock** je pravkar izdala drugi del popularne kompilacije *No Border Jam*. Na njem so tokrat slovenske in nemške skupine. Izstopajo: **Pridigarji, It's not 4 Sale, Frakcija FM, Deaf Indians** in **CZD**.

ALEKSANDER LIS

Zakaj ima Tribuna uvodnik?
Ker se vsi bojimo Lare

KEMIJA, SPLOŠNI PRIROČNIK

W. Schriöter s sodelavci, Tehniška založba Slovenije, Ljubljana 1993, 712 str., 4725 SIT

Zlato! ... Iskanje enostavno, opis zadovoljiv... V morski vodi je le 10 mg zlata / m³ vode, tako da je - *razočaranje je veliko* - pridobivanje zlata iz morske vode neekonomično.

Splošni priročnik bi pravzaprav lahko označili bolj za učbenik, ki sicer pokriva široka področja, ni pa to knjiga, kjer bi dobili predvsem količinske podatke o snoveh, kot je to značilno za klasične priročnike. Je prevo od nemškega izvornika z naslovom **Chemie**, ki sta mu na koncu dodani še poglavji o nomenklaturi organskih in anorganskih spojin izpod peres domačih avtorjev. Če bi ga primerjali s podobnimi angleškimi ali ameriškimi učbeniki oziroma priročniki, manjka poglavje o osnovah spektroskopije, s katero določamo strukturo molekul.

Knjiga je razdeljena na tri poglavja: Splošno kemijo, Anorgansko kemijo in Organsko kemijo. Ta se dele naprej na nič manj kot 43 **podpoglavjih sploh ne govorimo**, kar vse kaže na veliko preglednost podane snovi. Skrbno je opremljena s kazali, teksti pa z uokvirjenimi tabelami in definicijami, ter s formulami, tabelami in skicami. Občasna uporaba krepkega tiska še razbija monotonost besedila. Izrazita prednost tega dela je torej sistematičnost, ločnost podatkov po straneh oziroma zračnost, ki je sploh značilna za prevode iz nemškega govornega področja.

Ji pa manjka določena življenjskost oziroma praktični primeri, v čemer prednjači tovrstna literatura v angleščini.

Prednost te knjige pred podobnimi je še, da podaja tudi tehnološke vidike pridobivanja pomembnih snovi, na primer kovin in plastičnih mas, slabost pa, da se še vedno drži nekaterih, že opuščanih poimenovanj: ekvivalent, normaliteta...

Knjiga je sodobno oblikovana in priročnega formata, in težko bi verjeli, da obsega kar 700 strani. Študentom bo dobrodošlo dopolnilo k že uveljavljenima učbenikoma: M. Tišler: **Organska kemija** ter F. Lazarini, J. Brenčič: **Splošna in anorganska kemija**. Še bolj pa jo priporočamo srednješolcem in tudi nekemikom, saj je tovrsten kompromis med kemijskim priročnikom in učbenikom nepogrešljiv za vsako malo bolj založeno domačo knjižnico.

PROF. DR. SAŠA A. GLAŽAR
GREGOR PREAC

YOUTH, SLOVENIJA V SLIKI IN BESEDI PRLEKI PRIHAJAJO

Če bi čakali na državne institucije, bi mah prekril okamenele naivce. Pa so se tega lotili pri mladi založbi JACK.

"Jackovi" pripravljajo projekt "Slovenija na videu", v katerem naj bi s petimi celovitimi predstavami dvajsetminutni filmi celovito predstavili geografske, etnografske, prostorske, kulturne in gospodarske značilnosti Slovenije.

Turizmu z realsocialističnimi filmi, prospekti in razglednicami morda le bije poslednja ura. Upanje povečujejo tudi sveže napisane monografije **Slovenija iz zraka** (Mladinska knjiga - preko 200 posnetkov iz letala, helikopterja ali balona sta naredila Jože Hanc in Stane Klemenc, knjiga je razdeljena na devet pokrajinskih poveznih poglavij; pesnikovi "Hodil po zemlji sem naši in pil nje preleste..." bi lahko spremenili v "Letal nad zemljo sem našo in ..."), **Slovenski vinogradi** (Založba Mihelač) in **Prlekija**, ki je nastala v potu in solzah odbora zavednih Prlekov.

Njena predstavitev je ob rujnem vinku, domačem kruhu in zaseki ter živahnosti 83-letne prleške pisateljice Erne Meškove Cankarjev dom za trenutek spremenila v prleško ambasado v Ljubljani. Prlekija bo svet obkrožila še na razglednicah, njihov avtor pa je v objektu ujel tudi večino fantastičnih fotografij v monografiji Prlekija. Takih posnetkov še nisem nikjer videl.

Da pa bi lahko Prleke, pa tudi ostale Štajerce, Prekmurce, Korošce, Gorenjce, Dolenjce, Notranjce, Belokranjce, Primorci, Savrince, Čiče... na njihovih prireditvah in v njihovih enklavah tudi razumeli, je poskrbel prof. Logar z dlanjo v dlani z Mladinsko knjigo. S pomočjo knjige, kaset in zemljevida narečij in govorov s skupnim naslovom "Slovenska narečja" - *vsaj 40 jih je*, bomo zagotovo presegli "jezičnost" Matije Čopa.

GREGOR PREAC

BUKVA NO(GA)VICKE

PRLEKIJA (monografija; fotografije Ciril Ambroz, sprejeto besedilo Matjaž Kmecl, *Anton Trstenjak, pisateljica Erna Meško...*), Knjižnica Ormož in Marktrade Ljubljana, Ormož 1993, str. 121, 3832 SIT

Michael Guttenbrunner: PESMI (pesniška zbirka), Založba Wieser, Celovec-Salzburg 1993, str. 75, 1782,50 SIT
Cvetka Lipuš: DOBA TEMNENJA (pesniška zbirka), Založba Wieser, Celovec-Salzburg 1993, str. 47, 1590 SIT

Ivo Svetina: DISCIPLINA BOLEČINE (pesniška zbirka), Založba Obzorja, Maribor 1993, str. 101, 1302 SIT

Srečko Kosovel: PESMI (reprint pesniške zbirke iz leta 1926), Založba Karantanija, Ljubljana 1993, str. 94, 1260 SIT

SOCIOLOGIJA POSTMODERNIZMA, Znanstveno publicistično središče, Ljubljana 1993, str. 286, 2310 SIT

KRATKA ZGODOVINA ETIKE, Znanstveno publicistično središče, Ljubljana 1993, str. 302, 2499 SIT

Borut Korun: KAČA in JAGUAR (potopis), samozaložba, Velenje 1993, str. 331, 3360 SIT

Iztok Tomazin: ČO OJU - TURKIZNA BOGINJA, Prešernova družba, Ljubljana 1993, str. 253, 5880 SIT (za članske Prešernovega kluba 4720 SIT in 15% popusta pri gotovinskem plačilu)

Vid Snoj: ZGODNOST (esejistični prvenec-literarne kritike), Revija Literatura, Zbirka Novi pristopi, Ljubljana 1993, str. 139, 1470 SIT

Matej Bogataj: KONEC KONCEV (esejistični prvenec-literarne kritike), Revija Literatura, Zbirka Novi pristopi, Ljubljana 1993, str. 149, 1470 SIT

Igor Zabel: LISE NA STENI (kratka proza; med zgodbo in pesmijo), Založba Aleph, Ljubljana 1993, str. 69, 1400 SIT

Goran Gluvič: HARMS DANES (kratke zgodbe o slovenskih pesnikih in pisateljih, rojenih okrog leta 1960), Založba Aleph, Ljubljana 1993, str. 81, 1575 SIT

Brono Mozetič: PASIJON (kratka homoerotična proza), Založba Aleph, Ljubljana 1993, str. 103, 1575 SIT

DOUBLE VISION, FOUR SLOVENIAN POETS (Dve viziji, štiri slovenski pesniki: Aleš Debeljak, Alojz Ihan, Brane Mozetič, Jure Potokar; pesniška zbirka), Založba Aleph, Ljubljana 1993, str. 105, 1400 SIT

THE DAY TITO DIED (Dan, ko je umrl Tito; sodobne slovenske kratke zgodbe), Sklad Vladimira Bartola, Ljubljana 1993, str. 105, 1400 SIT

Aleš Debeljak: MOMENTI d'ANGOSCIA (Minute strahu; pesniška zbirka), Sklad Vladimira Bartola in Flavio Pagano Editore, Neapelj 1993, 1400 SIT

Janko Skale: LOVSKE SLIČICE (lovske zgodbe), Cankarjeva založba, Ljubljana 1993, str. 221, 2856 SIT

Charles Bukowski: FAKTOTUM (roman), Založba Karantanija, Ljubljana 1993, str. 173, 1700 SIT

James Joyce: LJUDJE IZ DUBLINA (novele), Založba Karantanija, Ljubljana 1993, str. 211, 1700 SIT

Thomas Mann: SMRT V BENETKAH (roman), Založba Karantanija, Ljubljana 1993, str. 200, 1700 SIT

Franz Kafka: SPLET NOROSTI IN BOLEČINE (novele), Založba Karantanija, Ljubljana 1993, str. 133, 1700 SIT

Drago Urbanc: POSTANIMO USPEŠNI (priročnik), Mladinska knjiga, Ljubljana 1993, str. 180, 2295 SIT

BUKVA NO(GA)VICKE

LOVSKE

To seveda niso "lovske" naših politikov, temveč spomin navdušenega lovca, ljubitelja narave in enega naših redkih in prvih slikarjev lovskega motiva Janka Skaleta.

Zgodbe ali, kot so jih poimenovali pri Cankarjevi založbi, *lovske sličice* so žal pred prahom v predalu čakale dolgih petdeset let, dokler jih ni ob 100. obletnici avtorjeve smrti v knjižno obliko strnil njegov sin Aleksander Skale.

S svojo toplino bodo zgodbe morda tudi člani raznih Gibanj za zaščito živali in prepričani, da lovci živali ne ubijajo, temveč tudi varujejo in oskrbujejo.

Pričakujemo naslednje delo iz gozdov - *Gobarske sličice*. Avtorja ni potrebno posebej predstavljati.

ZDRAVNIKI S PERESI

Če zagrebški zdravniki slove po jazzu, pa slovenski po pisateljevanju o nevsakdanjem. Slavko Grum nas je popeljal v mesto Gogo; njegove pokveke z grbavcem Teobaldom na čelu nam že dolgo povzročajo nočne more.

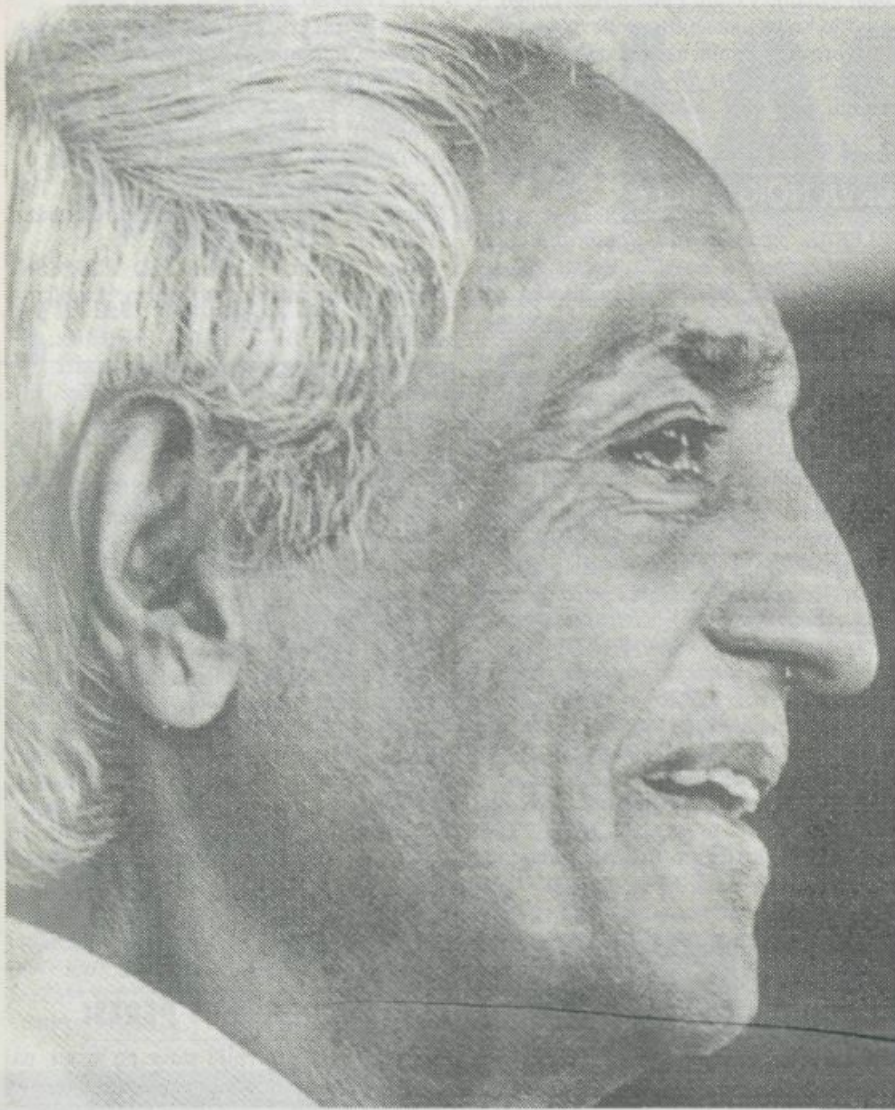
Borut Korun nas v svojem že četrtem potopisu KAČA in JAGUAR vodi med indijanska ljudstva Srednje Amerike. Je tenkočuten opazovalec ljudi in narave, dober poznavalec običajev, verovanj, izročila in zgodovine ter odlični stilist. Z njim boste podoživljali miselne pustolovščine - potovanja skozi pokrajine duha, skozi področja civilizacij in eksotičnih narodov, izginjajočih kultur in naravnih znamenitosti. Iztok Tomazin ni le zdravnik in akupunkturist, gorski vodnik, gorski in letalski reševalec, letalec z zmajem in padalom, temveč tudi alpinist z dušo in telesom, saj je v 19 letih opravil okrog 2000 Evropske vzponov, Afrike ter Severne Amerike. Njegova knjiga opisuje osvojitve himalajskega vrha ČO OJU, turkizne boginje - strah, pastir, trpljenje, praznovanje, tovarstvo, trenutki odločitve, življenje v snegu, ledu in samotni... Napeta pripoved, kako se približava smrti in tera korake, a si začuda izbete drugo žrtev.

NAJ ŽIVI PESEM

Pesnim se zicer ni odklenalo, a ker grejo pesniške zbirke najslabše v promet, se jih založbe prav radi otepajo. Zato je razveseljivo, da so ob koncu leta knjižne police bogatejše za tri nove pesniške zbirke. Vse so takorekoč slovenske: njihovi avtorji so Slovenec (Ivo Svetina), Korošec Slovenec (Cvetka Lipuš) in nemško govoreči Avstrijec, ki je povezan s slovensko kulturo na Avstrijskem Koroškem (Michael Guttenbrunner). Do konca leta jih pričakujemo še pet, kar pa je na število knjig in publikacij, ki letno izidejo v Sloveniji (okrog 3500), zanemarljivo.

Če bi lahko, bi Red svobode z zlatim vencem (to niso odklovanja, ki so jih vrnili slavni vojskovođa Janez Janša, slavni pisatelj Dimitrij Rupel in slavni nekdanji urednik Tribune Igor Bavčar, ki je v našem časopisu pred leti navdušeno zapisal Živela proletarska revolucija!) podelili založbama Wieser in Karantanija ter mariborski Založbi Obzorja.

KRIŠNAMURTI V SLOVENŠČINI

Krišnamurti se je rodil v Indiji. Leta 1911, ko je bil star petnajst let, ga je odpeljala v Anglijo Annie Besant. Šolalo ga je Teozofsko društvo, ki mu je tudi naprtilo vlogo nekakšnega odrešenika in svetovnega učitelja, toda leta 1929 je organizacijo kot njen vodja razpustil in začel predavati po celem svetu. *Bistvo njegovega nauka je, da se svet da spremeniti, če se ti, ki tole bereš, resno vzameš v roke.*

Končno sem staknil dve njegovi knjigi v slovenščini - *Življenje pred nami (Life Ahead)* in *Svoboda je onkraj znanega (Freedom From the Known)*. O kvaliteti prevoda raje molčim, ker je že sam naslov druge knjige zelo pesniško poslovenjen. "Ja kako bi ga pa ti prevedel?" Dobro vprašanje. Če hočem ohraniti pomen (*Freedom from the known*), ga bom prevedel *Osvobodite se znanega/naučenega!* ali *Kako se ne učiš, kako se ne da naučiti*. Prevoda knjig sta tudi obilno začinjena s tiskarskimi gremlini, ki učinkujejo kot posrečeni odtujitveni efekti, pa nič zato. Čudi me to, da se nobena eminentna založba ne spravi izdati Krišnamurtija v celoti. Morda naša mala Slovenija raje kupuje prevode skandinavskih vrtnarskih priročnikov (*Kako vzgajati brstični ohrovt z metalcem plamena*), prevode eksotičnih kuharic ("... na koncu juhi dodamo to in to začimbo, katero najdete jeseni na skoraj vseh Tihomorskih otokih.") in prevode leposlovja, ki nas prepričujejo, da si v kurcu, če imaš preveč denarja. Znanilci predrznih sprememb niso zatajili. Prevoda Krišnamurtija imata skupaj 271 strani in staneta 630 tolarjev vsak. Prevedel in založil (prevod?) je Miha Jensterle. Naslednjih nekaj odlomkov je prevedel M. C. iz še neprevedene knjige *Meeting Life*, založila Tribuna.

BOLEČINA

S koncem bolečine pride strast. Zelo malo nas res razume, ali se poglubi v vprašanje bolečine. Je možno narediti konec vsemu

trpljenju? To se sprašujejo vsa človeška bitja, morda ne preveč zavestno, globoko v sebi pa hočejo izvedeti, kot mi vsi, kje se konča človeško trpljenje in bolečina. Trpljenje in ljubezen ne moreta obstajati hkrati.

Trpljenje je velik šok za živčni sistem, udarec celotnemu fiziološkemu kot tudi psihološkemu bitju. Običajno od njega bežimo z jemanjem mamil, s pijačo in s sodelovanjem pri različnih verskih pobegih; postanemo cinični ali sprejmemo stvari kot neizbežne.

Se v to vprašanje lahko resno pogledamo? Je sploh možno opustiti beg pred bolečino? Umre mi sin in pride neznosna bolečina, šok; in ugotovim, da sem res zelo osamljeno človeško bitje. S tem se ne morem soočiti, tega ne morem preboleti, torej od tega pobegnem. In pobegov je veliko - verski, posvetni ali filozofski. Se je možno odpovedati kakršnikoli obliki pobega pred bolečino, osamljenostjo, potrtostjo, šokom; in ostati popolnoma z dejstvom, s to stvarjo, imenovano trpljenje? Ste zmožni zadržati vsak problem, držati ga, ne poskušati reševati ga, ampak ga gledati kot dragocen dragulj, skrbno obdelan? Sama lepota dragulja je tako privlačna, tako ugaja, da ga ne prenehamo gledati. Na isti način bi lahko, brez misli ali pobega, držali našo žalost, potem bi prav to, da ne bežimo od dejstva, prineslo popolno prostost od tistega, kar je povzročilo bolečino.

SMRT

Skupaj moramo spregovoriti tudi o tem, kaj je smrt. Je stvar, s katero se bomo morali vsi spogledati. Naj smo bogati ali revni, nevedni ali polni znanja, mladi ali stari, smrt čaka vsako človeško bitje, vsi bomo umrli. In nikoli nismo bili zmožni razumeti narave smrti, vedno se bojimo smrti, kajne? Da bi razumeli smrt, moramo raziskati, kaj je življenje. Ali zapravljamo življenje, razsipamo energije v različnih oblikah, jih zapravljamo s specializiranimi poklici? Lahko ste bogati, lahko imate vse mogoče sposobnosti, lahko ste specialist, slaven znanstvenik ali poslovnež, lahko imate oblast, položaj, toda, bo to na koncu življenja še kaj vredno? Vse to trpljenje, žalost,

tesnobe, negotovosti, neumne iluzije, ki jih človek zbira - njegovi bogovi, svetniki in tako naprej - je vse to potem brez vrednosti? To je resno vprašanje, ki si ga morate zastaviti. Nihče drug ne more odgovoriti.

Ločili smo življenje od umiranja. Umiranje je na koncu življenja, odložimo ga za čimdlje, toda na koncu dolgega potovanja bomo morali umreti. In čemu pravimo življenje - služenju denarja, odhajanju v pisarno, kjer smo od devetih do petih? In spremljajo nas neskončni konflikti, strah, skrb, osamljenost, obup, depresija. Ves ta način bivanja, ki mu pravimo življenje, te neskončne muke, njegovi neskončni spori, prevare, pokvarjenosti - je to življenje? Temu pravimo življenje, poznamo ga, domače nam je, to je naše vsakodnevno življenje. In smrt predstavlja konec tega, konec misli, katere smo zbirali in v njih uživali. Navezani smo na vse to. Navezani smo na naše družine, denar, znanje, prepričanja s katerimi živimo, ideale, na vse to smo navezani. In smrt pravi: "Zdaj je tega konec, stari." Bojimo se umiranja, ker je prenehanje vsega, kar vemo, vsega, kar smo izkusili, zbrali - lepo pohištvo, ki ga imamo in čudovito zbirko slik. Smrt pride in reče: "Tea ne moreš imeti več." Oklepamo se znanega v strahu pred neznanim. Lahko izumimo reinkarnacijo. Toda nismo se pozanimali, kaj je tisto, kar bo rojeno v naslednjem življenju.

Zdaj je vprašanje, zakaj so možgani ločili življenje od smrti? Zakaj se je pojavila ta ločitev? Ali ta delitev obstaja zaradi navezanosti? Ali lahko živimo v sodobnem svetu s smrtjo - ne mislim samomora, ne govorimo o tem, ampak o tem, ali je možno končati navezanost, kar je smrt za časa življenja? Navezan sem na hišo v kateri živim. Kupil sem jo, zanjo plačal veliko denarja, navezan sem na vse pohištvo, slike, družino, na spomine povezane s tem. Pa pride smrt in vse to zbrše. Torej: *ali lahko živite vsak dan svojega življenja s smrtjo, končate vse vsak dan, končate vse svoje navezanosti?* Ker to pomeni umreti. Ločili smo življenje od smrti in smo zato stalno prestrašeni. Toda, če združimo življenje in smrt, boste odkrili, da obstaja stanje duha, v katerem se vsa znanje in spomini nehajo. Potrebujete znanje, da napišete pismo, da pridete sem, da govorite, da vodite račune, da greste domov... Ali možgani lahko uporabljajo znanje, ko je potrebno; in so

obenem prosti vsega znanja? Naši možgani ves čas sprejemajo; sprejemate, kar zdajje govorim. Sprejeto postane spomin; in ta spomin, zapis, nujen na določenih področjih - na področju telesnih dejavnosti. So torej možgani sposobni uporabiti znanje, ko je potrebno, a biti obenem prosti starega znanja? So možgani lahko svobodni, da delujejo popolno v več razsežnostih? To pomeni, da vsak dan, ko greste spat, zbršete vse, kar ste zbrali; *umrite konec dneva.*

LJUBEZEN

SPRAŠEVALEC: "Zaljublil sem se, toda vem, da zveza nima prihodnosti. To se mi je že večkrat zgodilo in nočem se spet zaplesti v vso to bedo in kaos, čeprav sem obupno nesrečen brez te osebe. Kako bi se lahko tega znebil?"

KRIŠNAMURTI: "Osamljenost, puščoba in nesreča, katero čutiš brez te osebe, ki jo ljubiš, je obstajala, preden si se zaljublil. To, čemur praviš ljubezen, je le vzburjenje, začasno zakrivanje tvoje praznosti. Pobegnil si pred osamljenostjo skozi to osebo, to osebo si uporabil za zakrivanje svoje osamljenosti. Tvoj problem ni ta zveza, ampak tvoja praznost. Pobeg je zelo nevaren, ker kot kakšno mamilo skriva pravi problem. *Ker v sebi nimaš ljubezni, stalno iščeš ljubezen, da se napolniš od zunaj.* To pomanjkanje ljubezni je tvoja osamljenost; ko spoznaš resničnost tega pomanjkanja, se ne boš nikoli več poskušal napolniti s stvarmi in ljudmi od zunaj.

Obstaja razlika med razumevanjem jalovosti takega pobega in odločitvijo, da se ne spuščáš v take zveze. Odločitev ni dobra, ker utrjuje stvar, proti kateri se odločáš. Razumevanje je popolnoma drugačno. Odločitev je potlačitev, nasilje, konflikt; če pa vidiš, da je ta osamljenost, ta praznina v tebi; in da vsako dejanje opazovalca, da bi jo spremenil, samo še utrjuje problem, je to razumevanje. Celo poimenovati problem z besedo osamljenost je poskus opazovalca, da bi se težave znebil. Tako dejanje ne spremeni ničesar, samo utrdi osamljenost; toda popolno "ne-dejanje" v zvezi s to osamljenostjo je sprememba. Gre preko čutenja in razmišljanja, zaobiš ju. *Karkoli se dogaja v tebi - jeza, potrtost, ljubosumnost ali kakršenkoli že drug konflikt - odvrzi ga v trenutku. Končaj ga.*"

RESTA

GOSTINSTVO
TURIZEM

Topniška 33 - 61 000 LJUBLJANA
TELEFON: (061) 327 374 327 384
TELEFAX: (061) 122 089

PONUJA

GOSTINSKE STORITVE V RESTAVRACIJAH S POSTREŽBO
ALI SAMOPOSTREŽBO
ORGANIZIRA PREHRANO V ŠOLAH, FAKULTETAH
IN ZAVODIH
ORGANIZIRA ZABAVNE PRIREDITVE
BRUCOVANJA

Vključeni smo v verigo gostinskih lokalov: Topniška 33, Emonska 8, Jamova 2 v Ljubljani, kjer lahko vnovčite naše bloke za prehrano.

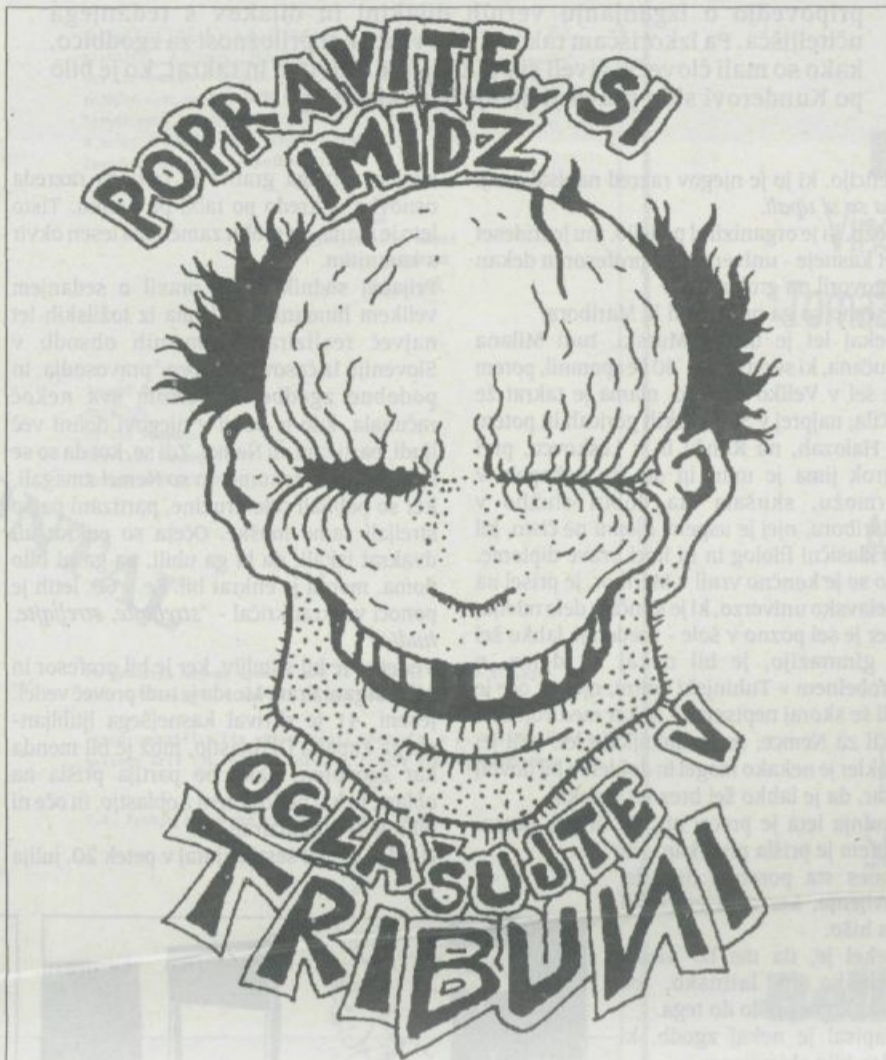

Kako M. C. pride do stola?
Spije en pir (sploh ne zvija rok).

BIZNIS, TOBAK IN ŽGANJE

NAŠE POSTPUBERTETNIŠKE PARANOJE

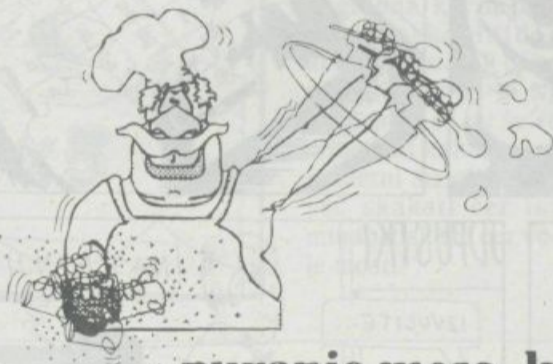
Z Matejem (tržno oglaševanje) sva pri našem časopisu zadolžena za tržno beračenje. Matej popolnoma, sam pa le občasno, ko je treba iti na obisk h kakšnemu uspešnemu podjetju in žicati denar, za katerega lahko ponudiva samo neslane članke in oglase. Tako gre to. Menda nas bodo vtaknili v proračun - to pomeni kakšnih pet gajb pera letno. Zadnjič sva se odpravila na Magistrat International (Podjetje je najverjetneje poimenoval gospod Gradišnik), ki uvaža tobak, žganje, dišave, sladkarijo, kavo... So v isti stavbi kot neka francoska ambasada, če sem prav razumel, in v pritličju je stroga in pedantna vratarka, kateri se je Matej vljudno predstavil in razložil po kakšnih poslih prihajava. Sem se moral predstaviti tudi sam: "Bond... James Bond." Ampak dekletu ni bilo do šaljivosti in je zahtevala osebno, te pa ne nosim s seboj in sem ji razložil, da je ne kažem niti miličarjem (prej osle). Malo sem pozvernil, oprostite mi. Na začetku se je potem vse srečno končalo - dobila sva neke v plastiko zašvasani kartici s klinčkoma, da bodo vsi vedeli, da sva le obiskovalca. Dvigalo je potegnilo kot slab zgled in v trenutku sva bila na ne vem katerem štuoku. Po hodniku so se sprehajala mična dekleta z dolgimi nogami in kratkimi krili (per aspera ad astra). Sprejela naju je nasmejana gospa Helena. Ko smo se usedli, Matej začuda ni naročil sadne kupe, ampak samo kavo in sok. Kot običajno je začel flogati duhamorne banalnosti in gospa direktorica ga je prijazno poslušala. No po par minutah sem še sam začel kvasiti neumnosti, na koncu pa smo ugotovili, da je težko reklamirati tobak in žganje, ker se prodajata brez reklame in polnita državno

blagajno. Če se prav spomnim, nisva naberačila nič ali morda možnost tesnejšega sodelovanja v bližajoči se prihodnosti. Sva pa dobila ogromni nalepki, zelo nobel svinčnike in še bolj cokane vžigalnike. Vžigalnika sem dal Duletu in Leksu (naj se ona obremenjujeta s tem, komu bosta podarila vžigalnika), svinčnika pa Robiju in Ireni. Vidite, tako sem skopuški, da si celo zapomnim, komu kaj dam. Matej pravi, da jih ne deli naokrog, ker jih ima doma v kleti že veliko skladovnico in jih bo po smrti vzdal v piramido. Pred slovesom nama je gospa Helena razkazala celo nadstropje, ki je zelo srčkano - belo z veliko pisanih slik. Gotovo lepše od našega uredništva, kjer je neka svinja pokracala sveže pobeljeno steno, kjer se zbirajo nedružabni in pretenciozni pisuni, kjer je vsakič, ko vstopim, vzdušje naelektrono kot v Santa Barbari in nemalokrat v zraku obvisi mučna tišina, kjer nihče nič ne ve in mu je vsega dovolj, kjer je nadstropje niže pravi pekel, kjer črna vlada bruši svoje trozobce ter greje olje, v katerem nas bodo skuhalo.

M. C. ASHTRAY

P. S. Članek sem moral prepoloviti, ker bo Matej tisto, kar sem pisal o GEA COLLEGEU, poslal cerjenim gospodom in gospodičnam v blagoslov. Veste, ko gre za denar, moraš biti vljuden, olikan, prijazen in predvsem ne preveč iskren (pare nima ju mirisa): Imam pa veliko za povedati o bobih, krofih, donatsih in senilnih puristih, katere je jel jemati hudič, ker je tudi sam Bog obupal nad ekscesivno primjeno tujk in se angeli sprašujejo čemu je temu tako. V kolikor (če) se to nima, končati v doglednem času, bomo primorani se poslužiti drastičnih mer, oziroma namreč...

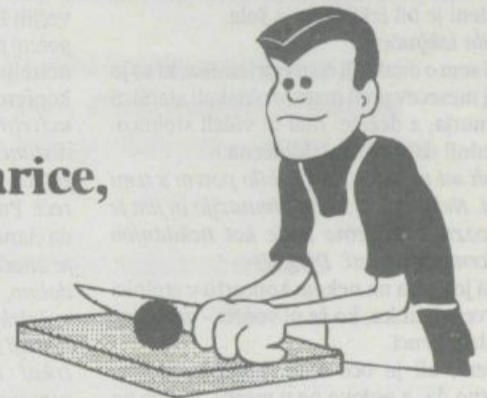
JATA

JATA-MESO Zalog
Hladilniška pot 37
Polje pri Ljubljani

ZA TISTE, ki si danes SAMI pripravljate kosilo, VAM nudimo sveže in zmrznjeno piščančje in puranje meso, ki je pakirano in pripravljeno na VEČ NAČINOV.

Veščina priprave NAREZKOV je danes cenjena, zato VAM nudimo: obarjene klobase, poltrajne klobase, šunke in šunkarice, trajne klobase, prekajeno meso in pražene izdelke.

Za tiste, ki si DELATE leto dni zaloge: JATINE KONZERVE.

Za tiste pa, ki znate SAMO JESTI, pripravljamo: prstrižene puranje peruti, mesne solate, in za najbolj lačne ... tudi SENDVIČE.

VALVASOR JE ODKRIVAL SLOVENIJO - TRIBUNA VAM ODKRIVA JATO.

Teden tega sem po nekaj letih izganstva v politiki spet bral eno novejših številčk revije *Fantasy and Science Fiction*, iz januarja 1990, z enim tistih esejev Harlana Ellisona, ki so tako osební, da si ne morem predstavljati, da bi jih kdo tukaj lahko napisal.

Esej je napisan za Harlanovega prijatelja, ki mu Ellison pojasnjuje, za kaj gre v filmu *"Field of Dreams"*. Harlan piše o svojem očetu, o baseballu, in iskanju svojega očeta čez zgodbe, ki jih je napisal v desetletjih svojega pisanja.

Kako je neke predlanske noči srečal Faulknerjev stavek - *"No matter what it is a writer is writing about, if the writer is a man, he is writing about the search for his father."*, kako je tisto noč jokal. O sanjah, ki jih varujemo, ker spomini preveč bolijo.

Dobrih pet let tega sem ležal v sobi vrh nekega stopnišča v Londonu - sto metrov od Britanskega muzeja in njegove knjižnice - in prosil očeta, naj odide, da bom živel svoje življenje. Tedaj je bil mrtev že poldrugo leto in tisto jesen se je začel vračati.

Nenedoma sem hodil z njegovimi koraki in delal njegove kretnje in govoril njegove besede. Morda je prišel, ker sem bil tisto jesen tako blizu samomora, kot se da priti blizu, da se še lahko izogoljufaš mimo, morda zaradi razočaranja, ker se je njegovo življenje tako zavozilo; prosil sem ga, naj gre, in je šel.

Zgodba, ki bi ji naj povedal, je iz zgodnjih petdesetih let, in iz Maribora. Ko mi je poleti '83 mama poslala v Ljubljano v študentsko naselje telegram, naj pridem takoj domov, ker oče umira, sem na vlaku obljubil, da bom, če nocoj umre, zjutraj šel v blok dvesto metrov od naše hiše, pozvonil v pritličju in nekemu staremu možu razbil gobec. Ker mi je ubil očeta.

Seveda lahko kdorkoli reče, da sem bedak in da mi očeta ni ubil gospod Malnarič, da ga je ubil nek čas, ko so bili tisti na oblasti bolj nori, kot si je dežela lahko privoščila, ali da ga je ubilo, ker ni bil dovolj močan, ali ker so bili okoli njega preveč napačni ljudje, pa naj gre za Neli ali Turka ali Arsenjuka ali Mirana ali celo mojo mamo, ampak moja mama je verjela, da ga je ubil ravnatelj Druge gimnazije Malnarič v začetku petdesetih let, in ker verjamem, da sistemi in države obstajajo v odločitvah posameznikov, nimam razloga, da se ne bi strinjal z njo. Brez res mnogih malih svinj nobena diktatura ne deluje.

Takrat so se na mariborskih šolah šli gestapo: *(Zmagovalci v vojni si radi navesijo obeske premaganih, pravi major v Mailerjevih Golih in mrtvih)*. Na učiteljski so imeli četico mladih norčkov, ki so patrolirali po cerkvah in oprezali za sošolci ali profesorji, ki bi si drznili priti k maši. In mama trdi, da je bilo takole: ko je norček opazil koga, ki ga je poznal, mu/ji je stopil za hrbet, ji/mu položil roko na ramo ter slovesno rekel: **"VIDEL SEM TE!"** Naslednji dan so sklicali mladinski sestanek in videni je bil izključen iz šole.

Ali bila izključena.

Slišal sem o dijakinji četrtega letnika, ki so jo nekaj mesecev pred maturo obiskali starši. S Prekmurja, z dežele, radi bi videli stolnico. Naslednji dan je bila izključena.

(Sploh mi ni jasno, kaj je bilo potem s temi otroci. Nekateri so šli na gimnazijo in jim je bilo pozneje verjetno boljše kot nekdanjim sošolcem v prosveti. Drugi?)

Mama je imela na nekem koncertu v stolnici - v prvem letniku, ko še ni vedela - srečo, da je stala v senci.

Ne vem, ali je oče tedaj hodil v cerkev. Verjetno da, a gotovo ne v mestu. Učil je na Drugi gimnaziji. Očitno je, da ni bil primeren kader, vendar verjetno ni naredil nobene resnejše napake. Rezali so ga torej drugače. Dijakinja ga je prijavila, da jo je posilil, mislim, da v tajništvu šole in mislim, da na mizi.

Suspendirali so ga.

Tožil je.

Mladim političnim aktivistom se rado zgodi, da jim uidejo drugi vonji mladosti. Nekako se je zgodilo, da je zdravniški pregled pokazal, da oče tiste deklice ni mogel posiliti, ker je bila še vedno *virgo intacta*, nedotaknjena devica.

Videl sem ta list z zdravniškim izvidom, in

Zgodbica

SAMO RESNIK

November je prinesel zbornik ob 130 letnici 3. gimnazije v Mariboru, s pripovedjo o izganjanju vernih dijakin in dijakov s tedanjega učiteljskega. Pa izkoriščam tako odprta vrata kot priložnost za zgodbico, kako so mali človečki živeli svoje življenje tudi tam in takrat, ko je bilo po Kunderovi sliki pravo življenje le nekje drugje.

peticijo, ki jo je njegov razred napisal zanj. *Da so si upali.*

Božo, ki je organiziral peticijo, mu je trideset let kasneje - univerzitetni profesor in dekan - govoril na grobu.

Vseeno so ga premestili iz Maribora.

Nekaj let je učil v Murski, tudi Milana Kučana, ki se ga je leta '80 še spomnil, potem je šel v Veliko Nedeljo, mama je takrat že učila, najprej v Slovenskih goricah in potem v Halozah, na Runču in v Leskovcu, prvi otrok jima je umrl in sta ga pokopala v Ormožu, skušala sta dobiti službo v Mariboru, njej je uspelo, njemu ne čisto, bil je klasični filolog in ni imel prave diplome. Ko se je končno vrnil v Maribor, je prišel na Delavsko univerzo, ki je končala delo mletja. Ker je šel pozno v šole - preden je lahko šel v gimnazijo, je bil nekaj let doma, v Trobelnem v Tuhinjski dolini, njegov oče je bil še skoraj nepismen - in ker med vojno ni učil za Nemce, mu je manjkalo let. Učil je, dokler je nekako mogel in dokler ni bil dovolj star, da je lahko šel brez let v pokoj.

Zadnja leta je precej pil. Pil in pel, doma. Potem je prišla prva kap, leta '76.

Vmes sta porabila tisti del življenja, ker smo varčevali za hišo.

Rekel je, da me bo naučil nemško in latinsko, pa nekako ni prišlo do tega. Napisal je nekaj zgodb, ki niso bile objavljene. Kmečke zgodbe, vsaj ena ni slaba.

Naj povem še nekaj: 1957 je napisal za Prosvetni vestnik članek o nekih mučkah tedanjih ptujskih prosvetnih šefov. Verjetno so imeli potem ti kakšne sitnosti z Ljubljano, ker jim je bilo močno do tega, da bi članek prekladal. Vedeli so da mu je podatke dala mama. Takrat je učila v Leskovcu. To je kakšnih trinajst kilometrov od Ptuja, proti hrvaški meji. Nista še bila poročena. In tako je približno vsak teden - enkrat, dvakrat - pripeljal avto v Zgornji Leskovec par večjih živin iz Ptuja. Ti šefi so potem sedeli z ravnateljem in učiteljskim zborom na konferenci, *kjer so se ostali učitelji eden za drugim distancirali od dvajsetletne punce in govorili o njej grde reči*. Punca pa ni hotela reči, da članek ni resničen. *In ko se je znočilo, se je avto vrnil v dolino, punca pa v svojo sobo v šolskem pritličju in drugi učitelji so prihajali pred vrata trkat in šepetat, da pač nimajo izbire in naj ne zameri*. Čez nekaj dni je avto spet prišel.

Ko sem imel tri leta in sva z mamo čakala v zbornici, da oče konča neko delo, sem se zmotil in povedal, da sem bil v bližnji cerkvi krščen. Oče je najprej mislil, da bo zato izgubil službo. Če bi kaj takega rekel na mamini šoli, bi jo morda res izgubila.

1988, ko smo na nočnih patroljah po Ljubljani pisali grafite za Janšo in demokracijo, sem se spomnil

svojega prvega grafita iz tretjega razreda osnovke, s kredo po tabli po pouku. Tisto leto je mama na grobu zamenjala lesen okvir s kamnitim.

Prijatelj sodnik mi je pravil o sedanjem velikem humanistu, ki ima iz tožilskih let največ realiziranih smrtnih obsodb v Sloveniji. Iz časov *jajca-proč* pravosodja. In podobne zgodbe. Z očetom sva nekoč računala, kdo je pobil v njegovi dolini več ljudi, partizani ali Nemci. Zdi se, kot da so se šli neke vrste rokomet in so Nemci zmagali, ker so pobijali cele družine, partizani pa so streljali samo moške. Očeta so enkrat ali dvakrat iskali, da bi ga ubili, pa ga ni bilo doma. Morda je enkrat bil. Še v 60. letih je ponoči večkrat kričal - *"streljajte, streljajte, hudiči!"*

Verjetno je bil sumljiv, ker je bil profesor in ni bil organiziran. Morda je tudi preveč vedel. Jeseni '41 je skrival kasnejšega ljubljanskega župana Dermastjo, mož je bil menda kar zgovoren, kako bo partija prišla na oblast, in kaj bodo potem z oblastjo, in oče ni bil nikoli organiziran.

Umrl je ob pol šestih zjutraj v petek 20. julija

1984. Pred tem je dva meseca umiral. Mislim, da je bilo to peto umiranje od prve kapi leta '76. Zdelo se je, da bo morda zdržal še pol leta ali več, če bo še tokrat prišel čez krizo. Z mamo sva bila zadnje tedne zelo izčrpana in zase sem v ponedeljek zadnjega tedna napovedal, da bom vzdržal do sobote in potem kolapsiral. Mislim, da se mama od tedaj ni nikoli čisto spočila, in dviganje ji je prineslo polovično invalidnost zaradi hrbtenice. Zadnji večer je bil spet enkrat jasen in se je poslovil od vseh. Spal sem na tleh v spalnici, da bi slišal, če bi ponoči kaj potreboval. Zjutraj je rekel, naj mu pomagam vstati, da bi se poscal. Dvignil sem ga in v rokah mi je umrl.

Droben ko je bil na koncu, je bil še vedno težek, in dvignil sem ga lahko le s sunkom. Mama mi je kasneje dolgo očitala, da sem ga jaz ubil.

Pokopali smo ga v soboto popoldne in dovolil sem si, da sem na grobu povedal nekaj stavkov iz Pridigarja. *O kamenju in časih*. In morda še - ne spominjam se več dobro - zadnji Hopkinsov sonet.

Sedmo leto teče. Pod oknom cvetijo hruške.

OK, ne skrbite, ne protestiram; čisto dobro vem, da ima večina ljudi najbrž slabša življenja. Samo zgodbico sem želel povedati.

(napisano pomladi 91)

Avtorjev pripis: deklico s komparativistike na FF, ki se ji je ta zgodba zdela greh, ali koga drugega, ki jo je prebral z gnusom, pa prosim, naj skuša najti novelco *"Croatan"* Harlana Ellisona (F&SF, maj '75), skupaj z avtorjevim pripisom o svoji vazektomiji, ali pa zgodbico *"Lost Boys"* Orsona Scotta Carda (F&SF, okt. '89), tudi skupaj s pripisom (o sinu).

Kaj je razlika med blondinko in WC školjko? WC školjka po uporabi ne laufa za tabo.

REPUBLIKA SLOVENIJA
OBČINA KAMNIK
SEKRETARIAT ZA OBRAMBO
61240 Kamnik, Maistrova 18
tel. (061) 831-221, 831-836
fax. (061) 831-229
Številka: 848/79
Datum: 26/11-1993

V P O K L I C

Primož Trobevšek
Križ 17a
61 218 Kosenda
Številka čevljev: 43
Datum: manj kot najkrajši čas

K L I C

Za TRUBEVŠEK PRIMOŽ, roj. 1943,
stanujoč KAMNIK, MAISTROVA 18

Dne 18. decembra ob 8.00 uri se zglasite NA MODOBNEM IGRISČU "PRIJATELJSTVA" MEXINSJE zaradi sklica enoti, ki bo predvidoma trajal do 11.00 ure.

Na zborni mesto se javite v civilni obleki.

S seboj prinesite ta vpoklic, vojaško knjižnico in obrazec za refundacijo, ki ga dobite v knjižnici.

Neopravičen izostanek je prekršek, ki se kaznuje po 66. členu Zakona o vojaški dolžnosti (Uradni list RS, št. 18/91).

SEKRETAR
sekretariata za obrambo
Janet BRLOGAR

Za SEKRETARIAT ZA OBRAMBO, roj. 29.11.1943,
stanujoč KAMNIK, MAISTROVA 18

Dne 18. decembra ob 8.00 uri bom globoko spal. Če vam paše, pojdite sami na MODOBNO IGRISČE in igrajte nogomet do 11.00 ure.

Zaradi mene lahko pridete goli.

S seboj prinesite malo zdrave pameti.

Izostanka ni treba opravičevati.

SEKRETAR
sekretariata za napad
Primož TRUBEVŠEK
Himes

Primož Trobevšek
Križ 17a
61 218 Kosenda
Številka škorjencev: 43
Datum: skrajni čas

P O Z I V

REPUBLIKA SLOVENIJA
OBČINA KAMNIK
SEKRETARIAT ZA OBRAMBO
61240 Kamnik, Maistrova 18
tel. (061) 831-221, 831-836
fax. (061) 831-229
Številka: 848/93
Datum: 26/11-1993

P O Z I V

Po podatkih Območnega Štaba za teritorialno obrambo Domžale ne niste udeležili usposabljanja dne 16/10-1993 v Kosendi iz nam nesanih varokov.

Pisno izjavo s potrdili dostavite v najkrajšem času na Sekretariat za obrambo Občine Kamnik, Maistrova ulica 18 (nač avtobusno postajo).

SEKRETAR
sekretariata za obrambo
Janet BRLOGAR

Po podatkih mojega sponina sem se udeležil "usposabljanja" dne 16/10 - 1993 v Kosendi iz vam nesanih varokov.

Pisno opravičilo (če ste pismeni) dostavite v najkrajšem času na naslov: Križ 17a, 61 218 Kosenda (čaka jo vas lepe nigrade).

P.S. Fantje, če hočete vojno, jo boste imeli.

Vaš
Primož Trobevšek
Himes

Revija za kulturo **M Z I N**

Intervju
Vinci Vogue Anžlovar
Tomaž Štručl & Iztok Lovrič
Jeff H. Pivač
Mediana
Angelin Preljocaj

Moda
Ksenija Baraga
Smirnoff natečaj

Bellum contra malum
Vojna za Metelkovo
Obznana
Andrej Rozman

n a r o č i l n i c a

Naročilo na M'zin med drugim pomeni: da imate pri plačilu 10% popusta, da boste med prvimi, ki bodo brali novo številko revije, da ostajate v stiku s stvarmi, ki so tega vredne

M'zin mi redno pošiljajte vključno od številke ...

Ime: Ulica:

Preimek: Kraj:

Podjetje: Telefon:

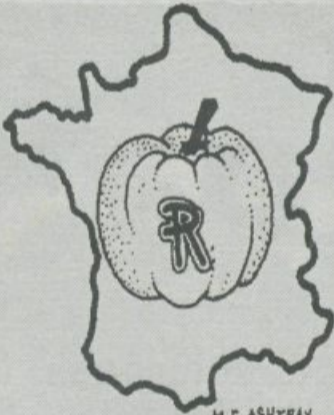
Način plačila:
s položnico
z računom

Naročilnico pošljite na naslov:
M'ZIN, Kersnikova 4, 61000 Ljubljana, tel: 061 1324 089

M. C. ASHTRAY

Rebusa sta lahka in nagradna, kar ne pomeni, da je tako lahko priti do nagrad, ker boste morali očitno sami priti po Trdino in Nju Ejdz. Brez muje se mi še čevljev ne obuje, ali kako so rekli stari pametni strici, ki ne morejo več skakati čez luže, ker mladost skače čez vodo, kjer je most.

M. C. ASHTRAY

ŽEBLJICO NA GLAVICO

"Rad bi poudaril: če bodo obdavčili študentsko delo, bo to v prvi vrsti zasluga Tribune"

Miha Kušar za Jano

JANIN JANI

"Če pa si uredništvo domišlja, da bi s članki, objavljenimi v tretji številki, lahko vplivajo na izid volitev v študentski parlament, se mi zdi, da nekoliko precenjujejo sami sebe."

Janez Drnovšek za Jano

CASH FROM CHAOS

Zadnji glavni urednik Tribune (ki bi naj skrbel tudi za finančno uspešnost časopisa) Samo Amon (Samon) je zadnje čase postal viden sodelavec časopisa Finance. Glede na ceno Financ (350 SIT) in glede na bajeslovne honorarje, ki jih pisci dobijo, lahko sklepamo, zakaj je prejšnja Tribuna šla k vragu.

Ali so tudi Financam dnevi šteti?

POŠTENJE VELJA!

RTV Slovenija pod patronatom države lovi obvezne žrtve programov TV Slovenija in jih vabi k plačevanju naročnine.

ona: A bova prijavila televizor?

mož: Da bova dobila Corso?

ona: Glede na to, koliko dobijo z naročninami, bi morali podariti Jaguarja.

mož: Prav, prav, pa počakajva, da ponudijo Jaguarja.

MALI OGLASI

INŠTRUIRAM fiziko in matematiko za srednje šole in fakultete. V primeru neuspeha vrnem denar. Pridem na dom. Telefon: 064/ 50- 501 (Uroš).

SYNTHESIZER Yamaha DX-7 (2x rom, sustain pedal, volumen pedal, dinamika...) prodam za 950 DEM. Telefon: 068/45-158 (Marjan).

PRODAM ATLAS SVETOVNE ZGODOVINE (nov) in zbirko STO ROMANOV. Pocen! Telefon: 061/576-469 ali 068/47-316 (Nataša).

PRODAM slikarsko stojalo novo, profesionalno, za samo 100 DEM. Telefon: 064/70-697.

ŠTUDENTKI, mirni Primorki najmeta enosobno stanovanje v Ljubljani-do 300 DEM. Za uslugo nudiva 7-dnevno prenočišče ob morju. Telefon: 066/51-559 (Tatjana).

STANUJEMO na Metelkovi in nujno potrebujemo "peč na drva, na olje ali na PLIN". Če imate slučajno kakšno peč, ki je ne potrebujete več, bi bili zelo srečni, če nam jo odstopite. Lahko pa nam jo tudi samo posodite do pomladi. Kličite: 319-496 med 17. in 19. uro ali 0602/42 158 kadarkoli ali pa kar uletite na Metelkovo in poiščite Tino.

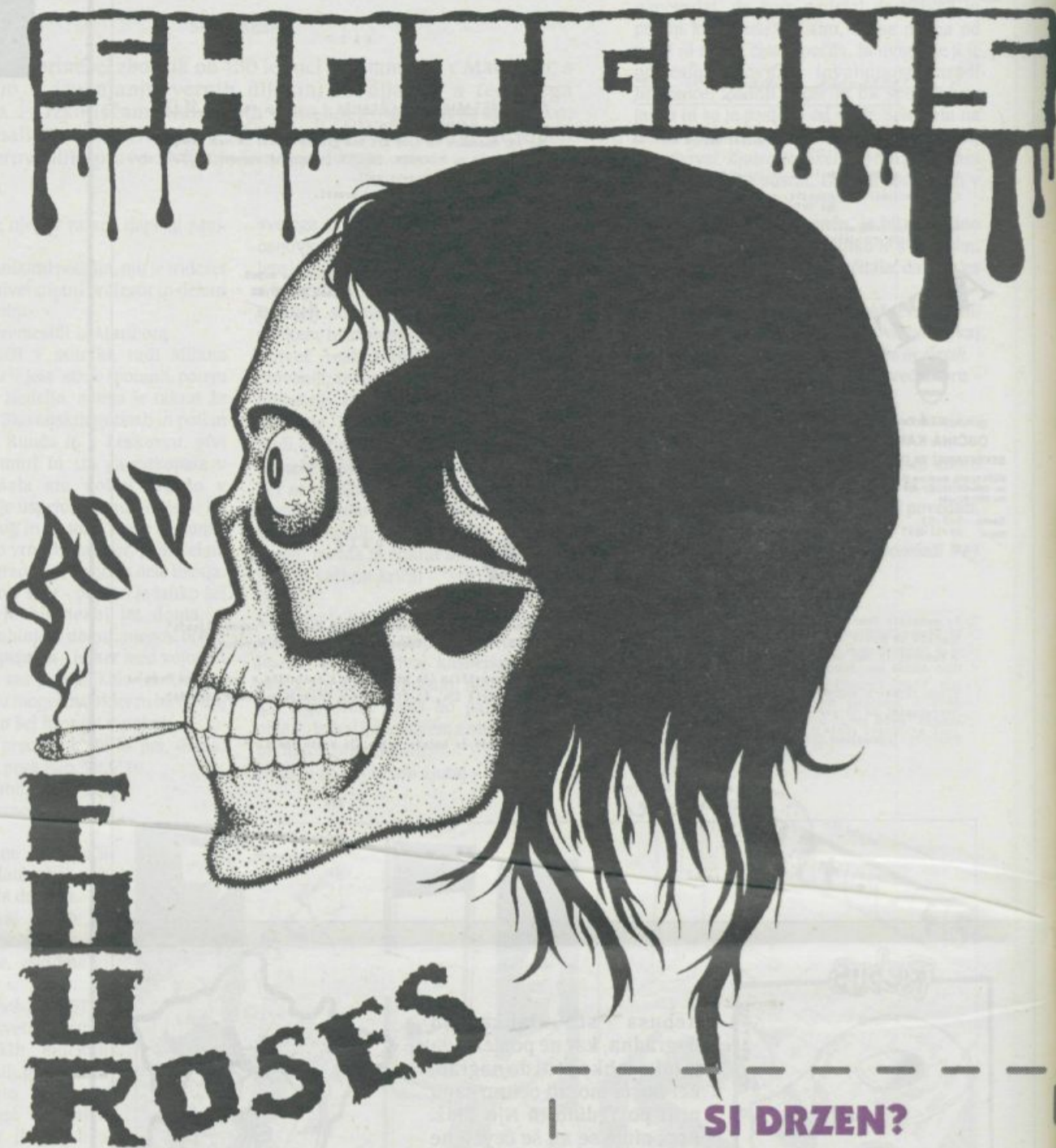
ALI MATE DOVOLJ SEKSA?

(DO AS I SAY NOT AS I DO!)

Ali kaj naj pomeni ta čudna kratica (asoušiejšn internešnl for development of seksueliti). Ja no dobro... AIDS. A čakate na AIDS?

Seveda, že ves čas čakamo na AIDS. In zraven čakamo še par kvadratnih kilometrov butastih plakatov, ki jih razne institucije tiskajo s proračunskim denarjem tistih, ki še niso umrli za AIDSom. Ni še dolgo tega, ko je bila cena kondomov za moj regresirani žep dober razlog za vzdržno življenje (da o ostalih bizarnih vzrokih molčim). Pa ni tako lahko svoji dragi razložiti, da je Stediril zdravju škodljiv, da je krema za diafragmo groznega okusa in da se naj končno tudi ona spravi v lekarno po kondome. Sploh pa hočem kondome na recept. Pa ne tistih smotanih, katerih pol zavojčka strgaš, preden ti uspe končno enega montirati. Hočem kondome najboljše kvalitete, ki dišijo po kostanjevem cvetju in ob intenzivnem trenju začnejo igrati našo himno: "Samo milijon nas je" (Agroseme). Pa tiste rdeče pentlje! Saj to ni res! Boj proti AIDSu. Če bi se vsaj našel kakšen duhovitež in tisto knofco z rdečim trakcem pripel v neposredno bližino svojih genitalij, ki ga vodijo skozi to solzno dolino. Ampak ne, ljudje si jih pripenjajo kar tja nekam k srčni čakri, ki je tako zapacana z nikotinom in ljubosumjem, da bi lažje prebavila kakšno medaljo za pogum ali predvolilno broško katere od naših... pardon - vaših strank. Da ne pozabim - za trenutno aktualno kugo je kriva Cerkev, ker v predverjih cerkva še ni kondomatov in ker pri verouku ni spolne vzgoje. Otročki si potem znanje nabirajo prek pornografije. Pred tem o spolnosti mislijo, da gre za nekakšno klistiranje ali kaj podobno svinjskega. Nadalje gre zasluga za širjenje AIDSa našim staršem, ki skrbijo, da se njihovi otroci pari po parkih in kletah (ker "ta klošar že ne bo spal pri nas, pa še na -tč se piše in nima doktorata"). Pa časi so hudi zadnje čase (minuta ima kar šestdeset sekund) - Slovencem sproščeno onegavljenje preprečuje tudi rodovno plemenska skupnost, ki se tudi ob obilnih letinah in uspešnih roparskih pohodih izkaže za odlično kontraljubezensko sredstvo (tu strogo ločujem fuk in ljubezen) - punce samo še migajo z ritkami, fantje pa histerično šparajo za avto. Ali tako nekako, jaz ne vem nič - me je nekdo pripeljal...

NADA NIHIL

SI DRZEN?

Meniš, da si sposoben bolj kot tvoji konkurenti? Imaš ideje, ki si jih doslej skoraj vedno uresničil?

POTEM SI TA PRAVI ZA NAS!

Tribuna ti bo omogočila, da boš svoje ideje udejanil. Obljubljaš, da bo s tabo Tribuna postajala kulturni časopis, kot ga na Slovenskem še ni bilo?

TOREJ, ČE TE ZANIMA:

1. *raziskovalno novinarstvo*: medij je kontrolna institucija zdrave družbe. Če pa se v državi krade, ravna malomarno, če je državna politika nerazgledana in brez idej, so tudi mediji krivi. Razen če ne prideš ti na pomoč.
2. *promocija časopisa*: če meniš, da bi naredil žur, ki bi o njem vsi govorili, si vabljen. Moral pa boš poiskati tudi sponzorje.
3. Če meniš, da so slovenske oglasne agencije v redu, ampak ti bi želel še kaj več, moraš priti do nas. *Zate je oglasno trženje predvsem užitek.*
4. Nekoč si videl ulične prodajalce časopisov. Meniš pa, da bi se dalo ulično prodajo spet upeljati, in to bolj zanimivo kot je bilo včasih.
5. Pri vsem tem pa me denar ne bo zanimal prej, dokler se ne bom dokazal. Ker pa vem, da mi vse stvari ratajo, bo dnarja k' pečka.

P. S.: To je seveda tekst, ki kliče pretenciozne kretene. Vabljeni tudi normalni ljudje.

P². S.: Vljudno vabljeni tudi majhni, grdi, neumni in zakompleksirani

ŠTUDENTSKI ČASOPIS
STUDENT NEWSPAPER

TRIBUNA

Kersnikova 4
61000 Ljubljana

Želim postati naročnik

TRIBUNE

Moj naslov:

Podpis

Starše opozarjamo, da lahko tudi oni naročijo svoje študente. S tem bodo na tekočem, kaj... bla bla bla